

INFORME
DE L'AUTORITAT
CATALANA PER A
LA PREVENCIÓ
DE LA TORTURA
DESEMBRE 2013

SÍNDIC

EL DEFENSOR
DE LES
PERSONES

INFORME ANUAL
DE L'AUTORITAT
CATALANA PER
A LA PREVENCIÓ
DE LA TORTURA
DESEMBRE 2013

SÍNDIC

EL DEFENSOR
DE LES
PERSONES

Síndic de Greuges de Catalunya

1a edició: Desembre de 2013

Informe de l'Autoritat Catalana de Prevenció de la Tortura. Desembre 2013

Maquetació: Síndic de Greuges

Imprès sobre paper ecològic

Disseny original: America Sanchez

Foto portada: © Síndic de Greuges

ÍNDIX GENERAL

I. INTRODUCCIÓ	5
II. VISITES REALITZADES	11
2.1. SISTEMA DE VISITES I MÈTODES DE TREBALL	15
2.2. PER TIPUS DE CENTRE	16
a. Comissaries	16
b. Centres penitenciaris	54
c. Centres d'internament de menors	59
1. Centres residencials d'educació intensiva (CREI)	59
2. Centres de justícia juvenils	62
3. Centres terapèutics	64
III. ESTAT DE COMPLIMENT DE LES RECOMANACIONS FORMULADES L'ANY ANTERIOR	69
IV. CONCLUSIONS I RECOMANACIONS DE CARÀCTER GENERAL	79

I. INTRODUCCIÓ

1. Introducció

Aquest és el quart informe que l'Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura i d'altres Tractes o Penes Cruels, Inhumans o Degradants (ACPT) presenta al Parlament de Catalunya, d'acord amb el que estableix l'article 74 de la Llei 24/2009, de 23 de desembre, del Síndic de Greuges.

En les pàgines següents es recull de manera exhaustiva l'activitat duta a terme al llarg de l'any 2013, especialment centrada en les visites a centres que exerceixen la custòdia de persones que, per motius diversos, es troben privades de llibertat.

El nombre de centres visitats ha crescut significativament respecte dels dos anys anteriors. S'han visitat 53 centres, davant dels 36 que es van visitar el 2012 i els 17 del 2011. Metodològicament, totes les visites segueixen un protocol prèviament establert. Aquest protocol és singular en funció del tipus de centre visitat per tal d'obtenir en cada visita la màxima informació rellevant d'acord amb les funcions de l'ACPT, que recull la llei que la crea. Cal recordar que les visites es fan sempre sense avís previ i que enguany s'han dut a terme, indistintament, en franja de matí o de tarda, i en algunes ocasions de nit.

Les visites del 2013 s'han fet prioritàriament a les comissaries de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra i de les policies locals i guàrdia urbana. De les 53 visites que s'han dut a terme, 43 s'han fet en aquest tipus de centre. Això garanteix que, pel que fa a aquests centres, el contrast de les informacions recollides hagi estat més gran, les conclusions molt més sòlides i, en conseqüència, les recomanacions més rellevants.

Principals recomanacions

L'informe recull un seguit de conclusions i recomanacions per cada centre visitat, i també unes recomanacions genèriques en funció de la tipologia dels centres. En el cas dels centres d'adolescents i joves que s'han visitat, i atès que les visites es van produir en el marc d'una actuació conjunta entre l'ACPT i el Síndic de Greuges, s'ha optat per referenciar les

conclusions que han quedat ja recollides en l'*Informe anual d'Infància* del Síndic de Greuges, lliurat a la presidenta del Parlament el 17 de desembre de 2013, per evitar reiteracions innecessàries.

Entre les diverses conclusions i recomanacions que inclou l'informe anual de l'ACPT de 2013, es vol cridar l'atenció sobre els dèficits observats en el procés de custòdia dels detinguts. El resultat d'aquestes mancances és, en essència, una dilació injustificada tant de l'assistència lletrada efectiva al detingut com del moment en què és posat a disposició judicial, tot això agreujat per la disparitat de criteris que es produeix quan la detenció la duu a terme la policia local.

Concretament, destaquen tres observacions principals:

1. L'equip de l'ACPT ha pogut constatar en la major part de visites realitzades que el temps que transcorre des de la detenció fins que es garanteix l'assistència lletrada al detingut és injustificadament llarg, i que hi ha una manca d'observança sistemàtica dels articles 520.4 i 795 de la Llei d'enjudiciament criminal (LECrím), que ordenen la comunicació immediata de la detenció al col·legi d'advocats.

És una pràctica habitual que la sol·licitud d'assistència lletrada al col·legi d'advocats es produeixi un cop s'ha finalitzat la instrucció de les diligències policials. Quan la detenció s'ha produït a càrrec d'efectius de la policia local, tot i que s'informa el detingut del dret a l'assistència lletrada, se li comunica que aquesta no serà efectiva fins que s'hagi produït el trasllat a les dependències policials dels Mossos d'Esquadra.

Per aquest motiu, l'ACPT ha recordat a tots els cossos policials la necessitat de comunicar de manera immediata la detenció al col·legi d'advocats o bé al lletrat que la persona detinguda designi, sense que en aquest cas s'hagi de produir tampoc cap dilació, com alguns detinguts entrevistats pels membres de l'equip de l'ACPT han posat en relleu.

2. Cal deixar constància que les observacions fetes per l'ACPT evidencien que en els processos de detenció es traspasa sistemàticament el

límit temporal d'estada a comissaria quan aquesta custòdia ja no és necessària. Un cop finalitzada la investigació policial, no hi ha cap motiu, més enllà dels interessos organitzatius i logístics dels cossos policials i els jutjats, que justifiqui que la persona detinguda continuï durant diverses hores sota custòdia policial. El fet que la majoria de detinguts passin de la detenció a disposició judicial en un màxim de 36 hores, és a dir, en un interval inferior a les 72 hores màximes que estableix la llei, no ha de fer ignorar que la rigidesa en les hores previstes per rebre des dels jutjats els detinguts comporta en molts casos la pernoctació innecessària del detingut al centre policial. Només quan es disposa d'un requeriment exprés de l'autoritat judicial es produeix un trasllat en horari diferent de la franja matinal.

L'ACPT, d'acord amb la doctrina del Tribunal Constitucional sobre la possible vulneració de l'article 17.2 de la Constitució, suggereix que els òrgans judicials i policials estableixin un sistema de doble conducció diària que permeti que els detinguts que ingressen durant el matí passin a disposició judicial a la tarda si les diligències d'investigació policial han finalitzat.

3. Finalment, les visites de l'ACPT posen en evidència una disparitat de pràctiques en la custòdia dels detinguts per part de les policies locals i de la guàrdia urbana. Cal remarcar que no existeix un protocol harmonitzat d'actuació i coordinació sobre custòdia i trasllats de detinguts entre la policia local i la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra. Això comporta que el tracte que reben els detinguts per part de la policia local pugui ser desigual en funció de la localitat on hagin estat detinguts i es puguin generar els greuges corresponents. El més evident d'aquests greuges es constata en la durada del temps que un detingut és privat de llibertat, que és injustificadament més llarg quan la detenció la duu a terme la policia local.

Cal dir que aquesta manca d'harmonització en la coordinació de les policies locals i els Mossos d'Esquadra és només un aspecte més de la gran disparitat de circumstàncies que caracteritzen, segons el municipi, el procés de custòdia de les policies locals. Potser el més rellevant és que la majoria de les àrees de custòdia de les policies locals visitades no reuneixen les condicions mínimes i presenten deficiències greus.

És per això que l'ACPT suggereix que es revisin i s'harmonitzin, pel que fa als drets que assisteixen els detinguts, els protocols d'actuació i coordinació entre els Mossos d'Esquadra i les policies locals dels diversos ajuntaments. També suggereix que totes les àrees de custòdia de la policia local que presentin deficiències estructurals (impossibilitat de separar detinguts, manca d'eines de treball, inadequació d'instal·lacions) deixin d'actuar com a dipòsit de detinguts, i que siguin les dependències de custòdia dels Mossos d'Esquadra de la localitat o la zona en qüestió les que facin aquestes funcions.

Compliment de les recomanacions efectuades

Pel que fa a les recomanacions fetes en els informes dels anys anteriors, cal destacar que, com a norma general, s'han rebut respostes a les observacions formulades amb les argumentacions pertinents. En diversos casos ja s'han aplicat les observacions fetes per l'ACPT en anys anteriors, i en d'altres les recomanacions estant pendents d'execució en funció de la disponibilitat pressupostària.

Cal destacar negativament la manca de resposta dels ajuntaments de Figueres i de Vic a les recomanacions fetes en anys anteriors, i del Departament d'Interior de la Generalitat a les recomanacions generals, algunes de les quals es tornen a formular amb nous arguments i més informació en l'informe d'enguany.

Negativa d'entrada al CIE

Cal recordar la impossibilitat de l'equip de l'ACPT de poder visitar el centre d'internament d'estrangers (CIE) de la Zona Franca de Barcelona, atesa la denegació d'entrada del Ministeri de l'Interior.

Resta pendent encara l'aprovació del reglament dels CIE per part del Ministeri de l'Interior, amb la incertesa de procediments i de garanties que això comporta per als interns d'aquests centres. A banda d'aquesta negativa i de la manca de reglament, el Síndic de Greuges continua rebent denúncies d'interns d'aquest centre que requereixen una actuació de supervisió urgent. El darrer cas és la mort d'un intern, segons la versió policial per suïcidi, i les trucades de dos

interns que demanaven ser entrevistats per aportar informació sobre fets immediatament anteriors a la mort d'aquesta persona i que podrien ser d'interès per esbrinar el motiu de la defunció.

En qualsevol cas, totes les denúncies són oportunament traslladades al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya i a la Fiscalia, com estableixen els acords de col·laboració entre aquestes institucions, per garantir, malgrat totes les dificultats existents, les tasques de vigilància per a la protecció dels drets humans dels interns del CIE.

Marc institucional d'actuació de l'ACPT

Cal posar en relleu en el marc d'aquest informe l'activitat formativa que s'ha dut a terme amb l'Associació de Prevenció de la Tortura (APT), la principal ONG a escala mundial en el camp de la prevenció de la tortura. Aquesta activitat, que va tenir lloc el mes de juny passat, va servir per intercanviar experiències i millorar procediments i mètodes d'actuació de l'equip permanent de l'ACPT. Amb la participació també de l'APT, va tenir lloc un acte públic i amb ponents del món acadèmic i professionals especialitzats en la defensa dels drets humans. Aquest acte va tenir una nombrosa assistència i, entre altres persones, hi van assistir diversos membres electes del Parlament de Catalunya.

D'altra banda, cal fer esment que el Parlament de Catalunya ha nomenat a començament de desembre del 2013 els nous membres del Consell Assessor per a la Prevenció de la Tortura que havien de cobrir les vacants dels col·legis professionals de l'advocacia. En el moment de redactar aquest informe resta pendent el nomenament dels representants de l'àmbit de la salut, que hauran de cobrir les vacants avui existents.

Incompliment de la Llei del Síndic de Greuges per la manca de comunicació a les Nacions Unides

Cal recordar que resta pendent que el Govern espanyol comuniqui al Subcomitè de les Nacions Unides de Prevenció de la Tortura i d'altres Tractes o Penes Cruels, Inhumans o Degradants que el Síndic de Greuges actua com a Autoritat Catalana per la Prevenció de la Tortura. Cal cridar l'atenció sobre l'incompliment greu que aquesta manca de comunicació representa de la Llei 24/2009, de 23 de desembre, del Síndic de Greuges. En aquest mateix context, resta també pendent de concreció el conveni de col·laboració entre el Defensor del Poble (en funcions de Mecanisme Nacional de Prevenció de la Tortura en l'àmbit espanyol) i el Síndic de Greuges (en funcions de Mecanisme de Prevenció de la Tortura en l'àmbit català).

II. VISITES REALITZADES

II. VISITES REALITZADES

2.1. SISTEMA DE VISITES I MÈTODES DE TREBALL	15
2.2. PER TIPUS DE CENTRE	16
a. Comissaries.....	16
b. Centres penitenciaris	54
c. Centres d'internament de menors.....	59
1. Centres residencials d'educació intensiva (CREI)	59
2. Centres de justícia juvenil	62
3. Centres terapèutics.....	64

2.1. Sistema de visites i mètodes de treball

Durant el 2013 s'han fet un total de 53 visites a 49 centres diferents, d'acord amb la distribució següent:

- Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra: 23 comissaries
- Policia local o guàrdia urbana: 16 comissaries (20 visites)
- Centres penitenciaris: 4 centres
- Centres educatius de justícia juvenil: 2 centres
- Centres de protecció de menors: 2 centres
- Comunitats terapèutiques: 1 centre
- Centre sociosanitari: 1 centre

Pel que fa a les comissaries de la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra, dues s'havien visitat anteriorment, però s'ha considerat oportú fer-hi una visita de seguiment per comprovar el compliment de les recomanacions formulades en els informes anteriors, i també per detectar-hi possibles noves deficiències. És el cas de les comissaries de les Corts i la de l'Hospitalet de Llobregat. En el cas concret d'aquestes dues dependències, les visites s'han fet a la nit, la qual cosa ha permès a l'Equip de Treball entrevistar-se amb més persones detingudes, tenint en compte que el nombre més alt de trasllats de detinguts de les comissaries a dependències judicials es fa al matí, durant la franja horària de 9.00 a 10.00 hores, aproximadament.

En relació amb les comissaries de la policia local o la guàrdia urbana, s'han fet 20 visites. D'aquestes, quatre s'han emmarcat en visites de seguiment. És el cas de la Guàrdia Urbana de Barcelona (districte Ciutat Vella), la Policia Local de Montcada i Reixac, la Policia Local de Sant Feliu de Llobregat i la Policia Local de Sant Boi de Llobregat.

Quatre dependències de la policia local no tenen llocs de custòdia, sinó que es traslladen directament els detinguts a la comissaria dels Mossos d'Esquadra que els correspon. És el cas de la Policia Local d'Esplugues de Llobregat, la Policia Local de Cornellà de Llobregat, la Policia

Local de Sant Adrià de Besòs i la de Móra d'Ebre. El conveni de coordinació i col·laboració en matèria de seguretat pública entre ambdós cossos policials així ho preveu. Val a dir que la Policia Local de Móra d'Ebre tampoc no fa detencions.

També hi ha el cas de dos policies locals que tenen llocs de custòdia, però que no els fan servir i els han donat altres usos, com ara de magatzem. És el cas de la Policia Local de Tremp i la de Manresa.

Pel que fa als centres penitenciaris, s'han visitat, per ordre cronològic, el Centre Penitenciari de Dones de Barcelona, el Centre Penitenciari de Lledoners, el Centre Penitenciari d'Homes de Barcelona i el Centre Penitenciari de Joves, que ja s'havien visitat anteriorment, llevat del de Lledoners. En el cas del de Dones, s'han visitat un altre cop totes les instal·lacions. En canvi, quant a la resta de centres, la visita s'ha focalitzat en el Departament Especial i, en el cas del Centre Penitenciari d'Homes de Barcelona, també en el Departament d'Infermeria i Psiquiatria. Així mateix, la visita del Centre Penitenciari d'Homes de Barcelona ha estat a la nit.

Els centres educatius de justícia juvenil visitats han estat L'Alzina i Can Llupià, també visitats anteriorment. La principal novetat respecte de l'anterior visita és que s'ha ampliat la capacitat dels centres arran de l'Acord de Govern del 28 d'agost de 2012, pel qual s'aproven mesures de racionalització relacionades amb la reorganització dels centres educatius de la Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil del Departament de Justícia, que preveu una reorganització consistent en la reducció de places als centres educatius Montilivi i Els Til·lers i l'increment de les places dotades de tres centres educatius. En el cas de L'Alzina, el centre ha passat de tenir una capacitat inicial de 60 places a 87 i Can Llupià ha doblat el nombre de places.

Quant als centres de protecció de menors, enguany s'han visitat dos centres residencials d'educació intensiva. Els Castanyers, visitat per primer cop l'any 2011, i El Pedrenyal.

Com a novetat d'enguany s'ha de destacar la visita realitzada al centre terapèutic Font Fregona i al Centre Residencial Sociosanitari Vallcarca.

2.2. Per tipus de centre

a. Comissaries

POLICIA DE LA GENERALITAT - MOSSOS D'ESQUADRA

Ciutat Vella (09/01/2013)

Comissaria	Comissaria de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra a Ciutat Vella
Data	9 de gener de 2013 (matí)

La comissaria té una àrea de custòdia de detinguts, però gairebé mai es fa servir. En aquest sentit, no té un servei específic per desenvolupar-hi les funcions pròpies de custòdia del detingut perquè no és una comissaria de pas. L'àrea de custòdia és una extensió de la comissaria central de la ciutat de Barcelona on s'ubiquen els detinguts derivats de l'Àrea Bàsica Policial de les Corts (ABP-Les Corts) que estan pendents de passar a disposició judicial i dels quals no es poden fer càrrec per una qüestió de volum de feina.

L'estat de netedat i el manteniment de l'àrea de custòdia i de les cel·les fan palès que aquest espai no s'utilitza.

També es preveu que hi ingressin el mínim temps imprescindible, i per raons de seguretat, els detinguts que no es poden traslladar directament a la Comissaria de les Corts. En aquest cas, el detingut és informat dels seus drets.

Àrea de custòdia de detinguts

Igual que la resta de comissaries dels Mossos d'Esquadra, l'àrea de custòdia és a la planta subterrània de l'edifici, i l'estructura i la distribució de les diferents zones és la mateixa que la de la Comissaria de les Corts, visitada l'1 de març de 2011.

Conclusions/recomanacions

La valoració de l'estat i de les condicions de les instal·lacions és positiva. No s'observa cap element de risc o de perill per tenir en

compte en el procés de detenció d'una persona.

El Prat de Llobregat (16/01/2013)

Comissaria	Comissaria de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra al Prat de Llobregat
Data	16 de gener de 2013 (tarda)

Àrea de custòdia de detinguts

- L'àrea de custòdia de detinguts és a la planta subterrània de l'edifici i l'accés del detingut es fa directament des del pàrquing. Hi ha càmeres de videovigilància i els cartells que n'informen.

- La sala d'escorcoll disposa de càmera de sistema de gravació d'imatge i de so. A la sala d'escorcolls també s'hi dipositen les màrfegues i les flassades. Es preveu que, amb caràcter general, les flassades es canviïn cada mes.

- Hi ha separació entre homes i dones i menors.

- Les dues cel·les destinades per a dones i menors són compartides. En el moment de fer la visita hi ha una dona detinguda, la qual és entrevistada. L'estat de manteniment es considera correcte.

- Hi ha un total de 10 cel·les destinades a ubicar-hi homes. En el moment de la visita no hi ha cap detingut. Les característiques d'aquestes cel·les són les pròpies de la resta de comissaries de Mossos d'Esquadra: pintura gris, porta de barrots, bancada d'obra on seure o jeure, lavabo a l'interior separat per un mur d'obra de migmetre i càmera de videovigilància.

- En una altra habitació hi ha una dutxa, però per l'estat que presenta no sembla que s'utilitzi gaire.

- L'olor en aquesta zona és fortament desagradable.

Observacions generals

- El menjar que es proporciona al detingut, com és habitual, procedeix d'una màquina expendedora que hi ha a la comissaria.

- Respecte als elements de subjecció, mostren les cintes d'immobilització. També tenen cascs.
- Mostren l'aplicació informàtica amb què treballen i en què es registren totes les dades relatives al procés de detenció d'una persona i els incidents que es poden produir durant l'estada del detingut a la zona de cel·les. Aquesta informació és supervisada per un comandament.
- Per a l'atenció mèdica, es truca al SEM o es trasllada el detingut a l'hospital. Si el detingut pren algun tipus de medicament i no porta la recepta corresponent, se'l trasllada al metge.
- No es preveu informar el detingut del dret que li correspon a l'assistència lletrada en els supòsits de detencions que es fan per ordre judicial, com és el cas de la dona detinguda en el moment de fer la visita.
- La persona detinguda entrevistada no manifesta cap queixa pel tracte rebut.

Conclusions/recomanacions

- Com és habitual a les comissaries dels Mossos d'Esquadra, les flassades no són d'ús individual i estan apilades les unes sobre les altres en una habitació sense cap element de protecció que les resguardi de la brutícia.
- L'olor desagradable de la zona de cel·les per a homes també és recurrent a les comissaries visitades. Tanmateix, les cel·les destinades a ubicar-hi dones i menors, que també són a la part subterrània de l'edifici, no tenen aquest problema.
- No es preveu la comunicació al col·legi d'advocats de les detencions que es fan en compliment d'ordres judicials de crida i cerca, malgrat que la persona està detinguda a tots els efectes.

Sants-Montjuïc (30/01/2013)

Comissaria	Comissaria de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra a Sants - Montjuïc
Data	30 de gener de 2013 (matí)

La comissaria té una àrea de custòdia de detinguts, però informen que gairebé mai es fa servir (3 o 4 cops l'any). És la segona comissaria de referència de l'ABP-Les Corts, després de la comissaria dels Mossos d'Esquadra a Ciutat Vella, la qual cosa significa que es custodien els detinguts que la Comissaria de les Corts no pot assumir perquè ha arribat al seu topall màxim, per exemple, en dies d'incidents amb motiu de celebracions esportives, manifestacions, etc. Això explica que totes les cel·les de la comissaria siguin de grans dimensions.

La gestió de l'àrea de custòdia es fa des de l'ABP-Les Corts.

Àrea de custòdia de detinguts

- Igual que la resta de comissaries dels Mossos d'Esquadra l'àrea de custòdia és a la planta subterrània de l'edifici. La diferència és que hi ha dues portes d'accés des del pàrquing: una per als detinguts i l'altra per al personal.

- A l'àrea de custòdia hi ha dues zones separades: una per a dones i l'altra per a homes. No hi ha un espai específic per a menors. Informen que, atesa la proximitat de l'espai de detenció de menors que hi ha a la Ciutat de la Justícia de Barcelona i l'Hospitalet de Llobregat, aquests hi són traslladats directament.

- Les cel·les d'homes i dones tenen les mateixes característiques. A la zona d'homes, la cel·la destinada a ubicar-hi els detinguts sospitosos de portar alguna substància estupefaent a l'interior està precintada. Coincideix que aquesta cel·la té el vàter en sentit contrari a la resta i, per tant, ni resguarda ni protegeix la intimitat del detingut respecte de la mirada de terceres persones, tot i que el que sí que es pot verificar és que la càmera de videovigilància ubicada en aquesta cel·la no l'enfoca.

- A la zona de cel·les l'olor és molt desagradable, sobretot a la de dones.

- Hi ha càmeres de videovigilància a tota la zona de custòdia, llevat dels locutoris i alguna habitació que no té cap ús específic. També hi ha espais annexos a les sales de l'àrea de

custòdia que fan funcions de magatzem i que notenen instal·lada càmera de videovigilància.

- A la zona on es fan els escorcolls integrals s'observa que hi ha un casc, un escut i un matalàs contra la paret.

Observacions generals

L'estat general de les dependències el dia de la visita és de deixadesa: les màrfegues estan apilades de qualsevol manera a la zona de custòdia; l'aigua del rentamans surt bruta; hi ha brics de suc caducats; les flassades estan apilades i desades en grans bosses de plàstic; el cubell de les xeringues és en un dels locutoris, etc. També hi ha una sensació de desordre general pel que fa a la resta d'espais de l'àrea de custòdia. Insisteixen que aquestes instal·lacions no es fan servir i que, quan s'han de fer servir, l'ABP-Les Corts avisa amb antelació per adequar l'espai. La neteja de les instal·lacions també es gestiona directament des de l'ABP-Les Corts.

Conclusions/recomanacions

- L'estat de manteniment i de conservació de l'àrea de custòdia no és acceptable. El fet que aquest espai no s'utilitzi habitualment no ho justifica. Per aquest motiu, cal que l'àrea bàsica policial responsable de la gestió d'aquestes dependències adopti les mesures oportunes per garantir en tot moment les condicions d'higiene i de salubritat necessàries que han de tenir aquests espais.
- Davant la manca de ventilació de l'àrea de custòdia, també cal adoptar alguna mesura correctora que minori el problema de les males olors a les cel·les.

Les Corts (11/02/2013)

Comissaria	Àrea Bàsica Policial de les Corts
Data	11 de febrer de 2013 (nit)

Informe de seguiment

És el segon cop que es visita aquesta comissaria. La primera visita va tenir lloc l'1 de març de 2011. La novetat de la visita d'enguany respecte a l'anterior és que es fa a la nit, a partir de les 22.30 hores.

Es visita l'àrea de custòdia de detinguts, però en aquesta ocasió l'Equip de Treball entra per una porta del darrere de la comissaria. D'entrada, el que més crida l'atenció és que l'administració i la vigilància del punt d'accés de les dependències policials correspon a un guarda de seguretat privada.

Àrea de custòdia de detinguts

- En el moment de la visita hi ha 44 detinguts (un dels quals acabat de lliurar per la Guàrdia Urbana), la majoria dels quals passaran a disposició judicial l'endemà. Informen que en alguns casos s'ha arribat a una ocupació al voltant de 110 detinguts, cas en el qual s'ha recorregut a les dependències auxiliars de la Rambla i Sants.
- S'inspecciona la zona de cel·les. La de dones (en total quatre cel·les) és en un passadís perpendicular al bloc en què s'ubiquen els homes. Per tant, homes i dones comparteixen les mateixes instal·lacions, per bé que en passadissos separats. En el moment de la visita totes les cel·les de dones estan ocupades.
- La zona d'homes és la més gran. En el moment de la visita, les cel·les estan ocupades per un o dos detinguts. Un d'ells està ingressat en una de les cel·les destinades a ubicar-hi menors. Informen que el motiu és perquè va ingressar-hi en un estat molt agressiu, i això afecta el clima i l'ambient de la resta de la zona de custòdia.
- Finalment, la zona de cel·les per a menors d'edat (quatre en total) està separada de la d'adults per una porta. No hi ha cap menor ingressat.

Observacions generals

- Un altre cop és recurrent el problema de la manca de ventilació i les males olors. En la primera visita ja es va posar de manifest aquest problema i en aquesta ocasió es torna a constatar, agreujat, a més, pel fet que hi ha un nombre considerable de persones detingudes.
- L'àrea de custòdia continua tenint una sala d'infermeria on presten els serveis un metge i un infermer. L'horari de treball és de 9 a 19.30 repartits en dos torns. A la nit no hi ha

servei mèdic. En cas de necessitat, una patrulla trasllada el detingut al CAP. L'estat de netedat de la sala no és adequat. Durant la visita, l'Equip de Treball observa que un dels detinguts comunica a un agent que és epilèptic i que necessita medicació. L'agent li fa saber que no hi ha servei mèdic. A preguntes de l'Equip, expliquen que comprovaran si el detingut portava a sobre la medicació en el moment de la detenció i, si no fos així, el portaran al metge.

- El sistema previst d'àpats és el mateix que fins ara: entrepà o pasta i beguda.
- Informen que les flassades es canvien un cop al mes i després es cremen, llevat que es constati que estan trencades o manifestament brutes, cas en el qual es canvien immediatament.
- La neteja de l'àrea de custòdia es fa diàriament i al matí. En la distribució dels detinguts s'intenta no ocupar totes les cel·les per facilitar-ne la neteja i garantir que estiguin en bones condicions en cas que s'hagin de fer servir per a nous ingressos. Això explica que el dia de la visita hi hagi cel·les ocupades per dos detinguts.
- En un moment de la visita l'Equip es divideix en dos grups. Un s'entrevista amb dos detinguts i l'altre observa el procés d'entrada dels nous, que el valora com a correcte.
- També s'observa com es fa la retirada dels efectes personals. Les pertinences es disposen en bosses precintades i se'n deixa constància documental. Després el detingut signa l'acta de lliurament i, si no està d'acord amb allò consignat, està previst que pugui fer la reclamació o la queixa oportuna.
- Pel que fa als elements de contenció, s'observa que en una sala hi ha cascs, màrfegues que es fan servir amb funcions d'immobilització, escuts i manilles.
- Hi ha dos tipus de registre de les persones detingudes que ingressen a l'àrea de custòdia. Un de manual i l'altre d'informàtic. El manual consisteix en una pissarra on s'apunten els noms dels detinguts que hi ha a cadascuna de les cel·les. En l'informàtic s'anota tota la informació relativa a la custòdia d'un detingut (hora de l'ingrés, incidències, àpats, etc.)

- Informen que el nombre d'agents per torn a l'àrea de custòdia és d'un sergent, un caporal i dotze agents.
- Posen de manifest l'escassetat de mitjans de què disposen (manca de sabó, caps de galetes per posar-hi coses, etc.).

Conclusions/recomanacions

- Entre les qüestions estructurals que es continuen observant en aquesta comissaria (males olors, manca de mitjans, etc.) destaca negativament l'escassa renovació de flassades. L'ús intensiu de les flassades per part de desenes de persones fa aconsellable que s'escurci considerablement el termini d'un mes per donar-les per amortitzades. Com ja s'ha recomanat en altres ocasions, en realitat el que caldria és que les flassades es canviessin després de cada ús.
- Els presumptes tractes abusius o denigrants per part d'alguns agents en el moment de fer les detencions o en el curs de l'estada a la comissaria són completament inacceptables.
- També és inacceptable, i una vulneració del dret de defensa, que es posin traves a la designació, per part del detingut, del lletrat que elegeixi i a l'accés a aquest lletrat –fins i tot quan el que en motiva la detenció sigui una cerca d'ordre de crida i cerca–, quan el detingut demana expressament ser atès pel seu advocat.

Martorell (18/02/2013)

Comissaria	Comissaria de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra a Martorell
Data	18 de febrer de 2013 (matí)

Àrea de custòdia de detinguts

- A diferència de la majoria de comissaries de Mossos d'Esquadra visitades, l'àrea de custòdia és a la planta 0 en lloc de la -1. Això explica que el problema de males olors que s'acostuma a detectar en aquests espais sigui menys greu.
- Pel que fa a la resta d'elements, des de la perspectiva de les instal·lacions i la distribució

de l'espai, l'àrea presenta les mateixes característiques que la resta de comissaries de Mossos d'Esquadra.

- La custòdia de dones i menors és conjunta. En total hi ha dues cel·les i en el moment de la visita una està ocupada per un home perquè no hi ha prou espai a la zona d'adults.

- En el moment de la visita hi ha 10 detinguts, 5 dels quals hi són per la mateixa causa. Per evitar el trasllat de cadascun d'ells, i des d'un punt de vista operatiu i de seguretat, s'ha traslladat una comitiva judicial a les dependències policials.

- La zona d'homes és la més gran (10 cel·les). En el moment de la visita cadascuna de les cel·les està ocupada per un detingut, a excepció de la destinada a ubicar-hi els detinguts sospitosos de portar alguna substància prohibida al seu interior.

Observacions generals

- Reben els detinguts de les policies locals de sis municipis a qualsevol hora del dia.

- El sistema previst d'àpats és el mateix que per a la resta de comissaries: entrepà o pasta i beguda.

- El sistema de renovació de flassades també és el mateix que per a la resta de comissaries de Mossos d'Esquadra. Es fa notar que en el moment de la visita les tenen apilades de qualsevol manera, al terra i a l'habitació on hi ha la dutxa. Informen que aquest fet és puntual i que, amb caràcter general, les tenen dipositades en una de les cel·les.

- La comunicació al col·legi d'advocats de la detenció es fa un cop s'ha conclòs l'atestat.

- El material de contenció és en una habitació i consisteix en cascs, manilles i escut. S'observa que en aquest mateix espai també hi ha flassades resguardades en bosses de plàstic perquè encara no s'han fet servir.

- Amb caràcter general, els trasllats es fan en torn de matí. Excepcionalment, es preveu que se'n puguin fer algun a la tarda a requeriment exprés d'algun jutjat.

- L'Equip de Treball entrevista dos detinguts i un dels advocats d'ofici que acaba de prestar assistència lletrada a un dels detinguts.

Conclusions/recomanacions

- És recurrent que la comunicació de la detenció al col·legi d'advocats no es faci personalment efectiva des del primer moment de la detenció, sinó un cop els agents han conclòs la instrucció de les diligències policials.

- No es considera que la dutxa o les cel·les siguin espais adequats on resguardar les flassades mentre no es fan servir. En la mesura que el sistema de renovació no és d'ús individual, cal reforçar les mesures d'higiene i de netedat en què es mantenen.

- Els entrevistats coincideixen a expressar la seva disconformitat amb l'actuació presumptament desproporcionada en el moment de fer la detenció, al carrer o al domicili, i no tant a l'àrea de custòdia.

Mataró (07/03/2013)

Comissaria	Comissaria de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra a Mataró
-------------------	---

Data	7 de març de 2013 (matí)
-------------	--------------------------

Àrea de custòdia de detinguts

- L'àrea de custòdia és a la planta subterrània de l'edifici. L'accés dels vehicles policials que traslladen el detingut es fa directament pel pàrquing.

- Hi ha càmeres de videovigilància al pàrquing i a tota l'àrea de custòdia, llevat del locutori on el detingut s'entrevista amb l'advocat i la sala de ressenya. Les càmeres graven en funció de l'activitat i la capacitat d'emmagatzematge varia en funció de la capacitat del disc dur; en tot cas, més de vint dies.

- La sala d'escorcoll també disposa de sistema de gravació de so. Es fa notar el desgast que presenten les parets de l'habitació, en particular, taques i pintura feta malbé.

- En una zona de l'àrea de custòdia hi ha el locutori d'entrevistes, un lavabo amb dutxa i rentamans que pràcticament no s'utilitza i una cel·la on ingressen els detinguts que han de romandre incomunicats d'altres companys de causa ingressats a la mateixa comissaria.
- En una altra zona adjacent hi ha la sala de ressenya, antiga sala de reconeixement, un lavabo amb dutxa i rentamans que pràcticament tampoc no s'utilitza i la cel·la per a menors. A diferència de la resta, la porta és de ferro i el control es fa a través d'una petita finestra de vidre que porta incorporada. A la sala de ressenya hi ha dipositades algunes flassades netes, aïllades en bosses de plàstic.
- Finalment, hi ha la zona amb la resta de cel·les per a detinguts adults, homes i dones. L'espai no presenta cap element diferent de la resta de comissaries visitades.
- El més rellevant és l'estat de brutícia de les cel·les, en particular les parets i les plaques turques. Sembla que des que es va inaugurar la comissaria, l'any 2002, no s'han pintat ni desinfectat.
- En el moment de la visita hi ha una persona que fa les tasques de neteja a qui es pregunta sobre aquest tema. Informa que aquell dia no és previst netejar-la.

Observacions generals

- Reben els detinguts que fan les policies locals de vuit municipis. Cal que lliurin el detingut amb l'acta d'oferiment de drets i l'informe d'assistència mèdica. La minuta, la fan a les seves dependències o la poden cursar a la mateixa comissaria de Mossos d'Esquadra.
- El dia de la visita no hi ha cap detingut. Els han traslladat al matí, al voltant de les 10 hores, que és quan es fan els trasllats diàriament.
- El sistema previst d'àpats és el mateix que per a la resta de comissaries: entrepà o pasta i beguda.

- El sistema de renovació de flassades també és el mateix que per a la resta de comissaries.
- Quan la instrucció és competència seva, la comunicació al col·legi d'advocats de la detenció, la fan ells un cop han conclòs l'atestat.
- Treballen amb cintes de contenció i cascs. Si s'observa que el detingut té algun problema de trastorn mental, el traslladen a l'Hospital de Mataró per a un reconeixement mèdic. En funció del diagnòstic, roman a l'hospital sota custòdia policial o bé es deixa sense efecte la detenció.
- Es consulta el llibre de registre de persones detingudes que hi ha a l'oficina d'atenció al ciutadà. No s'hi observa cap irregularitat.
- A l'estiu hi ha un problema de mosquits, per la qual cosa cal assegurar una neteja continuada de l'àrea de custòdia i evitar l'estancament de l'aigua.

Conclusions/recomanacions

- És recurrent que la comunicació de la detenció al col·legi d'advocats no es faci personalment efectiva des del primer moment de la detenció, sinó un cop els agents han conclòs la instrucció de les diligències policials.
- No és acceptable l'estat de brutícia i de deixadesa en general que presenta l'àrea de custòdia, en concret, la de les cel·les. En aquests moments es considera necessari i urgent fer-hi una neteja i una desinfecció a fons. El sistema actual de neteja es considera insuficient per garantir les condicions mínimes d'higiene i de salubritat.

Montcada i Reixac (20/03/2013)

Comissaria	Comissaria de districte de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra a Montcada i Reixac
Data	20 de març de 2013 (matí)

La comissaria té una àrea de custòdia de detinguts, però fa temps que no es fa servir. La responsabilitat de la custòdia de les detencions que es fan correspon a l'Àrea Bàsica Policial de Cerdanyola (ABP-Cerdanyola).

Àrea de custòdia de detinguts

- A diferència de la majoria de comissaries de Mossos d'Esquadra, la zona de custòdia és a la mateixa planta que la resta d'instal·lacions policials.
- Consta de dues cel·les, una de les quals és per a menors. En general, no s'observen signes d'ús recent.

Observacions generals

- La presentació dels detinguts per la Policia Local de Montcada i Reixac es fa a les seves dependències. El procediment previst és lliurar el detingut amb l'acta d'informació de drets, l'acta d'intervenció d'efectes, l'informe d'assistència mèdica i la minuta policial. El lliurament del detingut es fa concretament a la zona del pàrquing i, en aquest sentit, se'l canvia d'un cotxe policial a un altre. Prèviament al trasllat formal, l'agent policial deixa l'arma reglamentària a l'armer situat a la zona del pàrquing.
- En el cas de les detencions fetes pels Mossos d'Esquadra, el detingut ni tan sols arriba a ingressar-hi preventivament, sinó que és custodiat al vehicle policial fins al moment del traspàs formal a l'ABP-Cerdanyola. En aquests supòsits, els agents demanen a l'ABP que obri diligències policials i, alhora, confeccionen la seva minuta policial que després acompanyarà les diligències.

Conclusions/recomanacions

- No es considera gaire operatiu ni segur el sistema previst de trasllat de detinguts als Mossos d'Esquadra. Tenint en compte que hi ha unes instal·lacions adequades per a aquesta finalitat, no s'observa cap impediment per ingressar preventivament el detingut en alguna de les cel·les fins que es fa el traspàs formal i l'acceptació de les diligències, més enllà d'un problema d'efectius policials suficients per fer-se càrrec de la custòdia. En el mateix sentit, els detinguts dels Mossos d'Esquadra també haurien de poder ingressar a la mateixa comissaria, sens perjudici que es puguin traslladar a l'ABP-Cerdanyola en cas de sobreocupació.

Esplugues de Llobregat (07/03/2013)

Comissaria	Comissaria de districte de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra a Esplugues de Llobregat
Data	7 de març de 2013 (matí)

Àrea de custòdia de detinguts

- L'àrea de custòdia és a la planta subterrània de l'edifici.
- Hi ha càmeres de videovigilància al pàrquing i a tota l'àrea de custòdia, llevat del locutori on el detingut s'entrevista amb l'advocat i la sala de ressenya. La sala d'escorcoll també disposa de sistema de gravació de so.
- A la sala d'escorcoll hi ha les flassades (apilades en una caps) i les màrfegues.
- Les cel·les d'homes estan separades de les de dones i menors. De cel·les d'homes, n'hi ha sis, una de les quals està destinada a detinguts sospitosos de portar alguna substància estupefaent. L'estat general de netedat i conservació de les cel·les és correcte, però s'observa que alguna de les plaques turques no és prou neta.
- La cel·la de menors també es fa servir per a dones detingudes. En el cas de concurrència, es prioritza l'estada del menor i la dona s'ingressa a la zona d'homes, però s'intenta que n'estigui com més separada millor.
- El dia de la visita no hi ha cap detingut ingressat a l'àrea de custòdia. Tanmateix, n'hi ha un d'ingressat a l'hospital i un altre que ingressa mentre es fa la visita. S'aprofita l'ocasió per presenciar el procés d'ingrés del detingut a l'àrea de custòdia. En primer lloc, se l'escorcolla i després se'n fa la ressenya, incloent-hi la lectura de drets. Finalment, se li entrega una màrfega i una flassada i ingressa en una de les cel·les. No s'observa cap irregularitat.

Observacions generals

- Reben els detinguts que fa la policia local del municipi. Cal que lliurin el detingut amb l'acta d'oferiment de drets i l'informe d'assistència mèdica. La minuta policial, la fan en seu policial un cop han conclòs el procés de ressenya i l'ingrés del detingut a la cel·la corresponent.
- Informen que la mitjana anual de detinguts és de menys d'un detingut diari
- En algun cas molt puntual han rebut algun detingut de les Forces i els Cossos de Seguretat de l'Estat.
- El sistema previst d'àpats és el mateix que per a la resta de comissaries: entrepà o pasta i beguda.
- El sistema de renovació de flassades també és el mateix que per a la resta de comissaries.
- Els trasllats s'acostumen a fer al matí, però també es preveu fer-los a la tarda quan els jutges així ho requereixen.
- La comunicació al col·legi d'advocats de la detenció es fa al matí. Si la detenció té lloc a la nit, avisen directament l'advocat.
- Treballen amb cintes de contenció, manilles, escuts i cascs. Si s'observa que el detingut té algun problema de trastorn mental, el traslladen a l'hospital.
- Es consulta algunes diligències de policies. S'observa que es fan constar l'hora de la detenció i l'hora d'inici de les diligències, però no el moment en què el detingut ingressa a l'àrea de custòdia o l'hora en què la policia local lliura el detingut als Mossos d'Esquadra. Informen que aquesta dada consta en l'aplicació informàtica relativa a la detenció.

Conclusions/recomanacions

- Amb caràcter general, les normes d'actuació sobre trasllats i custòdia de detinguts en què els Mossos d'Esquadra són els responsables de la instrucció i la custòdia de tots les persones que es detenen al municipi es considera el procediment idoni en el cas de

poblacions en què hi ha ambdós cossos policials.

- Amb caràcter específic, cal millorar el sistema de neteja de les plaques turques de cadascuna de les cel·les.

Vilafranca del Penedès (10/04/2013)

Comissaria	Comissaria de districte de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra a Vilafranca del Penedès
Data	10 d'abril de 2013 (matí)

Àrea de custòdia de detinguts

- Igual que la majoria de comissaries visitades l'àrea de custòdia és a la planta -1.
- Tota la comissaria està dotada de càmeres de videovigilància, llevat de la sala de ressenya i el locutori d'entrevistes. La sala d'escorcoll, un espai diàfan amb una cadira i un detector de metalls, és l'única que té un sistema de gravació de veu i imatge.
- La custòdia de dones i menors és conjunta. Hi ha una única cel·la i en el moment de la visita no hi ha cap detingut. En cas de menors, s'avisava la Fiscalia, la qual n'acorda el trasllat immediat o la presa de declaració i el trasllat posterior o avís als tutors.
- La zona d'homes és la més gran (7 cel·les). La cel·la contra la salut pública està inutilitzada i es fa servir per desar les flassades i les màrfegues. En el moment de la visita hi ha tres detinguts, un dels quals hi acaba d'ingressar.

Observacions generals

- Tenen un sistema d'identificació ràpid (fast-it).
- Reben les persones detingudes per les policies locals a qualsevol hora del dia.
- El sistema previst d'àpats és el mateix que per a la resta de comissaries: entrepà o pasta i beguda. Tanmateix, i amb límits, informen que és permès que els familiars dels detinguts puguin portar-los menjar.

- El sistema de renovació de flassades també és el mateix que per a la resta de comissaries.
- L'instructor és qui truca al col·legi d'advocats. Informen que aquests acostumen a personar-se dins el marge de les vuit hores.
- Prèviament al trasllat de detinguts a disposició judicial, s'envia un fax al jutjat en què se l'informa de totes les detencions i l'estat de cadascuna de les diligències policials. Un cop es trasllada el detingut, aquest passa a l'àrea de custòdia del jutjat. Hi ha algun cas en què el jutge acorda que el detingut retorni a les dependències policials.
- Amb caràcter general, els trasllats es fan en torn de matí. Excepcionalment, es preveu que se'n pugui fer algun a la tarda a requeriment exprés d'algun jutjat.
- En el llibre de telefonemes consten totes les trucades que es fan entre ambdós estaments.
- La zona de custòdia es neteja cada dia. En aquest sentit, s'observa que l'estat de conservació i de manteniment de l'àrea és adequat.
- En casos de denúncies per presumptes maltractaments o d'algun incident a la zona de custòdia s'extreuen les imatges gravades, es guarden en un CD i s'envien al jutjat de guàrdia.
- A banda del registre informàtic d'entrada i de sortida de detinguts, n'hi ha dos de manuals per a menors i adults, respectivament.

Conclusions/recomanacions

- La valoració general de la comissaria és positiva, més enllà dels aspectes deficitaris comuns a la resta de comissaries dels Mossos d'Esquadra.

Cornellà (22/05/2013)

Comissaria	Comissaria de Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra a Cornellà
Data	22 de maig de 2013 (tarda)

Àrea de custòdia de detinguts

- Com la majoria de comissaries, l'àrea de custòdia és a la planta subterrània de l'edifici i presenta una estructura i un disseny similars.
- Les cel·les d'homes estan separades de les de dones i menors. De cel·les d'homes, n'hi ha deu i l'estat de netedat i de conservació és acceptable. Les cel·les per a menors i dones són compartides. En total, n'hi ha dues. L'estat de conservació i manteniment es considera adequat i no hi ha cap problema de males olors. L'espai també disposa d'una habitació amb dutxa i rentamans. Informen que les dutxes no s'acostumen a fer servir, la qual cosa explica que no tinguin tovalloles. L'únic material higiènic de què disposen és sabó.
- El dia de la visita hi ha quatre detinguts ingressats a l'àrea de custòdia, incloent-hi un a qui s'acaba de detenir i a qui estan prenent declaració en el moment d'arribar.

Observacions generals

- Reben les persones detingudes per la Policia Local de Cornellà. Cal que aquests lliurin el detingut amb l'acta d'oferiment de drets i l'informe d'assistència mèdica. La minuta policial es fa en seu policial un cop han conclòs el procés de ressenya i ingrés del detingut a la cel·la corresponent.
- El sistema de renovació de flassades es fa una vegada la setmana. Informen que si el detingut en sol·licita una de neta la hi lliuren i que, en períodes d'estiu, la periodicitat d'un cop per setmana es redueix.
- Els trasllats s'acostumen a fer al matí, tot i que excepcionalment (a petició del jutjat) es poden fer a la tarda.
- Treballen amb cintes de contenció, manilles, escuts i cascs, que estan dipositats a la mateixa sala on hi ha les flassades.
- El full de lectura de drets al detingut és en diversos idiomes: català, castellà, anglès, francès, àrab, serbocroat, italià i romanès. Informen que, en cas de necessitat, també disposen de serveis d'interpret, que proveeix una empresa externa.

- L'Equip de Treball consulta el llibre de registre de detinguts, d'adults i menors. En el cas dels menors, s'observa que l'estada a comissaria és, aproximadament, de 4-5 hores. Informen que en aquests casos sempre s'està a l'espera del que decideix la Fiscalia de Menors. En el cas dels adults, l'estada a la comissaria no sol superar les 24 hores.

Conclusions/recomanacions

- Es valora positivament, tant des d'un punt de vista d'eficàcia com d'eficiència, que un municipi on coexisteixen dos cossos policials tan sols hi hagi un únic espai de detenció.
- També es valora positivament que hi hagi la lectura de drets del detingut en diferents idiomes. Es considera fonamental assegurar que les persones detingudes estan en condicions d'entendre el que llegeixen tenint en compte que moltes són estrangeres i no tenen clar com funciona el sistema jurídic espanyol.
- Es recomana que es disposi d'algun lot de neteja o de productes d'higiene bàsica.

Rubí (04/07/2013)

Comissaria	Comissaria de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra a Rubí
Data	4 de juliol de 2013 (matí)

Àrea de custòdia de detinguts

- L'àrea de custòdia de detinguts és a la planta subterrània de l'edifici. Hi ha càmeres de videovigilància i els cartells que n'informen.
- La sala d'escorcoll disposa de càmera de sistema de gravació d'imatge i de so.
- Disposen dels elements de subjecció següents: cascs, cintes, escuts i guants de protecció.
- Com a norma general, els trasllats es fan al matí. Per tant, qualsevol detingut que hi ingressi més tard hi ha de romandre fins a l'endemà. Cada matí oficien al jutjat el

nombre de detinguts que tenen i la previsió de finalització de les diligències policials. Aquesta comunicació també es fa a Fiscalia.

- Els que hi ingressen procedents de la Policia Local vénen amb les primeres diligències policials enllestides. Igualment, es fa una segona lectura de drets al detingut.

- Es consulta el llibre de registre de detinguts i el de telefonemes. En el de telefonemes es registra qualsevol trucada que es faci o es rebi (a l'advocat, al jutjat, a la família, a la Fiscalia, etc.). Cada trucada es relaciona amb el número de diligències. A partir de les 20 hores, ja no es fa cap trucada al jutjat llevat de les urgències. Per tant, amb caràcter general, si la policia finalitza l'atestat a la tarda, el detingut igualment hi haurà de romandre fins a l'endemà perquè a partir de llavors l'autoritat judicial corresponent no rep detinguts. Això també explica que ells no hi truquin fins a l'endemà, tot i que a les diligències policials hi consta l'hora de finalització.

- Hi ha separació d'homes i de dones i menors.

- Hi ha vuit cel·les per a adults. En el moment de la visita hi ha dos detinguts però un d'ells ha sortit de la zona de cel·les i està a punt de passar a disposició judicial. L'altre és entrevistat per l'Equip de Treball.

- Les característiques d'aquestes cel·les són les pròpies de la resta de comissaries: porta de barrots, bancada d'obra on seure o jeure, lavabo a l'interior separat per un mur d'obra de mig metre i càmera de videovigilància.

- L'estat de manteniment i de conservació de les cel·les és molt correcte, però hi ha un problema estructural de males olors fins al punt que s'hi han hagut d'instal·lar tubs d'aire condicionat per refrigerar la zona. No obstant això, hi ha dues cel·les en què l'olor és fortament desagradable.

- Les dues cel·les destinades per a dones i menors són compartides. Sembla que es fan servir per deixar-hi les màrfegues i les flassades, apilades en una caps de cartró sense cap tipus de resguard ni de protecció. No hi ha males olors.

Conclusions

- Hi ha una contradicció respecte a qui avisa el col·legi d'advocats quan la detenció la fa la Policia Local. Mentre que la Policia Local manifesta que ho fan ells, l'inspector de l'ABP indica que ho fan els Mossos d'Esquadra.
- Com és habitual a les comissaries de Mossos d'Esquadra, les flassades no són d'ús individual i estan apilades les unes sobre les altres en una habitació sense cap element de protecció que les resguardi de la brutícia.
- L'olor desagradable a la zona de cel·les per a homes també és recurrent a les comissaries visitades i obeeix a problemes estructurals.
- Problema recurrent del temps que hi ha de romandre el detingut pel fet que els trasllats només es fan al matí.

Tremp (15/07/2013)

Comissaria	Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra a Tremp
Data	15 de juliol de 2013 (tot el dia)

Àrea de custòdia de detinguts

- A diferència de la majoria de comissaries visitades, l'àrea de custòdia és a la planta 0 en lloc de la -1. Aquest fet, juntament amb els pocs detinguts que tenen, explica que no hi hagi el problema de males olors que s'acostuma a detectar en aquests espais.
- Pel que fa a la resta d'elements, des de la perspectiva d'instal·lacions, videovigilància i distribució de l'espai, l'àrea presenta les mateixes característiques que la resta de comissaries del Cos de Mossos d'Esquadra, però de dimensions més reduïdes. Cal destacar que hi ha sala de reconeixement perquè el jutjat no en disposa. A la mateixa sala també hi ha un espai des d'on els detinguts poden tenir una comunicació oral amb els seus familiars.
- A la zona d'homes hi ha dues cel·les. Es fa notar el guix que ha caigut de la paret de la porta d'una de les cel·les. Informen que ho va provocar un detingut per un delicte contra la seguretat del trànsit, el qual, durant un

temps, no va parar de sacsejar la porta de barrots.

- La custòdia de dones i menors és conjunta. Hi ha una sola cel·la i el més rellevant és que el lavabo està situat en una habitació annexa. És molt excepcional la detenció de menors d'edat.
- En general, l'estat de conservació, netedat i manteniment de l'àrea de custòdia és molt adequat.

Observacions generals

- Hi ha una mitjana de 7/8 detinguts al mes. El dia de la visita no n'hi ha cap. Es consulta el llibre de registre de detinguts i es confirma aquesta dada.
- El sistema previst d'àpats és el mateix que per a la resta de comissaries: entrepà o pasta i beguda.
- Amb caràcter general, l'atenció mèdica, la presta el metge del CAP. Si és molt urgent, el cos directament fa el trasllat a l'Hospital General de Tremp.

- El sistema de renovació de flassades també és el mateix que per a la resta de comissaries.
- El material de contenció consisteix en cascs, manilles, cintes i escut.
- També disposen de tovalloles i algunes peces de roba per lliurar-les al detingut, si escau.
- Amb caràcter general, els trasllats es fan en torn de matí, però el jutge també els pot requerir la presentació del detingut a la tarda.

Conclusions

- La valoració general de la comissaria és positiva, més enllà dels elements negatius recurrents: flassades, àpats, etc.
- El volum de detencions és molt baix en comparació amb el territori respecte del qual presten servei. El fet que es coneguin entre tots facilita la seva tasca i explica que no calgui fer la detenció quan el domicili és conegut.

Sort (15/07/2013)

Comissaria	Comissaria de la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra a Sort
Data	15 de juliol de 2013 (tot el dia)

Àrea de custòdia de detinguts

- Igual que la Comissaria de Tremp, l'àrea de custòdia també és a la planta 0 en lloc de la -1. Aquest fet, juntament amb els pocs detinguts que tenen, explica que no hi hagi el problema de males olors que s'acostuma a detectar en aquests espais.

- Pel que fa a la resta d'elements, des de la perspectiva d'instal·lacions i de videovigilància, l'àrea presenta les mateixes característiques que la resta de comissaries del Cos de Mossos d'Esquadra, però de dimensions més reduïdes. Des d'una perspectiva de distribució de l'espai és on hi ha més diferències. Així, la comissaria no té una sala específica d'escorcolls, sinó que es fan en una de les tres cel·les que té l'àrea de custòdia, la qual disposa de sistema de gravació d'àudio i so.

- Si bé a l'àrea de custòdia hi ha tres cel·les identificades com a tals, tan sols n'hi ha dues d'operatives perquè a la tercera només hi ha una dutxa.

- No hi ha un espai específic de detenció per a menors o dones. En cas de concurrència, es trasllada un dels detinguts a l'ABP-Tremp.

- En general, l'estat de conservació, netedat i manteniment de l'àrea de custòdia és adequat.

Observacions generals

- Hi ha una mitjana de 17/18 detinguts l'any. El dia de la visita no n'hi ha cap. Es consulta el llibre de registre de detinguts i es confirma aquesta dada. El temps mitjà d'estada també és reduït. Del llibre de registre de menors, també se'n desprèn que són molt pocs.

- El sistema previst d'àpats és el mateix que per a la resta de comissaries: entrepà o pasta i beguda.

- L'atenció mèdica, la presta el CAP que és al costat de les dependències policials. El sistema de renovació de flassades també és el mateix que per a la resta de comissaries.

- Els advocats triguen molt a comparèixer, però informen que en cap cas se superen les vuit hores previstes. Als jutjats de Tremp hi ha una delegació del Col·legi d'Advocats de Lleida.

- Es fa poc ús de la detenció perquè també es coneix molt la població.

- El material de contenció consisteix en cascs, manilles, cintes i escut.

- Pel que fa al nombre de fets delictius, n'hi ha poca incidència, però molt territori per cobrir.

- Informen que en aquests moments hi ha un jutge que demana que passin els detinguts ràpidament.

Conclusions/recomanacions

- La valoració general de la comissaria és positiva, més enllà dels elements negatius recurrents: flassades, àpats, etc.

- Atès que no hi ha cel·les de detenció específiques per a menors i dones, cal garantir que no es barregen amb adults en cas que hagin d'ingressar.

- En la mesura que la tercera cel·la no està operativa, seria recomanable treure el rètol que actualment la identifica com a tal. Alhora, tenint en compte que una de les cel·les també es fa servir com a sala d'escorcoll, seria recomanable identificar aquesta cel·la pels dos usos que té assignats.

Granollers (12/09/2013)

Comissaria	Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra a Granollers
Data	12 de setembre de 2013 (matí)

Àrea de custòdia de detinguts

- Igual que la gran majoria de comissaries de Mossos d'Esquadra visitades, l'àrea de custò-

dia és a la planta -1. Tot i així, no es detecta cap problema de males olors.

- Pel que fa a les instal·lacions, la videovigilància i la distribució de l'espai, l'àrea de custòdia presenta característiques semblants a la resta de comissaries del Cos de Mossos d'Esquadra. L'armer està ubicat fora de l'àrea de custòdia. Hi ha una sala de ressenya, un locutori i una sala de reconeixement en desús, habilitada com a sala d'escorcolls. Els espais d'accés a l'àrea de custòdia i la sala d'escorcolls disposen de càmera de videovigilància (amb enregistrament de so) i estan degudament senyalitzats.

- Annexa a la sala habilitada per fer els escorcolls, hi ha una habitació petita retolada com a sala d'entrevistes, però actualment està en desús.

- En el moment de la visita hi ha 8 detinguts (7 homes i 1 dona). La zona d'homes disposa de 9 cel·les i un lavabo separat. La custòdia de menors i la de dones es fa separatament a la dels homes. En aquest cas, hi ha una sola cel·la, un lavabo i una habitació amb dutxa. Sempre es prioritza la situació del menor. Per tant, si la cel·la està ocupada i hi ha una dona detinguda, aquesta passaria a la zona d'homes, procurant ubicar-la a la cel·la més apartada, i en cas que no hi hagués cap cel·la disponible, se la traslladaria a Caldes de Montbui o Sant Celoni.

- En general, l'estat de conservació, netedat i manteniment de l'àrea de custòdia és adequat. Informen que la renovació de flassades es fa cada deu usos.

Observacions generals

- El sistema d'àpats és a través de la màquina expenedora.

- Amb caràcter general, tots els detinguts prèviament han passat un reconeixement mèdic, tant els derivats de la policia local com les detencions que hagin fet els Mossos d'Esquadra.

- Es consulta el llibre de registre de detinguts i es detecten algunes errades, com ara la manca de registre de l'hora de sortida o dates de detenció errònies.

- Els trasllats es fan a partir de les 10 hores, però no hi ha un únic torn, és a dir, les conduccions són parcials i es poden fer al llarg del matí i de la tarda.

Conclusions/recomanacions

- La valoració general de la comissaria és positiva, més enllà dels elements negatius recurrents i coincidents amb la resta: flassades, àpats, etc.

- Es valora positivament el fet que la disposició del detingut davant del jutge es faci de manera regular i s'evitin les detencions de llarga durada, a excepció de dos casos detectats al llibre de registres.

- Cal ser molt rigorós a l'hora d'emplenar els camps del registre d'entrada i de sortida de detinguts.

Sant Cugat del Vallès (19/09/2013)

Comissaria	Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra a Sant Cugat del Vallès
Data	12 de setembre de 2013 (matí)

Àrea de custòdia de detinguts

- Com a la majoria de comissaries, l'àrea de custòdia és a la planta subterrània de l'edifici i presenta una estructura i un disseny similars als de la resta de comissaries.

- Les càmeres de videovigilància del pàrquing tan sols enregistren imatges, però les càmeres de la sala d'escorcolls també enregistren el so, sempre que s'hagi activat aquesta opció. Si es connecta el so perquè es considera oportú, se n'informa el detingut.

- Els escorcolls mai es fan de nu integral. Les cel·les d'homes estan separades de les de dones i menors. De cel·les d'homes, n'hi ha dues i l'estat de netedat i de conservació no és gaire adequat. Els vàters són bruts i hi ha males olors. Independentment, hi ha una habitació amb un plat de dutxa.

- Hi ha una cel·la compartida per a menors i dones. L'espai també disposa d'una habitació amb dutxa. Es constata que els matalassos i les flassades estan apilats al terra. Dos cops

a la setmana hi va el servei de neteja. No saben respondre amb quina freqüència es canvien les flassades, tot i que en el moment de la visita s'observa que són netes.

Observacions generals

- El dia de la visita no hi ha cap detingut ingressat a l'àrea de custòdia. La darrera detenció es va fer el dia anterior a la visita, tot i que no consta en el llibre de registre d'entrades i de sortides. L'Equip de Treball fa veure l'error al cap de torn i a l'inspector, atès que tan sols es van fer constar la data i l'hora d'entrada de tres detinguts. Sembla que es van traslladar a una unitat d'investigació i no se'n va fer el registre de sortida.
- Segons les dades que recull el llibre de registre d'entrades i de sortides, durant el 2013 hi ha hagut 123 detencions, és a dir, aproximadament 3 detinguts per setmana.
- Reben els detinguts que fa la Policia Local de Sant Cugat del Vallès. Els trasllats s'acostumen a fer al matí, però si finalitzen les diligències a la tarda, truquen als jutjats perquè els donin instruccions. En aquest sentit, també és possible fer trasllats a la tarda.

Conclusions/recomanacions

- Cal reforçar les mesures d'higiene i de neteja en què es mantenen les cel·les.
- S'hauria de ser més curós en el control dels registres de sortides dels detinguts.

Manresa (25/09/2013)

Comissaria	Comissaria de Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra a Manresa (matí)
Data	25 de setembre de 2013

Àrea de custòdia de detinguts

- Inaugurada l'any 2001, l'àrea de custòdia és a la planta subterrània de l'edifici.
- Hi ha càmeres de videovigilància al pàrquing i a tota l'àrea de custòdia, llevat del locutori on el detingut s'entrevista amb l'ad-

vocat i la sala de ressenya. La sala d'escorcoll també disposa de sistema de gravació de so.

- Informen que en la majoria de casos els escorcolls que es fan són de nivell 2 (acurat, traient per parts tota la roba llevat de la interior) i, excepcionalment, de nivell 3 o integrals. En aquest darrer cas, s'hauria de diligenciar-ho en l'atestat.
- L'àrea de custòdia també té una sala de reconeixement que es fa servir habitualment. L'autoritat judicial s'hi desplaça oportunament.
- Les cel·les d'homes estan separades de les de dones i menors. L'estat de conservació i manteniment de les tres cel·les de menors i dones és acceptable, si bé s'hauria d'insistir en la neteja de les plaques turques.
- El dia de la visita hi ha tres detinguts adults. Per les càmeres es comprova que dormen i, per no destorbar-los, s'opta per inspeccionar només les cel·les de menors i dones.

Observacions generals

- Reben els detinguts de les policies locals d'altres municipis i, en matèria d'estrangeria, del Cos Nacional de Policia. Els Mossos d'Esquadra assumeixen la custòdia de tots els detinguts sense fer-ne distincions. L'única condició que estableixen, en cas que la persona hagi estat detinguda per un altre cos policial, és que es lliuri amb l'acta d'oferiment de drets, l'informe d'assistència mèdica i la minuta policial.
- Informen que la mitjana anual de detinguts és de 2-3 diaris.
- El sistema previst d'àpats és el mateix que per a la resta de comissaries.
- El sistema de renovació de flassades també és el mateix que per a la resta de comissaries.
- Els trasllats s'acostumen a fer només al matí, seguint les instruccions de l'autoritat judicial. Aquesta manera de procedir respon més a una falta de recursos que no pas de voluntat. Es tracta d'un partit judicial que no té un servei de guàrdia les 24 hores i en què

moltes vegades cal conjugar els diversos factors que hi intervenen: disposició del lletrat, de l'autoritat judicial i de la policia. Per aquest motiu, sovint els mateixos agents policials parlen amb el jutjat en qüestió per organitzar el trasllat del detingut.

- Les persones que detenen sota la seva responsabilitat no sempre es traslladen al metge per al reconeixement oportú. En cas de necessitat, s'acostuma a trucar a urgències per avisar. Informen que hi ha molt bona relació amb el director d'urgències i que permanentment fan reunions per millorar el procés d'ingrés del detingut al centre hospitalari.

- En una de les sales de la comissaria hi ha armaris amb material divers: material de contenció, flassades, roba i material higiènic (compreses, sabó, esponja). Crida l'atenció que les dutxes de les cel·les destinades a albergar-hi dones i menors estiguin ocupades per les màrfeques i les flassades utilitzades.

- El més destacable respecte a les altres comissaries visitades és que no hi ha llibre manual de detinguts. Aquest document és electrònic i treballen amb aquest sistema des de l'aparició del sistema informàtic policial. Informen que és una decisió que es va acordar conjuntament amb el Jutjat Degà després de comprovar que la informació que contenia era la mateixa que constava en el registre manual. Només hi ha llibre de detinguts per a menors. Aquest és convencional perquè l'aplicació informàtica digital no incorpora tots els camps que apareixen en el manual, com ara posar el nom del pare, mare o representant legal.

- El cap de l'Oficina d'Atenció al Ciutadà en mostra el funcionament i com està informatitzat tot el procés de detenció: des de l'inici de la detenció, passant per la custòdia i acabant per la instrucció. A la vegada, ell és qui supervisa les dades que s'hi introdueixen. Al seu torn, el seu treball també és supervisat i així successivament.

- El comissari de la regió central, que acompanya l'Equip de Treball durant la visita a les dependències, informa que el llibre o registre digital és comú per a totes les comissaries de la Regió Policial Central.

Conclusions/recomanacions

- Es recomana comprovar l'ús que es fa del llibre registral, tant pel que fa a la regió policial com a la resta de comissaries de Mossos d'Esquadra pendents de visitar.

El Vendrell (03/10/2013)

Comissaria	Comissaria de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra al Vendrell
Data	3 d'octubre de 2013 (matí)

Àrea de custòdia de detinguts

- L'àrea de custòdia de detinguts és a la planta subterrània de l'edifici i l'accés del detingut es fa directament des del pàrquing. Hi ha càmeres de videovigilància i els cartells informatius deguts.

- La sala d'escorcoll disposa de càmera de sistema de gravació d'imatge i de so. Com a element innovador respecte a la resta de comissaries, aquest espai té penjat un cartell amb els tres tipus d'escorcoll que es poden fer: superficial, profund o exhaustiu (aquest darrer es fa constar expressament en la minuta policial que s'envia al jutge). Informen que la seva realització no es motiva perquè els motius es dedueixen del que es fa constar en la minuta. També exposen que cap jutge els ha demanat cap explicació. En tot cas, el responsable policial és qui decideix si se'n fa un d'exhaustiu.

- Hi ha separació d'homes i de dones i menors.

- Les dues cel·les destinades a dones i menors són compartides. En el moment de la visita no hi ha cap detingut en aquest espai. L'estat de manteniment es considera correcte.

- Hi ha un total de 12 cel·les destinades a ubicar-hi homes. En el moment de la visita hi ha un detingut que és entrevistat per dos membres de l'Equip de Treball. Les característiques d'aquestes cel·les són les mateixes que en la resta de comissaries de Mossos d'Esquadra: pintura gris, porta de barrots, bancada d'obra on seure o jeure, lavabo a l'interior separat per un mur d'obra de mig metre i càmera de videovigilància. L'única

diferència és que la placa turca s'ha canviat per una tassa de vàter, canvi que ja incorporen les comissaries més recents.

- En el cas de les cel·les de menors i dones s'observa que les flassades estan plegades en cadascuna de les dues cel·les. Les dels homes estan dipositades a la zona de dutxa. En una altra habitació hi ha una dutxa, però per l'estat que presenta no sembla que s'utilitzi gaire.

- No hi ha males olors, però l'estat de brutícia de les parets de les cel·les, en particular les d'homes, fa pensar que no s'han desinfectat ni pintat d'ençà que es va obrir la comissaria.

Observacions generals

- Està pactada amb els jutjats la realització d'una sola conducció diària al matí, a les 9.00 hores. En algun cas el jutge, apreciament les circumstàncies de la detenció, ha demanat el passí del detingut a la tarda.

- El menjar que es proporciona al detingut, com és habitual, procedeix d'una màquina expenedora que hi ha a la comissaria.

- Els elements de subjecció de què disposen són: cintes d'immobilització i cascs. Estan dipositats a la mateixa zona on hi ha la màquina expenedora i on són els armariets amb material divers (guants antipunxades, contenidors d'agulles, sabó, compreses i tovalloles).

- Mentre es mostren les dues aplicacions informàtiques (la de detinguts i la del procés de detenció) a una part de l'Equip de Treball, l'altra part entrevista el detingut. A banda del llibre-manual de detinguts per a adults i menors, també n'hi ha un d'específic per a les contencions. Aquest es fa servir des de fa poc temps per iniciativa de la comissaria; per tant, és susceptible de millora.

Conclusions/recomanacions

- Es valora positivament la iniciativa de tenir un registre específic per a les contencions.

- També es valora positivament que la comissaria disposi de productes higiènics.

- Cal desinfectar i pintar les parets de les cel·les.

Sant Adrià de Besòs (17/10/2013)

Comissaria	Comissaria de districte de la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra a Sant Adrià de Besòs
Data	17 d'octubre de 2013 (matí)

Comissaria de districte que depèn de l'Àrea Bàsica Policial de Badalona (ABP de Badalona). La zona de custòdia és operativa, però el detingut només hi roman mentre es fan les primeres diligències policials. Tan bon punt arriba l'advocat i es pren declaració al detingut, se'l trasllada a l'ABP de Badalona, responsable de la custòdia del detingut fins que passa a disposició judicial.

Aquest procediment respon a criteris d'eficiència en tant que els eximeix de tenir un servei específic encarregat de la vigilància i la custòdia del detingut. Tan sols en els casos en què l'ABP de Badalona estigui en ocupació màxima es preveu que la comissaria de districte faci les funcions de custòdia.

Com a comissaria de districte també rep les persones que deté la Policia Local de Sant Adrià del Besòs, atès que no disposa d'àrea de custòdia.

Àrea de custòdia de detinguts

- L'àrea de custòdia és a la planta subterrània de l'edifici i s'hi accedeix des del pàrquing. Està degudament identificada i vigilada per càmeres de seguretat.

- En el moment de la visita no hi ha cap detingut. La porta d'accés immediata a l'àrea de custòdia és oberta i s'aguanta per un extintor. Quan se'ls fa notar el perill que representa tenir això en aquest espai, informen que només ho tenen així quan han de ventilar la zona i, per tant, no hi ha cap detingut. Sembla que hi ha un problema de mosquits i tenen ordres de mantenir-ho obert quan l'àrea de custòdia és buida.

- Disposada d'un locutori, una sala de ressenya i identificació, una sala d'escorcolls i cel·les. Totes les dependències tenen càmeres

de videovigilància, llevat de la sala de ressenya.

- La sala d'escorcoll també disposa de sistema de gravació de so i imatge. No obstant això, només hi ha el cartell informatiu de gravació d'imatges, però no de so.

- Informen que el tipus d'escorcoll que es fa és l'habitual: primer la part de dalt i després la part de baix. L'integral, amb nu, tan sols es preveu en els casos de detinguts que ingressen sota la sospita de ser portadors d'alguna substància estupefaent.

- Hi ha tres cel·les per a adults. Els vàters són dins les cel·les i estan resguardats de la vista de terceres persones a través d'un mur d'obra. Si bé algunes de les càmeres enfoquen directament el vàter, un membre de l'Equip de Treball comprova que la imatge surt pixelada. No hi ha cap problema de males olors, però tant a les parets com al terra hi ha senyals de brutícia.

- La custòdia de dones i menors és conjunta, malgrat que s'identifica la zona com a de menors. Només disposa d'una única cel·la, que destaca per les seves grans dimensions. Té el vàter (placa turca) dins. En una habitació annexa hi ha una tassa de vàter, una dutxa i una pica de mans. Reconeixen que no es fa servir mai. L'estat de conservació i manteniment és correcte.

Observacions generals

- Les màrfegues i les flassades que es faciliten al detingut són a la sala de ressenya. Les màrfegues estan apilades i empolsades i les flassades són a terra de qualsevol manera. El mateix sergent reconeix que no és acceptable que les flassades no siguin d'ús individual i més en els casos de persones que hi ingressen detingudes per primer cop. També manifesta que no hi ha cap protocol que determini la periodicitat amb què s'haurien de canviar.

- El material de contenció de què disposen és divers: cascs, cintes de contenció i escut.

- A la comissaria hi ha d'altre material: compreses, parells de sandàlies de goma per estrenar, gots, sabates i mascaretes.

- L'alimentació que es dispensa al detingut prové d'una màquina expendedora que hi ha a la primera planta de la comissaria. Consisteix en un entrepà i beguda (aigua) per dinar i sopar, i cafè amb llet i magdalena per esmorzar.

- Els menors detinguts que hi ingressen, segons les indicacions de la Fiscalia, o bé són traslladats a Barcelona o bé es deixa la detenció sense efecte i queden en llibertat.

- La policia local elabora la minuta a la comissaria en casos en què l'agent té autorització per entrar en el programa. Si no és el cas, el detingut ja ingressa amb la minuta feta i havent passat pel centre mèdic.

- S'ha donat el cas d'alguna recerca en què ells mateixos han fet l'atestat i han trucat directament al jutge per traslladar el detingut sense necessitat de passar per l'ABP de Badalona.

- La mitjana de detinguts és d'un al dia. Es consulta el llibre de detinguts i en data 15 d'octubre n'hi ha 285 de compatibilitzats.

- Es consulta el llibre de registre de detinguts d'adults i de menors. Pel que fa als menors, s'observa que el temps d'estada s'allarga particularment quan la detenció es produeix en torn de nit. Aquest fet s'explica perquè o bé no troben el familiar del menor o bé l'advocat no es presenta fins al matí. En tots els casos, però, la comunicació de la detenció a la Fiscalia es fa al més aviat possible des que s'ha produït la detenció.

Conclusions/recomanacions

- L'estat de conservació i manteniment de les flassades i màrfegues no és l'adequat des d'un punt de vista de salubritat. Un cop més, s'ha d'insistir en aquesta qüestió. Mentre les màrfegues i les flassades continuïn sent reutilitzables, cal adoptar les mesures necessàries per assegurar-ne el manteniment.

- L'estat general de l'àrea de custòdia és de deixadesa. Tampoc no és acceptable l'estat de manteniment i de conservació, sobretot

des del punt de vista d'ordre i de netedat. El fet que habitualment no s'utilitzi aquest espai no és cap justificació.

- Cal posar el cartell informatiu que a la sala d'escorcolls també hi ha gravació de so.

Mollet del Vallès (30/10/2013)

Comissaria	Comissaria de districte de la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra a Mollet del Vallès
Data	30 d'octubre de 2013 (matí)

La comissaria constitueix la seu operativa de l'Àrea Bàsica Policial (ABP) i, en el marc dels convenis subscrits amb els alcaldes de cinc municipis, rep els detinguts de les policies locals respectives.

En el moment de la visita hi ha un únic detingut, que dorm, motiu pel qual no s'entrevista.

Àrea de custòdia de detinguts

- L'àrea de custòdia és a la planta subterrània de l'edifici i s'hi accedeix des del pàrquing. Està degudament identificada i vigilada per càmeres de seguretat.
- L'armer no està situat al pàrquing, sinó just abans de la porta d'accés a la zona de custòdia perquè, tal com està dissenyada la comissaria, és el punt de trobada dels agents.
- A la zona comuna de l'àrea de custòdia hi ha l'agent de custòdia que controla les càmeres de videovigilància i les plaques turques.
- Disposa d'un locutori, una sala de ressenya i identificació, una sala d'escorcolls, una de roda de reconeixement i la zona de cel·les. Totes les dependències tenen càmeres de videovigilància, llevat de la sala de ressenya i el locutori.
- Hi ha sis cel·les per a adults. Els vàters són dins les cel·les i estan resguardats de la vista de terceres persones a través d'un mur d'obra.

No hi ha males olors, però tant a les parets com al terra hi ha senyals de brutícia.

- La custòdia de dones i menors és conjunta. Només hi ha una única cel·la, que destaca per les seves grans dimensions. Té el vàter (placa turca) dins. En una habitació annexa hi ha una tassa de vàter, una dutxa i una pica de mans. En una altra, hi ha l'habitació on es fan els escorcolls. L'estat de conservació i manteniment d'aquesta zona és correcte.

Observacions generals

- Reben les persones detingudes per les policies locals dels municipis amb qui tenen subscrit conveni a qualsevol hora del dia. Les persones detingudes per les policies locals només hi ingressen amb el reconeixement mèdic efectuat en cas que presentin alguna lesió o que la detenció s'hagi produït amb violència.
- Les màrfegues i les flassades estan reparades entre les diferents cel·les. Les flassades presenten un estat molt desgastat. Coincideixen a dir que no hi ha un protocol estandarditzat sobre la freqüència amb què s'han de canviar. En tot cas, informen que és el Servei d'Administració qui les canvia quan estan deteriorades.
- El material de contenció de què disposen és divers: cascs, cintes de contenció i escut.
- A la comissaria hi ha d'altre material, mal emmagatzemat: compreses, sabates, roba, mascaretes, contenidor d'agulles.
- L'alimentació que es dispensa al detingut prové d'una màquina expenedora.
- El registre de detinguts d'adults i menors és informàtic i manual. Alguns dels camps que conté són repetitius. L'informàtic és el que conté una informació més àmplia. Pel que fa al manual, un cop consultat, se'ls fa notar que alguns registres no tenen hora de sortida. Sobre aquest fet, assenyalen que es tracta de persones detingudes per la Unitat d'Investigació i que segurament ha estat un descuit de la mateixa Oficina d'Atenció al Ciutadà, que és qui ho emplena.

Conclusions/recomanacions

- L'estat de conservació i manteniment de les flassades i màrfegues no és l'adequat des d'un punt de vista de salubritat. Un cop més, s'ha d'insistir en aquesta qüestió. Mentre les màrfegues i les flassades continuïn sent reutilitzables, cal adoptar les mesures necessàries per assegurar-ne el manteniment.
- Cal insistir en la necessitat de ser molt rigorós a l'hora d'emplenar tots els camps relatius al registre d'entrada i de sortida de detinguts, en particular pel que fa a les hores d'entrada i de sortida.

L'Hospitalet de Llobregat (05/11/2013)

Comissaria	Comissaria de la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra a l'Hospitalet de Llobregat
Data	5 de novembre de 2012 (nit)

És la segona visita que es fa a aquestes dependències policials, però, en aquesta ocasió, en torn de nit. La primera va tenir lloc el 13 de març de 2012.

La finalitat de la visita és entrevistar detinguts. A aquest efecte, es fan tres grups, dos de dues persones i un d'una, i s'entrevisten cinc persones escollides aleatòriament.

Observacions generals

- En el moment de la visita hi ha 9 detinguts.
- L'hora de la visita, les 22 hores, coincideix amb el moment en què s'estan escalfant els entrepans per lliurar als detinguts.
- Sobre la taula de l'agent de control de l'àrea de custòdia també s'observa que hi ha medicació diversa. Preguntat sobre aquesta qüestió, l'agent informa que és la que està pautada pels metges que han reconegut els detinguts.
- L'única cel·la que hi ha per a menors o dones està ocupada per dues dones. Com que en total hi ha quatre dones detingudes, han hagut de fer ús d'una de les cel·les per a homes.

- Es demana consultar el llibre de registre de detinguts, adults i menors, respectivament. Pel que fa al de menors no s'observa cap irregularitat en la forma d'emplenar-lo.

Conclusions

- La informació facilitada respecte d'un dels detinguts no queda gaire clara i vol emparar-se en el fet que la detenció l'ha dut a terme la Unitat d'Investigació.
- Els detinguts coincideixen a assenyalar la manca d'informació i a expressar la seva disconformitat respecte al moment inicial de la detenció.

Tortosa (21/11/2013)

Comissaria	Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra a Tortosa
Data	21 de novembre de 2013 (tot el dia)

És una comissaria de construcció recent, inaugurada l'any 2008 amb motiu del desplegament del cos.

Àrea de custòdia de detinguts

- En el moment de la visita no hi ha cap detingut, la qual cosa explica que la porta d'accés a l'àrea de custòdia sigui oberta.
- L'Equip de Treball segueix el recorregut que fa el detingut des que arriba fins que ingressa a l'àrea de custòdia.
- Al pàrquing des del qual hi accedeix el detingut té càmeres senyalitzades. L'armer és a l'exterior de la zona de custòdia i el protocol que segueixen és l'estandarditzat: baixa el comandament per a la recepció del detingut.
- A l'àrea de custòdia hi ha un control de les dependències per circuit tancat. S'informa de la presència de càmeres. Com a totes les comissaries no hi ha càmera a la sala de ressenya. A la d'escorcolls, hi ha gravació de so a voluntat, però no se n'informa. Se'ls fa notar i informen que no tenen plaques per fer-ne l'advertiment, sinó que li ho fan saber al detingut oralment. Assenyalen que hi posaran un cartell fet per ells.

- Hi ha nou cel·les d'adults i dues per a dones i menors, en dependències separades. En aquestes darreres, com a inodoros no hi ha plaques turques, sinó tasses.

Observacions generals

- Informen que les flassades es canvien sovint, però que no hi ha un protocol establert. Assenyalen que quan s'embruten per alguna resta orgànica les llencen directament. Tot i això, s'observa que estan doblegades tocant el terra i les dues de sobre es veuen utilitzades.
- Crida l'atenció l'estat d'higiene de totes les dependències, cel·les incloses. No hi ha males olors ni brutícia.
- Els àpats segueixen el sistema de màquina expenedora i el menú habitual.
- El nombre de detinguts adults és aproximadament de 1.200 l'any i 10 menors.
- Al metge, hi van els detinguts a demanda seva, llevat que presentin lesions visibles o estiguin en tractament d'alguna malaltia.
- Per mitjà dels llibres de detinguts, es comprova que el temps d'estada a la comissaria és molt ajustat. Cap detingut arriba a estar-s'hi, ni de bon tros, 48 hores i la majoria se n'hi està menys de 24. Expliquen que això es deu al fet que es fa un trasllat diari al matí, però quan escau els jutges els permeten traslladar els detinguts en altres hores perquè s'estiguin el mínim temps imprescindible a les dependències policials. Una altra raó és que tenen una excel·lent coordinació amb el Col·legi d'Advocats i amb els mateixos advocats, de manera que entre tots aconseguen treballar ràpidament i lliurar els detinguts com més aviat millor.

Conclusions

- Destaca l'estat de netedat i de conservació general de les dependències.
- Es valora positivament el fet que l'estada del detingut a les dependències sigui el mínim imprescindible mentre s'enllesteixen les diligències policials, la qual cosa respon a la disponibilitat del jutjat de guàrdia del partit judicial.

Gandesa (21/11/2013)

Comissaria	Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra a Gandesa
Data	21 de novembre de 2013 (tot el dia)

La comissaria presta serveis de seguretat ciutadana i és la seu de la Unitat d'Investigació.

És una comissaria nova i diferent de la resta de comissaries de Mossos d'Esquadra visitades fins ara. És més moderna i l'àrea de custòdia té llum natural.

Àrea de custòdia de detinguts

- En el moment de la visita no hi ha cap detingut, la qual cosa explica que la porta d'accés a l'àrea de custòdia sigui oberta.
- L'àrea de custòdia és a la planta subterrània de l'edifici i s'hi accedeix des del pàrquing. Està degudament identificada i vigilada per càmeres de seguretat. Tota l'àrea disposa de llum natural.
- Hi ha un locutori, una sala de ressenya i identificació, un magatzem i les cel·les. Totes les dependències tenen càmeres de videovigilància, llevat de la sala de ressenya i el magatzem.
- El que més crida l'atenció, com a element diferenciador de la resta de comissaries visitades, és que no hi ha una sala específica on fer els escorcolls. Es fan al mateix espai on hi ha l'agent de custòdia. De fet, s'ha marcat l'espai del terra on s'ha de col·locar el detingut mentre és escorcollat amb una cinta adhesiva. Si excepcionalment se li ha de fer un escorcoll integral, se'l fa passar a alguna altra de les habitacions o despatxos de l'àrea. Sens perjudici d'això, hi ha càmera de gravació de vídeo i so, tot i que no hi ha cap cartell que informi de la gravació d'àudio.

- Hi ha tres cel·les grans per a adults i una de petita. Els vàters són dins les cel·les i estan resguardats de la vista de terceres persones a través d'un mur d'obra.

- La custòdia de dones i menors és conjunta, malgrat que s'identifica la zona com a de menors. Només hi ha una única cel·la. Té el vàter (placa turca) dins. En una habitació annexa hi ha una dutxa i una pica de mans.

- L'estat de conservació i manteniment de tota l'àrea és molt correcte.
- Al magatzem hi ha d'altre material: compreses, sabates sense cordons, roba, mascaretes, fundes, guants antitall.

Observacions generals

- La mitjana de persones detingudes és de 50, entre les que ha detingut la Unitat de Seguretat Ciutadana i les que ha detingut la Unitat d'Investigació.
- En el moment de la visita, a l'àrea de custòdia hi fa fred. Hi ha calefacció central a tota l'àrea, però sembla que s'ha espatllat. El servei d'administració ja està avisat. Mentrestant, es fan servir calefactores.
- El detingut passa per un reconeixement mèdic si presenta lesions abans de la detenció, en cas de delictes d'atemptat i quan així ho demana ell expressament.
- Informen que l'estada del detingut a les dependències policials no arriba a les 24 hores. En cas de detencions a disposició de la Unitat d'Investigació pot ser que aquest temps s'allargui una mica més.
- El material de contenció de què disposen és divers: cascs, cintes de contenció, manilles rígides i escut.
- Es consulta el llibre de registre de detinguts. Pel que fa als menors, no s'ha efectuat cap detenció durant el 2013. Respecte als adults, també es constata que el detingut passa poques hores a les dependències policials.

Conclusions

- La valoració global de la comissaria és positiva, més enllà dels elements negatius recurrents i coincidents amb la resta: flassades, àpats, etc.

Móra d'Ebre (21/11/2013)

Comissaria	Polícia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra a Móra d'Ebre
Data	21 de novembre de 2013 (tot el dia)

És una comissaria de districte que depèn de l'Àrea Bàsica Policial Terra Alta-Ribera d'Ebre. La comissaria constitueix la seu operativa de l'ABP i assegura la prestació dels serveis de seguretat ciutadana i trànsit.

És una comissaria que es va construir farà cinc anys aproximadament.

Àrea de custòdia de detinguts

- L'àrea de custòdia és a la planta subterrània de l'edifici i s'hi accedeix des del pàrquing. Està degudament identificada i vigilada per càmeres de seguretat.
- En el moment de la visita no hi ha cap detingut, la qual cosa explica que la porta d'accés a l'àrea de custòdia sigui oberta.
- Just a l'accés a l'àrea de custòdia hi ha un espai obert delimitat per una marca al terra on s'escorcolla el detingut. També hi ha càmera de vigilància i sistema de gravació de veu.
- Hi ha un locutori, una sala de ressenya i identificació, i cel·les. Totes les dependències tenen càmeres de videovigilància, llevat de la sala de ressenya.
- Hi ha dos cel·les per a adults. Els vàters són dins i estan resguardats de la vista de terceres persones a través d'un mur d'obra. No hi ha males olors i l'estat de conservació i manteniment és molt correcte.
- La custòdia de dones i menors és conjunta, malgrat que s'identifica la zona com a de menors. Només hi ha una única cel·la. En una habitació annexa hi ha una dutxa i una pica de mans. També es fa servir per dipositar-hi les màrfegues i les flassades. L'estat de conservació i manteniment de tota la zona és molt correcte.

Observacions generals

- A diferència d'altres comissaries de districte visitades, la de Móra d'Ebre sí que trasllada detinguts a seu judicial.
- Rep i custodia els detinguts de les policies locals de la comarca perquè la majoria no tenen lloc de custòdia.

- Treballen amb els partits judicials de Gandesa i Falset. Com que hi ha un únic jutjat unipersonal en cadascun d'aquests partits, al matí truquen al jutge i li pregunten a quina hora li va bé que es traslladi el detingut. Amb caràcter general, els trasllats es fan al matí, de 9 a 11 hores. En cas de detinguts menors, truquen a la Fiscalia i aquesta els dóna instruccions. Normalment, es deixa sense efecte la detenció i s'avisava el tutor del menor perquè se'n faci càrrec.
- En el cas del partit judicial de Gandesa, truquen directament a l'advocat de guàrdia. A Falset hi ha una centraleta del col·legi oficial d'advocats que funciona les 24 hores i aquests són els encarregats d'avisar el lletrat. Si la detenció es produeix a la nit, l'advocat no acostuma a venir fins al matí.
- L'acta de lectura de drets al detingut, la tenen en vint idiomes. Si necessiten un intèrpret, truquen a l'empresa Seprotect i aquests acostumen a venir de Reus o Tortosa i, excepcionalment, de Barcelona, depenent de la llengua. En aquests casos, els acostumen a citar al matí.
- Hi ha un únic responsable de la zona de custòdia. En cas que hi hagi algun incident es preveu avisar el cap de torn.
- En cas de detinguts que presentin algun tipus de malaltia mental o que es trobin sota els efectes d'alguna substància estupefaent es truca al SEM.
- La mitjana de detinguts és de 130 l'any. Es consulta el llibre de detinguts. Pel que fa als menors, n'hi ha 4 de registrats durant aquest 2013.

Conclusions

- La valoració global del funcionament de la comissaria és adequat.
- També es valora positivament el fet que com a comissaria de districte passi els detinguts a disposició judicial.

Aspectes més rellevants observats de les entrevistes amb persones detingudes en comissaries de la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra

En total s'han entrevistat 12 persones detingudes (5 dones i 7 homes) i un advocat d'ofici.

En les entrevistes mantingudes les persones detingudes no han mostrat, amb caràcter general, queixes en relació amb el tracte o l'atenció rebuts per part dels agents responsables de la custòdia, llevat de dos casos:

D'una banda, un detingut que assenyala que ha estat objecte de burles i d'un cop en una altra comissaria, fets que no vol denunciar i respecte dels quals no aporta cap més dada; i, d'altra banda, un altre detingut que manifesta que "l'han amenaçat a la sala de ressenya perquè no volia que li prenguessin les empremtes sense la presència del seu advocat". Aquest darrer també es queixava perquè la nit anterior havia demanat que el visités el metge i no l'hi van portar fins al cap d'unes hores.

En tot cas, les queixes d'algunes persones detingudes més aviat fan referència a l'actuació, presumptament desproporcionada, dels agents policials en el moment de fer la detenció fora de les dependències policials. També un dels detinguts es queixa perquè no volia anar emmanillat i l'altre perquè les manilles li premien els canells.

La majoria dels entrevistats es queixen sobre aspectes relacionats amb l'assistència lletrada. D'una banda, els que estan detinguts en compliment d'una ordre judicial manifesten que no entenen per què no poden ser assistits per lletrat. D'altra banda, dos detinguts denuncien que els han posat impediments a l'hora de trucar a l'advocat designat i uns altres que no se'ls informa sobre l'hora en què podran ser assistits pel lletrat.

Finalment, un dels detinguts es queixa de "l'olor infecte" de la flassada i de la màrfega que li han donat i diu que "no entén per què els agents poden fumar i ell no". Un altre assenyala que "si truquen al familiar per comunicar-li el fet de la detenció i no el troben, no li tornen a trucar" o bé que "quan demanen anar al metge de vegades no els hi porten".

POLICIES LOCALS

Guàrdia Urbana de Barcelona (12/01/2012)

Comissaria	Guàrdia Urbana de Barcelona. Districte de Ciutat Vella
Data	9 de gener de 2013
Municipi	Barcelona

La visita s'emmarca en el seguiment de l'estat de compliment de les recomanacions formulades sobre aquestes dependències en l'Informe de l'Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura de 2011.

Així, el 14 d'abril de 2011 es va visitar per primera vegada la Comissaria de la Guàrdia Urbana de Ciutat Vella. En aquesta segona visita es detecta una millora respecte del conjunt de les instal·lacions en general. Informen de les mesures de reforma que es preveuen dur a terme en un futur proper i s'observa, efectivament, que hi ha una preinstal·lació per a les càmeres de videovigilància.

Àrea de custòdia de detinguts

- L'àrea de custòdia continua a la planta subterrània de l'edifici. Es preveu inutilitzar les escales que actualment funcionen com una de les dues vies d'accés del detingut perquè, com que són estretes i amb un fort pendent, constitueixen un element de risc per al detingut i l'agent de custòdia. A més, en aquests moments es tracta d'un espai no vigilat per càmera de seguretat.
- La distribució i l'estructura de l'àrea de custòdia continua sent la mateixa. S'observa que s'ha fet alguna millora com ara pintar les parets, però la resta d'aspectes deficitaris recollits en l'Informe 2011 continuen presents. Informen que es preveuen la instal·lació d'un sistema de gravació intern de so i imatge (hi ha el cablejat per fer-ne la instal·lació), el tancament d'alguns dels espais, màrfegues a les cel·les, malgrat que el temps d'estada és el mínim imprescindible, i la dispensació d'algun àpat.

Observacions generals

- Continuen tenint protocol·litzat fer les primeres diligències policials amb el detingut a la seu de la comissaria i traslladar-lo a la

Comissaria de les Corts un cop les han conclòs. Aquest fet comporta que s'informi el detingut del dret que té a l'assistència lletrada, però que se l'avisi que aquest dret es farà efectiu tan bon punt sigui traslladat als Mossos d'Esquadra.

- S'asseguren que el detingut entén el contingut dels drets de l'article 520 LECrim perquè els tenen recollits en diversos idiomes. En aquests moments, no tenen un servei d'interpretació, però informen que hi ha un agent policial que parla quatre idiomes i que treballa en torn de matí.

- L'assistència mèdica al detingut només es preveu en els casos en què així ho sol·liciti expressament. No hi ha cap impediment a lliurar el detingut als Mossos d'Esquadra sense l'informe de reconeixement mèdic.

- Els elements de contenció continuen sent els mateixos (cascs), tot i que en aquesta ocasió informen que en la majoria de casos les immobilitzacions les fan els agents directament perquè han rebut la formació suficient per poder-les fer. Encara no s'han dotat del matalàs immobilitzador de què van informar en l'anterior visita.

- Assenyalen que en algun cas molt excepcional es preveu que el detingut pugui avisar algun familiar.

- Els menors detinguts romanen a la sala d'espera que hi ha a la primera planta de la comissaria.

- Es demana consultar el llibre de registre de custòdia de detinguts. En aquesta ocasió, s'observa que la mitjana d'estada del detingut en dependències policials ha disminuït respecte de l'anterior visita. No obstant això, se'ls fa notar que en alguns registres no consta l'hora de sortida del detingut. Ho atribueixen a una manca de diligència en el moment de traslladar les dades.

- En el moment de la visita no hi ha cap detingut.

Conclusions

- Es pot concloure que l'àrea de custòdia de detinguts està en un procés de transició, des del punt de vista que s'hi ha fet alguna millora i que es preveu fer-n'hi més per

garantir i assegurar un espai adequat de custòdia. Per aquest motiu, caldrà fer-ne un seguiment.

- Sens perjudici d'això, com a conseqüència dels protocols de col·laboració entre Guàrdia Urbana i Mossos d'Esquadra, es continua infringint el dret que té el detingut de ser assistit per un advocat des del primer moment de la detenció.

Polícia Local del Prat de Llobregat (16/01/2013)

Comissaria	Polícia Local del Prat de Llobregat
Data	16 de gener de 2013
Municipi	El Prat de Llobregat

La Policia Local del Prat de Llobregat té competència exclusiva en detencions per delictes de trànsit. La titularitat de les detencions per violència de gènere és compartida amb els Mossos d'Esquadra.

Àrea de custòdia de detinguts

- L'àrea de custòdia és a la part subterrània de l'edifici. S'hi pot accedir per dues vies, des del pàrquing o des de l'interior de la mateixa comissaria. L'Equip de Treball hi accedeix des de l'interior i no observa que estigui degudament identificada.
- L'àrea de custòdia es divideix en dues parts: una primera que disposa d'una antesala, una sala de ressenya i una habitació on es fan els escorcolls (tan sols hi ha videovigilància a l'antesala, però no hi ha el rètol informatiu); i una segona part, que correspon a la zona de cel·les.
- No hi ha despatxos ni sales habilitades perquè l'advocat s'entrevisti amb el detingut. Es fa servir algun dels despatxos que hi ha a les dependències policials per prendre denúncies.
- Hi ha un total de cinc cel·les, quatre de les quals tenen capacitat per a dos detinguts.
- En aquesta zona només hi ha videovigilància al passadís.
- L'estructura de les cel·les és de barrots. En una habitació contigua hi ha una habitació

sense portes, amb rentamans, dutxa i vàter amb placa turca. El sistema previst per avisar la policia és mirar a la càmera de videovigilància que hi ha instal·lada al passadís i cridar.

- Les dones i els menors no ingressen en aquesta zona, sinó que romanen en una de les habitacions que hi ha a la zona d'antesala. Aquesta zona, però, no disposa de lavabo.

Observacions generals

- El trasllat de detinguts als Mossos d'Esquadra es fa en qualsevol hora del dia un cop han finalitzat les diligències.
- Es consulta els diferents llibres/registres de persones detingudes. En tenen un d'específic per a menors. S'observa que la mitjana d'estada del detingut en dependències policials és al voltant de les 6-8 hores. Pel que fa als menors, la mitjana és de 5 hores. Informen que en alguns casos els agents han finalitzat les diligències policials, però el menor hi roman en espera que el reculli algú del centre de menors d'on s'ha escapolit o que la Fiscalia els digui alguna cosa.
- En el moment de la visita no hi ha cap detingut, però l'Equip de Treball presencia els fets següents: fan passar a l'àrea de custòdia dues persones que inicialment esperaven en un dels bancs de la comissaria. Informen que no estan detingudes d'entrada perquè estan investigant si tenen alguna relació amb el robatori d'unes bicicletes. Tanmateix, l'Equip entén que formalment sí que ho estan en tant que se les priva de la llibertat ambulatoria. Des de l'àrea de control per càmeres es mostren les imatges del que passa a l'antesala amb les dues persones que són allà.
- Pel que fa a l'ús de les flassades, informen que són d'ús individual, però en el moment de la visita s'observa que algunes són a les cel·les sense cap tipus de resguard ni d'aïllament que així ho provi.
- No es fa ús de mitjans coercitius, sinó que les immobilitzacions que es fan són personals i les fan els mateixos agents. En cas necessari, es preveu trucar al SEM.

- No és obligatori traslladar el detingut a dependències mèdiques per fer-li el reconeixement. Només es fa si el detingut ho sol·licita expressament.

- No es preveu facilitar aliments al detingut. En cas que el període de detenció coincideixi amb els horaris dels àpats, informen que es pot dispensar algun entrepà del bar o restaurant de la zona amb qui tinguin l'acord.

Conclusions/recomanacions

- En aquests moments no hi ha un espai adequat per a la detenció de dones o menors. En aquest sentit, hi ha el risc que, en cas que hi hagi més d'un menor o dona, es puguin fer servir les cel·les existents per als homes. Cal recordar, però, que els menors s'han d'ubicar en dependències diferents dels homes adults. Per aquest motiu, és recomanable que s'adoptin les mesures necessàries per habilitar un espai que compleixi les condicions que assegurin una detenció de menors i dones amb total seguretat.

- Atès que no hi ha càmera de videovigilància a la sala d'escorcolls seria recomanable que se n'hi instal·lés una per evitar reduir al màxim els possibles espais opacs de la zona de custòdia. També cal que s'instal·lin els cartells informatius deguts en cadascun dels espais on hi ha videovigilància.

- Atès que no hi ha cap porta a la zona dels lavabos ni a les dutxes, també seria recomanable la instal·lació d'algun sistema que assegurés la privacitat del detingut.

- S'observa que la mitjana d'estada del detingut a la zona de custòdia per a la tramitació de les primeres diligències policials va més enllà del que es considera un termini raonable; en particular, en els casos de detinguts menors d'edat. Per aquest motiu, també cal insistir que el període de detenció d'una persona sigui el mínim imprescindible, i un cop finalitzades les diligències policials, s'ha de fer el possible per traslladar-lo immediatament davant l'autoritat judicial corresponent. En cas que els motius de la demora obeeixin a altres causes, cal deixar-ne constància expressa.

Polícia Local de Martorell (18/02/2012)

Comissaria	Polícia Local de Martorell
Data	18 de febrer de 2013 – 17h
Municipi	Martorell

Les dependències de la policia local es van inaugurar l'any 2008 i ocupen un antic edifici d'oficines. S'ha aprofitat la distribució que hi havia anteriorment i, per tant, la ubicació d'alguna de les zones de la comissaria no s'adequa a la finalitat per a la qual està concebuda, com ara l'àrea de custòdia del detingut, que és a la planta de dalt.

No hi ha una via o una entrada específica per la qual estigui previst que entri el detingut des de l'exterior, sinó que aquest hi accedeix des de l'interior de la comissaria i pel mateix espai que entra la resta de personal que hi treballa.

Àrea de custòdia de detinguts

- Informen que l'àrea de custòdia és un lloc de trànsit perquè el detingut hi roman el mínim temps imprescindible mentre es fan les primeres diligències policials. Quan la policia local deté una persona, per lliurar-la als Mossos d'Esquadra, call'acta d'informació dels drets del detingut i l'informe mèdic. També es preveu que la policia local pugui fer la minuta policial a les dependències dels Mossos d'Esquadra mentre una altra patrulla trasllada el detingut al metge.

- L'àrea de custòdia es distribueix en dos espais: una antesala i la zona de custòdia on hi ha les cel·les. No té sala de ressenya ni una habitació específica on fer els escorcolls. Si bé tot l'espai disposa de càmeres de videovigilància, no hi ha el rètol que n'informi.

- Hi ha dues cel·les en total per a l'ús indistint d'homes, dones o menors. Les cel·les estan comunicades pel lavabo que comparteixen. Les portes no permeten al detingut observar fora de la cel·la. El sistema de control del detingut es fa des de l'exterior a través d'una finestreta.

- El mobiliari de les cel·les consisteix en una bancada d'obra on jeu. No hi ha màrfegues

perquè informen que el detingut no arriba a pernoctar-hi mai.

- L'estat general de conservació i manteniment de l'àrea de custòdia és adequat amb caràcter general. No obstant això, el vàter és brut.

Observacions generals

- Les flassades estan apilades en una capsa de cartró a l'antesala de l'àrea de custòdia. No són d'ús individual i es canvien en funció del seu estat.
- No hi ha mitjans de contenció, sinó que les immobilitzacions que es fan són personals i a càrrec dels mateixos agents.
- Tenen un conveni amb un bar del municipi per als casos en què han de facilitar al detingut algun entrepà.
- En el moment de la visita ho hi ha cap persona detinguda.
- Tenen dos tipus de registres de persones detingudes. El registre manual és el d'entrada i de sortida de diligències judicials i administratives. En aquest registre, s'hi fa constar la informació relativa a la persona detinguda, el denunciador, l'agent instructor i el motiu. S'observa que no hi ha constància de l'hora exacta de la detenció ni de l'entrada i la sortida del detingut de l'àrea de custòdia.
- Mostren les diligències policials corresponents a una de les anotacions que hi ha en el llibre manual. S'observa que consta l'hora d'inici i de finalització de les diligències, però no l'hora de la detenció ni de l'entrada a les dependències policials. Informen que probablement es tracta d'una detenció amb trasllat directe als Mossos d'Esquadra. D'altra banda, la informació que conté no s'ajusta a la que apareix en el registre manual.
- A requeriment de l'Equip de Treball, s'inspecciona una altra minuta policial. En aquesta ocasió hi ha constància d'una diligència de tramesa als Mossos d'Esquadra, però tenint en compte que el detingut ha passat per dependències de la policia local no hi ha informació relativa a l'hora d'entrada ni de sortida. L'Equip els suggereix que

caldria disposar d'un llibre de registre on anotar totes les incidències i les qüestions relatives al procés de detenció d'una persona. Els agents i els comandaments policials es mostren receptius a la proposta i, en aquest sentit, es comprometen a fer-ho.

Conclusions/recomanacions

- Atès l'estat de brutícia en què es troba el vàter es recomana que es desinfecti i s'adoptin les mesures oportunes per mantenir-lo net.
- A banda dels registres amb els quals treballen, cal que disposin d'una aplicació informàtica en què anotin tots els aspectes relatius a la detenció d'una persona, des del mateix moment en què se la deté i durant la seva estada a les dependències policials i el trasllat posterior als Mossos d'Esquadra.
- També es recomana la instal·lació de cartells que informin de l'existència de càmeres de videovigilància.
- No es considera adequat des d'una perspectiva de seguretat i d'intimitat que el detingut ingressi per la porta general d'accés a les dependències policials i faci el mateix recorregut que el personal que hi treballa. Es recomana buscar algun espai alternatiu per on ingressar aquests detinguts.
- Mentre no hi hagi una separació estricta entre homes i dones, adults i menors, es recomana no fer servir l'àrea de custòdia per al col·lectiu de dones ni de menors. En aquest sentit, es recomana que s'habiliti alguna habitació o sala on fer romandre el detingut mentre es truca als pares o a la Fiscalia, en el cas de menors, o que s'instrueixin les primeres diligències policials, en el cas de les dones.

Policia Local de Mataró (07/03/2013)

Comissaria	Policia Local de Mataró
Data	7 de març de 2013
Municipi	Mataró

És l'única policia local de Catalunya que es fa càrrec de la instrucció de totes les detencions que realitza i, en aquest sentit, és l'únic cos de policia local que trasllada directament els detinguts que custodia

sota la seva responsabilitat a dependències judicials.

Si bé el conveni de coordinació i col·laboració en matèria de Seguretat Pública i Policia entre el Departament d'Interior i l'Ajuntament no ho preveu, fa temps que fan les funcions pròpies de la policia judicial.

Àrea de custòdia de detinguts

- L'àrea de custòdia és a la planta subterrània de l'edifici. L'accés dels vehicles policials que traslladen el detingut es fa directament pel pàrquing.

- Hi ha càmeres de videovigilància al pàrquing i a tota l'àrea de custòdia, llevat del locutori on el detingut s'entrevista amb l'advocat i la sala de ressenya. Estan identificades amb un cartell informatiu, llevat de la zona del pàrquing on no n'hi ha.

- L'àrea de custòdia s'estructura en tres parts. Una primera i general des d'on es fa el control de les gravacions, es dipositen les pertinences personals dels detinguts i on hi ha la sala de ressenya i un locutori.

- Una segona part consta d'una cel·la per a menors o dones i un servei amb dutxa i rentamans.

- Finalment, en una tercera part hi ha la resta de cel·les (set en total). És un espai ampli, amb llum natural i sistema de calefacció i refrigeració. Les característiques de les cel·les són similars a les dels Mossos d'Esquadra. L'única diferència és que el vàter amb placa turca està situat just a l'entrada i, per tant, si bé la càmera de seguretat no l'enfoca, no resguarda ni protegeix la intimitat del detingut de la vista de terceres persones.

- El bon estat de conservació i manteniment d'aquest espai és molt notable.

Observacions generals

- Els matalassos són de material ignífug i les flassades no són d'ús individual, sinó que es canvien a criteri de l'agent encarregat de la custòdia.

- Tan sols disposen d'algun casc com a mitjà de contenció per fer servir perquè les reduccions les fan personalment els agents. En cas de necessitat, es trasllada directament el detingut a l'hospital.

- Pel que fa al menjar que es facilita al detingut per dinar o sopar, es preveu comprar un entrepà d'un bar a prop de la comissaria o bé una pasta i un cafè, per esmorzar.

- També tenen un llibre de registre d'entrada i de sortida de detinguts que té la peculiaritat respecte de la resta de llibres inspeccionats que s'emplena una fitxa per a cadascun dels detinguts. Un cop revistat, no s'hi observa cap irregularitat.

Conclusions/recomanacions

- Cal adoptar alguna mesura per resguardar el vàter de l'interior de cadascuna de les cel·les de la vista de terceres persones. La ubicació actual no es considera idònia per preservar la intimitat i la dignitat de les persones detingudes.

- Les flassades que es faciliten al detingut s'haurien de rentar després de cada ús o bé articular algun altre sistema de recanvi.

Policia Local de Montcada i Reixac (20/03/2013)

Comissaria	Policia Local Montcada i Reixac (visita de seguiment)
Data	20 de març de 2013
Municipi	Montcada i Reixac

Informe de seguiment

És la segona visita que es fa a la comissaria per fer el seguiment de l'execució de les obres previstes a l'espai on fins ara es feia la custòdia de detinguts.

Informen que les obres han conclòs recentment i, en aquest sentit, es comprova que és així. A l'àrea, s'hi ha incorporat un banc amb estructura de bloc de formigó, un sanitari del tipus placa turca (d'acer inoxidable, arrebossat i enrajolat amb microciment i amb pota de barres d'acer) i

una càmera de vigilància amb gravació d'imatges i monitor de visualització i control.

El protocol d'actuació vigent es concreta en l'entrada de la persona detinguda des del pàrquing i la pujada per les escales fins a la planta on se situen la resta de dependències policials. En el cas de detencions per delictes contra la seguretat del trànsit (la majoria), el detingut roman en una sala habilitada per a les funcions de custòdia transitòria, lliure de portes i amb tres bancs, mentre es fan les diligències policials. En casos en què s'observa algun element de risc, el detingut roman a la cel·la de custòdia i la vigilància es fa en presència física d'algun agent policial i a través de les càmeres de seguretat i control.

No disposen d'un registre específic de detinguts, sinó que tota la informació relativa a la detenció d'una persona s'incorpora a les diligències policials.

Conclusions/recomanacions

- Les obres de remodelació dutes a terme es valoren molt positivament si es compara amb l'espai que hi havia anteriorment. S'hauria d'instal·lar, però, el cartell informatiu corresponent.
- També es considera necessari proveir la comissaria d'un registre específic de detencions més enllà de les diligències o les minutes policials que es facin. Es tracta de dos registres diferents i compatibles entre si que garanteixen que es disposa de tota la informació relativa al procés de detenció d'una persona.
- És recomanable que en el moment de lliurar el detingut als Mossos d'Esquadra es faci constar l'hora exacta en les diligències policials.

Policia Local d'Esplugues de Llobregat (03/04/2013)

Comissaria	Policia Local d'Esplugues de Llobregat
Data	3 d'abril de 2013
Municipi	Esplugues de Llobregat

La policia local no té àrea de custòdia, sinó que trasllada directament els detinguts a la Comissaria de Mossos d'Esquadra d'Esplugues de Llobregat. Per tant, les minutes policials les fan allà mateix.

El conveni de coordinació i col·laboració en matèria de seguretat pública entre els Mossos d'Esquadra i l'Ajuntament així ho preveu.

Tampoc no hi ha un registre informàtic de les detencions que es fan diàriament. Les dades relatives a la detenció, les fan constar únicament en la minuta policial que redacten i que s'incorpora a les diligències policials.

Policia Local de Vilafranca del Penedès (10/04/2013)

Comissaria	Policia Local de Vilafranca del Penedès
Data	10 d'abril de 2013
Municipi	Vilafranca del Penedès

Les dependències de la policia local ocupen una antiga granja habilitada a aquest efecte.

Àrea de custòdia de detinguts

- La persona detinguda ingressa al dipòsit de detinguts des del pàrquing, on hi ha càmeres de videovigilància.
- La zona està identificada amb un rètol informatiu i disposa d'armer.
- El dipòsit consta d'una primera zona d'accés, una sala immediata a les cel·les, que fa les funcions de locutori, i la zona de cel·les.
- La zona d'accés és el lloc previst per fer l'escorcoll a la persona detinguda. No hi ha càmeres de videovigilància. Per aquest motiu, en funció de l'actitud en què ingressa la persona detinguda es preveu que l'escorcoll es faci a l'interior d'alguna de les cel·les, on sí que n'hi ha. L'escorcoll integral només es preveu en casos excepcionals.
- Hi ha tres cel·les sense distinció que l'intern sigui home, dona o menor. Les tres càmeres de videovigilància són a l'exterior, al

passadís, i enfoquen directament cada cel·la. Cadascuna està dotada d'un matalàs (cobert per un llençol d'un sol ús) i una flassada. Hi ha un únic lavabo (amb placa turca, dutxa i pica de mans), que és a l'exterior.

- En el cas de menors, informen que tan sols hi ingressen si no hi ha cap detingut. Si n'hi ha, se'ls fa esperar en una sala de les dependències policials.
- En el cas de dones, si hi ha homes detinguts, es preveu traslladar-les directament als Mossos d'Esquadra.
- La sala immediata a la zona de cel·les es fa servir de locutori perquè el familiar es pugui comunicar amb el detingut.

Observacions generals

- Informen que la custòdia del detingut és durant el mínim temps imprescindible mentre es fa la minuta o la diligència policial.
- En el moment de la visita ho hi ha cap persona detinguda.
- La instrucció de les diligències policials per fets contra la seguretat del trànsit correspon a la policia local. Només es fa la detenció quan hi ha concurrència de més d'un delictes o si l'il·lícit penal és de més entitat que el delictes contra la seguretat del trànsit. Si no, deixen en llibertat el detingut o el passen a disposició judicial. En la resta de supòsits, el traslladen a dependències policials dels Mossos d'Esquadra.
- La Policia Local i els Mossos d'Esquadra de Vilafranca han elaborat una instrucció conjunta segons la qual la policia local trasllada el detingut al metge quan té alguna lesió o quan aquest ho sol·licita expressament. En la resta de casos, la policia local el lliura als Mossos d'Esquadra, amb l'acta d'informació dels drets del detingut i de recollida d'efectes personals.
- Els únics mitjans de contenció de què disposen són unes brides que tan sols es fan servir en casos molt excepcionals. Abans tenien un casc però d'ençà que el va fer malbé un detingut no en tenen cap.

- Tenen un conveni amb un bar del municipi per als casos en què han de facilitar al detingut algun entrepà.

- El sistema de neteja és diari, hi hagi detinguts o no. En aquest sentit, s'observa que l'estat de conservació i manteniment de la zona de custòdia és correcte.

- Tenen dos llibres propis de registre de detinguts, un específic per a menors i un altre per a adults. S'observa que l'estada mitjana del detingut a l'àrea de custòdia és de 3 hores aproximadament,

Conclusions/recomanacions

Cal recordar que no s'han de barrejar dins de l'àrea de custòdia majors d'edat amb menors. En el cas de dones, cal recordar que també s'han d'ubicar en dependències diferents dels homes.

Policia Local de Cornellà de Llobregat (22/05/2013)

Comissaria	Policia Local de Cornellà de Llobregat
Data	22 de maig de 2013
Municipi	Sant Feliu de Llobregat

La policia local no té àrea de custòdia, sinó que trasllada directament els detinguts a la Comissaria dels Mossos d'Esquadra de Cornellà.

El conveni de coordinació i col·laboració en matèria de Seguretat Pública entre els Mossos d'Esquadra i l'Ajuntament així ho preveu.

Policia Local de Rubí (04/07/2013)

Comissaria	Policia Local de Rubí
Data	4 de juliol de 2013
Municipi	Rubí

Àrea de custòdia de detinguts

- L'àrea de custòdia està ubicada a la mateixa planta que la resta d'instal·lacions de la comissaria. No hi ha cap cartell de

senyalització. De dimensions reduïdes, consta d'un únic espai en què hi ha dues cel·les i una dutxa separada per un envà d'obra. L'espai està separat de la resta de dependències policials per una porta de fullola, que només es tanca quan hi ha alguna persona detinguda que ocupa una cel·la.

- L'entrada del detingut a les dependències policials es fa des de l'exterior sense que hi hagi cap tipus de senyalització ni càmera de videovigilància. S'informa que hi ha pendent la instal·lació d'un polsador a la porta d'accés a l'àrea de custòdia.
- L'àrea disposa de llum natural, calefacció, ventilació natural i no hi ha brutícia ni males olors. Tanmateix, l'àrea de custòdia i, en particular, les parets de les cel·les presenten un estat molt desgastat. El pitjor que s'ha vist fins ara.
- No hi ha separació entre adults i menors. Informen que, en funció de les característiques del menor, l'instructor responsable de les diligències valora si ingressa a l'àrea de custòdia o espera en una de les sales de la comissaria (despatx del cap de torn o sala de *briefing*) a l'espera de rebre indicacions de la Fiscalia.
- Les cel·les disposen de bancada d'obra per seure o jaure, un vàter i una pica de mans. Un de les dues cel·les té situat el vàter a la vista de tothom, malgrat que la càmera no l'enfoqui.
- L'armer està situat dins de l'àrea de custòdia, al costat de la dutxa. Per la seva situació, l'agent només pot dipositar-hi l'arma un cop el detingut ja s'ha introduït a la cel·la.
- Hi ha dues càmeres de videovigilància que graven les 24 hores i que enfoquen cadascuna de les cel·les.
- No hi ha cap sala o habitació on fer els escorcolls.
- En el moment de la visita hi ha uns extintors al passadís exterior de les cel·les. Quan se'ls fa notar, el sergent de la Policia Local reconeix que no hi haurien de ser i, en aquest sentit, es compromet a traslladar-los a un altre espai. Els contenidors d'agulles també són al terra.

Observacions generals

- Com a norma general, en els casos de les detencions realitzades per la policia local, ells fan les primeres diligències: l'acta d'informació de drets a la persona detinguda, l'acta d'intervenció d'efectes (si escau), l'informe d'assistència mèdica i la comunicació de la detenció al col·legi d'advocats. L'assistència lletrada es produeix, però, a la comissaria dels Mossos d'Esquadra, excepte quan són ells qui posen el detingut a disposició judicial. Tant sols en el cas de delictes contra la seguretat del trànsit i violència de gènere ells fan la instrucció i custodien el detingut fins que és traslladat a disposició judicial o queda en llibertat.
- Durant la tramitació de les diligències policials el detingut és responsabilitat seva fins al moment del lliurament formal als Mossos d'Esquadra. La custòdia té lloc a l'àrea específica de custòdia.
- El trasllat de detinguts als Mossos d'Esquadra es fa a qualsevol hora del dia, un cop han finalitzat les diligències.
- Els mitjans coercitius de què disposen són quatre cascs i un detector de metalls.
- Es consulta el llibre/registre de persones detingudes de menors i adults. Pel que a fa a adults, es comptabilitzen 30 persones en custòdia durant el període comprès entre el 28 de març de 2013 i el 30 de juny de 2013. De menors, n'hi ha hagut un total de 6 entre el setembre de 2010 i el març de 2013. S'observa que la mitjana d'estada del detingut en dependències policials és al voltant de les 8 hores. Tanmateix, hi ha algun cas en què el detingut ha arribat a estar-s'hi més hores, fins a un màxim de 18, sense disposar dels seus drets constitucionals i, en especial, sense assistència lletrada. El sergent reconeix que de vegades poden trigar a portar una persona a la comissaria dels Mossos d'Esquadra per manca de disponibilitat d'una patrulla o altres necessitats del servei.
- En el moment de la visita no hi ha cap detingut.

Conclusions/recomanacions

- Com passa en altres localitats, seria desitjable que la Policia Local de Rubí no fes

funcions de custòdia de detinguts i que totes les persones que pugui arribar a detenir en l'exercici de les seves funcions es duuguin directament a la Comissaria dels Mossos d'Esquadra, on els agents locals podrien redactar la minuta corresponent.

▪ Mentre no s'articuli un protocol que faci possible això, caldria adequar els procediments i les instal·lacions de custòdia de la comissaria de la Policia Local en el sentit següent:

a) El temps mitjà d'estada del detingut a l'àrea de custòdia per a la tramitació de les primeres diligències sovint supera el temps mínim imprescindible. Per aquest motiu, cal insistir una vegada més que, un cop finalitzada la minuta policial o les diligències policials, s'han d'adoptar les mesures necessàries per traslladar immediatament el detingut a les dependències dels Mossos d'Esquadra o, si escau, davant l'autoritat judicial. No és acceptable que, un cop concloses les diligències policials, no es pugui traslladar el detingut per algun motiu aliè a la voluntat del cos, més enllà de fer-ho constar expressament en el llibre de registre de detinguts i en l'aplicació informàtica.

b) Per motius de seguretat, en cap cas es pot accedir a la zona de custòdia amb armes de foc. Per això, no es considera que la ubicació actual de l'armer sigui el lloc idoni, de manera que cal traslladar-lo al punt d'accés a la zona de custòdia.

c) Cal senyalitzar la zona de custòdia amb els cartells informatius corresponents.

d) Mentre no s'articuli el protocol amb els Mossos d'Esquadra, cal adoptar algun tipus de mesura per assegurar que el vàter d'una de les dues cel·les està prou resguardat de la vista de terceres persones per garantir el respecte a la intimitat i la dignitat del detingut. També caldria pintar les parets de les cel·les.

e) El lloc on està dipositat actualment el contenidor d'agulles tampoc es considera que sigui el més adequat. Cal habilitar algun espai annex a l'àrea de custòdia per ubicar-lo.

Policia Local de Sant Feliu de Llobregat (11/07/2013)

Comissaria	Policia Local de Sant Feliu de Llobregat
Data	11 de juliol de 2013
Municipi	Sant Feliu de Llobregat

El 13 de setembre de 2012 es fa la primera visita a les dependències de la Policia Local. Ateses les recomanacions formulades en l'anterior informe, la visita té com a objectiu, entre altres aspectes, comprovar-ne l'estat de compliment.

Informe de seguiment

▪ Efectivament, s'han pintat les cel·les i la zona de rodes de reconeixement. Les gàbies ja no hi són i les bicicletes continuen en una de les cel·les. Continua havent-hi una sola cel·la operativa. Les altres tres estan ocupades amb matalassos, televisions i cadires, i quan se li fa notar al cap de torn aquest aspecte, informa que l'ús de l'àrea de custòdia és mixta.

▪ L'àrea de custòdia no disposa d'armer. Assenyalen que el tenen demanat.

Observacions generals

▪ Respecte a la visita anterior, destaca la circular que s'ha aprovat sobre la custòdia i el tracte de detinguts. L'objecte és l'organització i el funcionament del protocol d'actuació amb persones detingudes per part de la Policia Local, però també el tracte de detinguts que ingressin a disposició de l'autoritat judicial, en qualitat de dipòsit de detinguts. També és destacable que, seguint les recomanacions de l'Equip de Treball, la Policia Local s'hagi dotat d'un llibre propi de registre de detinguts.

▪ Si hi ingressa una persona detinguda molt agressiva, la ubiquen a la sala de rodes de reconeixement per evitar que es pugui fer mal.

▪ Els mitjans de contenció que fan servir són el casc, les manilles i les cintes de subjecció per als peus.

- Es consulta el llibre de telefonemes, el d'identificacions i el de detinguts. S'observa que l'estada del detingut oscil·la entre els 35 minuts i les 2 hores i 30 minuts. Pel que fa a la resta, no s'observa cap irregularitat.

Conclusions/recomanacions

- De les quatre cel·les que té l'àrea de custòdia caldria que, com a mínim, tres fossin operatives.
- Cal instal·lar un armer fora de l'àrea de custòdia.

Policia Local de Sant Boi de Llobregat (11/07/2013)

Comissaria	Policia Local de Sant Boi de Llobregat
Data	11 de juliol de 2013
Municipi	Sant Boi de Llobregat

El 13 de setembre de 2012 es fa la primera visita a les dependències de la Policia Local de Sant Boi. Ateses les recomanacions formulades en l'anterior informe, l'Ajuntament de Sant Boi va informar l'Equip de Treball que s'havien adoptat una sèrie de mesures. D'acord amb això, s'hi fa una segona visita per comprovar-ne l'estat de compliment.

Informe de seguiment

- Efectivament, les dues habitacions que s'havien construït per a detinguts han estat habilitades com a magatzem d'educació viària i magatzem de requisites, respectivament. Atesa la finalitat amb la qual s'ha concebut el magatzem de requisites, se'ls proposa que canviïn el nom del rètol pel de "material ocupat".
- No es pot comprovar la resta de mesures adoptades perquè en aquell moment no disposen de les claus de les habitacions ni saben on són.
- Pel que fa a la cadira, es detecta que n'hi ha una altra que també està trencada, amb cantells de plàstic tallants, la qual cosa comporta un risc per a les persones. Es fa veure aquesta apreciació a la cap de torn, que

confirma el perill que suposa, la retira i la llença al contenidor de brossa.

- Inicialment, hi ha una contradicció respecte a l'ús que es fa d'aquest espai. Mentre un agent manifesta que algun cop s'hi deixa asseguda la persona detinguda mentre es fan les diligències policials, la caporal informa que en cap cas es fa servir com a tal. En aquest sentit, la caporal lliura un ideograma de les intervencions amb persones detingudes. Del seu contingut, se'n desprèn que la persona detinguda, després d'haver passat per l'hospital, és traslladada directament a dependències dels Mossos d'Esquadra.

Conclusions

- És un contrasentit que continuï havent-hi una cadira quan l'espai es fa servir com a magatzem. Així mateix, l'estat que presenta suposa un risc per a la seguretat de qualsevol persona.
- No és acceptable que la informació facilitada per la mateixa comissaria sobre l'ús de l'espai visitat sigui contradictòria o diferent en funció del funcionari policial que hi hagi en aquell moment. Aquest fet genera confusió i inseguretat a l'Equip de Treball pel que fa a l'ús real que es fa d'aquest espai.
- S'ha de fer notar que no s'ha pogut comprovar la resta mesures adoptades a l'interior de cadascuna de les habitacions perquè no disposen de les claus, sense una explicació raonable i comprensible dels motius.

Policia Local de Tremp (15/07/2013)

Comissaria	Policia Local de Tremp
Data	15 de juliol de 2013
Municipi	Tremp

Les dependències de la Policia Local de Tremp són a la planta subterrània de l'Ajuntament.

Les dues habitacions que hi ha han estat habilitades, a la pràctica, com a magatzem i, per tant, no es fan servir. Tanmateix, sense que se'n coneguin els motius, encara estan donades d'alta com a àrea de custòdia.

Informen que no hi hagut cap detingut en molt de temps. Aquesta dada també és confirmada per la Comissaria de Mossos d'Esquadra de Tremp, que assumeix les competències de trasllat i custòdia de detinguts del partit judicial.

Conclusions/recomanacions

- L'Ajuntament hauria de resoldre clausurar definitivament l'àrea de custòdia i identificar amb els rètols oportuns la zona com a magatzem o similar.

Polícia Local de Granollers (05/09/2013)

Comissaria	Polícia Local de Granollers
Data	5 de setembre de 2013
Municipi	Granollers

Àrea de custòdia de detinguts

- L'àrea de custòdia de la Policia Local de Granollers és a la planta subterrània. Malgrat que disposen de càmeres de videovigilància en part de les dependències, no estan degudament senyalitzades.

- Disposen d'una sala amb un banc petit de fusta on es fa l'escorcoll del detingut i se li demana que faci entrega dels objectes amb els quals pugui lesionar terceres persones o a si mateix. La sala té càmera de videovigilància i manifesten que mai no es fan escorcolls de nu integral. Annexa a la sala, d'una banda, hi ha la zona de cel·les i, de l'altra, una habitació o despatx on l'agent empena les dades i on figuren els llibres de registre d'entrada i de sortida de detinguts i el llibre de custòdia.

- En aquesta mateixa sala hi ha l'armer (dins de l'àrea de custòdia, i no abans d'accedir-hi). Aquesta és una anomalia important que caldria esmenar en el futur immediat per a la seguretat tant dels agents com de les persones sota custòdia.

- La zona de custòdia té dues cel·les amb lavabo i una tercera sala independent, amb dutxa i lavabo. Les cel·les no disposen de càmeres de videovigilància. No hi ha calefacció, però hi ha matalàs i flassades. Les flassades es canvien cada tres o quatre rentades

perquè es fan malbé fàcilment. En termes generals, l'estat de neteja és correcte.

Observacions generals

- En el moment de la visita no hi ha cap detingut i informen que el trànsit de detinguts és temporal, de 2-3 hores, cosa que l'Equip de Treball verifica en el llibre de registre d'entrades i de sortides. La mitjana anual de persones detingudes és de 80.

- Assenyalen que sempre s'informa els detinguts dels seus drets, se'ls porta a l'hospital per fer-los el reconeixement mèdic i la detenció es posa en coneixement dels Mossos d'Esquadra. També es comunica la detenció al col·legi d'advocats, malgrat que l'assistència lletrada es fa directament als Mossos d'Esquadra.

- Pel que fa a la detenció de menors, malgrat que en un primer moment manifesten que se'ls deixa a l'àrea de custòdia, aïllats d'altres possibles detinguts, posteriorment indiquen que els retenen a la sala que hi ha al costat de centraleta, a la planta 0, i es comunica la detenció a la Fiscalia.

- No disposen de màquina expenedora, motiu pel qual per als àpats se'ls ofereix un entrepà d'un bar proper, tenint en compte les circumstàncies personals de cadascun.

- Disposen de casc de protecció per evitar que s'autolesionin. Si algun detingut arriba en estat d'hipermotricitat, d'embriaguesa o amb un elevat consum de drogues, s'avisava el metge, que determina quines mesures s'han de prendre i si s'ha de traslladar el detingut a l'hospital. Els centres sanitaris de referència són el CAP de l'avinguda del Parc o bé l'Hospital General. Sempre que s'ha de fer un trasllat, es truca prèviament al centre mèdic per informar-ne.

- Mai assumeixen les competències de trasllat i custòdia de detinguts del partit judicial. Sempre ho fan els Mossos d'Esquadra.

Conclusions/recomanacions

- S'hauria d'identificar amb els rètols oportuns la zona de videovigilància.

- Les cel·les haurien de tenir càmeres de videovigilància.

- L'armer hauria d'estar ubicat fora de l'àrea de custòdia.

Policia Local de Sant Cugat del Vallès (19/09/2013)

Comissaria	Policia Local de Sant Cugat del Vallès
Data	19 de setembre de 2013
Municipi	Sant Cugat del Vallès

Les dependències de la Policia Local de Sant Cugat del Vallès són a l'edifici de l'avinguda de Gràcia, però a principis del 2014 se'n preveu el trasllat al costat de l'Ajuntament. Amb aquest canvi d'ubicació, la Policia Local disposarà d'unes instal·lacions òptimes, atès que, com es va poder constatar en el moment de la visita, les instal·lacions de què disposa avui dia són insuficients i inadequades. Pel que fa a aquest canvi de seu, informen que en una primera fase no disposaran d'àrea de custòdia i que, per tant, els detinguts es traslladaran directament als Mossos d'Esquadra. En una segona fase, es preveu dotar la Policia Local de cel·les de detenció.

Àrea de custòdia de detinguts

- L'àrea de custòdia és a la mateixa planta que les oficines. L'entrada dels detinguts a l'àrea de custòdia es fa a peu per la part de darrere de l'edifici, atès que els cotxes no poden accedir-hi. La porta d'accés dona directament a un rebedor que fa de sala d'escorcolls i que no disposa de càmera de videovigilància. A l'habitació hi ha una taula, una cadira i un casc, com a únic material de contenció. No es fan escorcolls integrals.
- Si algun detingut arriba en estat d'hipermotricitat, d'embriaguesa o amb un elevat consum de drogues, no se'l fa passar a la cel·la i s'avisava el centre sanitari.
- A mà esquerra, hi ha una antiga cel·la habilitada com a magatzem de la Policia Local i on hi ha l'armer. El caporal explica que, a causa de les mancances de les instal·lacions, els escorcolls els acostumen a fer entre quatre policies i, per evitar haver d'anar a l'armer, sempre els fan armats. Justifica aquesta actuació amb el fet que les armes que utilitzen tenen fundes amb tres mesures de seguretat i és molt complicat que es puguin treure.

- A la banda dreta, hi ha una única cel·la de detenció amb un matalàs, una flassada i una placa turca. Annex a la cel·la, hi ha un plat de dutxa independent. Informen que les flassades es canvien un cop per setmana i es porten a la tintoreria. La cel·la disposa de càmera de videovigilància (només registre d'imatge). L'estat de neteja és correcte.

- No disposen de màquina expenedora, motiu pel qual per als àpats se'ls ofereix un entrepà d'un bar amb qui tenen conveni.
- Com que tan sols disposen d'una única cel·la, si hi ha més d'un detingut de diferent sexe, s'avisava els Mossos d'Esquadra per fer el trasllat de la dona. Normalment, en els casos de detencions de menors, se'ls fa esperar en una sala de les dependències policials, excepte en casos molt greus, en què si la cel·la és buida, els fan passar.
- En el moment de la visita no hi ha cap detingut. La darrera detenció va ser el dia 16 de setembre. El nombre de detinguts és de 3 o 4 la setmana i el trànsit és temporal, de 2-3 hores, fet que es verifica en els llibres de registres d'entrades i de sortides. L'any 2012 van tenir 5 menors detinguts i enguany, 7.

- Assenyalen que sempre s'informa els detinguts dels seus drets, se'ls porta a l'hospital per fer-los el reconeixement mèdic i, un cop finalitzen les diligències, se'n fa el trasllat als Mossos d'Esquadra a qualsevol hora del dia.

Conclusions/recomanacions

- Les instal·lacions de què disposa actualment la Policia Local són clarament insuficients i se'ls recomana el trasllat a la nova seu com més aviat millor.
- Un cop es faci el trasllat a la nova seu i es comenci a aplicar el nou protocol de relacions amb els Mossos d'Esquadra (consistent en el trasllat directe dels detinguts als Mossos d'Esquadra), es recomana que es valori la possibilitat de fer aquest protocol definitiu i de renunciar a dotar-se d'una àrea de custòdia pròpia.
- En el cas que es dotin d'una àrea de custòdia, la nova seu hauria de disposar d'una zona d'accés directe a l'àrea de custòdia, vigilada amb càmera de videovigilància i degudament senyalitzada, de la mateixa manera que la sala

d'escorcolls. L'armer s'hauria d'ubicar abans de la zona de custòdia i les cel·les haurien de disposar d'una zona per a menors i dones.

- Es valora positivament el poc temps d'espera del detingut a l'àrea de custòdia abans de passar als Mossos d'Esquadra.

Polícia Local de Manresa (25/09/2013)

Comissaria	Polícia Local de Manresa
Data	25 de setembre de 2013
Municipi	Manresa

Àrea de custòdia de detinguts

- Les dependències de la Policia Local de Manresa són a la segona planta de l'Ajuntament. En aquestes dependències també hi ha àrea de custòdia, si bé ha estat habilitada com a magatzem i, per tant, no es fa servir, malgrat que les condicions de manteniment i la distribució de l'espai es consideren molt adequats si es comparen amb altres llocs de custòdia d'àmbit municipal visitats.

- Val a dir que l'àrea de custòdia es comparteix amb unes altres dependències que, d'acord amb un conveni amb el Consell Comarcal, s'utilitzen per a víctimes de violència domèstica. Fa les funcions de pis (consta de dues lliteres, lavabo i cuina) on es queden les víctimes en casos d'urgència i durant un parell o tres de dies. La contrapartida és que el personal que custodia aquest espai és el propi de la policia local en un moment en què s'ha reduït el nombre d'agents policials.

Observacions generals

- Informen que les dependències estan infrautilitzades perquè pràcticament no es fan servir. En aquest sentit, tenen subscrit un conveni amb els Mossos d'Esquadra per traslladar els seus detinguts a l'ABP Manresa, tot i que no tenen cap instrucció escrita sobre les normes d'actuació o el procediment de presentació de detinguts. Malgrat tot, la pràctica és que les persones que detenen les presenten a l'ABP amb l'informe de reconeixement mèdic, l'acta de lectura de drets del detingut i la minuta enllestida.

- L'única excepció en aquest procediment són els detinguts en matèria de trànsit, atès que la Policia Local en té la competència exclusiva. Informen que en aquests supòsits és difícil que el detingut sigui ingressat a l'àrea de custòdia. En tot cas, mentre es fan les diligències fan romandre l'infractor a l'Oficina d'Atenció al Ciutadà.

- No tenen un llibre específic de detencions, sinó que aquest és compartit amb el que fa servir l'Oficina d'Atenció al Ciutadà per registrar qualsevol tràmit administratiu. Mostren, i es comprova, que les actuacions que han donat lloc a l'obertura de diligències policials així consten referenciades. Per tant, si es volen consultar les dades relatives a una detenció (lloc, hora, fets, etc), s'ha de cercar la còpia de l'atestat.

Conclusions/recomanacions

- L'Ajuntament hauria de resoldre clausurar definitivament l'àrea de custòdia i identificar amb els rètols oportuns la zona com a magatzem o similar. Igualment, en vista de les dimensions de l'àrea de custòdia, el més idoni seria que l'Ajuntament estudiés reconvertir l'espai i donar a l'equipament un altre ús.

- També és recomanable que la Policia Local elabori una instrucció o circular que defineixi les normes d'actuació que afecten els detinguts i els trasllats de les persones detingudes sota responsabilitat seva.

- Finalment, i en relació amb la recomanació anterior, se suggereix que la Policia Local també disposi d'un llibre o un registre específic i únic de persones detingudes i, per tant, susceptible de ser requerit en qualsevol moment per l'autoritat judicial, pel Ministeri Fiscal o pel mateix Defensor del Poble.

Polícia Local del Vendrell (03/10/2013)

Comissaria	Polícia Local del Vendrell
Data	3 d'octubre de 2013
Municipi	El Vendrell

El dipòsit de detinguts està integrat en el mateix edifici de l'Ajuntament, a la planta baixa.

El dipòsit com a tal consisteix en una petita habitació amb dues cel·les. S'identifica com a sala de seguretat i la fan servir com a espai on fan romandre el detingut mentre es fan les primeres diligències policials.

Àrea de custòdia de detinguts

- La persona detinguda hi ingressa des del pàrquing, on no hi ha càmeres de videovigilància.
- La zona està identificada com a àrea de seguretat. A l'interior hi ha dues cel·les i un petit espai on es fan els escorcolls i on estan dipositats a la vista els elements de contenció (cascs), un contenidor d'agulles i algunes flassades. Aquest espai sí que disposa de càmera de seguretat.
- Les dues cel·les són d'ús individual, amb bancada d'obra per seure i el vàter a dins, i no tenen finestra. La porta és de ferro i no permet al detingut observar fora. La llum de tot l'espai és artificial i no hi ha ventilació. Els vàters de les cel·les estan situats de cara a la porta de la cel·la sense cap impediment visual.
- L'àrea té dues portes d'accés, la del detingut i una altra que connecta amb una de les sales de les dependències policials. S'observa que està trencada per la part de baix, probablement fruit de la puntada de peu d'algun detingut.
- No hi ha màrfegues ni matalassos, si bé hi ha flassades d'ús tradicional.

Observacions generals

- No tenen servei de custòdia de detinguts, motiu pel qual la persona detinguda no arriba a pernoctar-hi mai. D'ençà del conveni de col·laboració amb els Mossos d'Esquadra que es fa servir molt poc. En el moment de la visita ho hi ha cap persona detinguda.
- Si es detenen més de dues persones sempre es demana la col·laboració dels Mossos d'Esquadra. En el cas de menors, està protocol·litzat que no arribin a ingressar-hi i que es traslladin directament a la Comissaria dels Mossos d'Esquadra.

- Informen que la custòdia del detingut és durant el mínim temps imprescindible mentre es fa la minuta o la diligència policial. Es consulten les darreres detencions practicades i s'observa una mitjana d'estada d'entre 2 i 4 hores.

- En el període comprès entre el 2 i el 17 de setembre a l'àrea de custòdia hi va haver dues persones detingudes.

- El procés de detenció d'una persona preveu les fases següents: ingrés a l'àrea de seguretat, escorcoll, trasllat a un centre mèdic i, si escau, trasllat a dependències dels Mossos d'Esquadra.

- Des de fa tres anys que la gestió administrativa del dipòsit està informatitzada. Sobre això, mostren les diferents aplicacions informàtiques que tenen. Les dades relatives a la detenció només consten en les diligències policials i, per tant, no en tenen cap d'específica per a les incidències relatives a l'ingrés a l'àrea de custòdia.

Conclusions/recomanacions

- En la mesura que el nombre de persones que ingressen detingudes a l'àrea de custòdia habilitada a aquest efecte és baix, que l'espai no compleix totes les garanties per fer les funcions de custòdia de detinguts i que no hi ha un servei de custòdia habilitat, el més recomanable seria traslladar totes les persones detingudes per la Policia Local a les dependències dels Mossos d'Esquadra, tenint en compte, a més, que el conveni signat entre ambdues policies ja preveu el trasllat dels detinguts.

Policia Local a Sant Adrià de Besòs (17/10/2013)

Comissaria	Policia Local a Sant Adrià de Besòs
Data	17 d'octubre de 2013
Municipi	Sant Adrià de Besòs

La Policia Local no té àrea de custòdia, sinó que trasllada directament els detinguts a la Comissaria de Districte dels Mossos d'Esquadra a Sant Adrià.

El procediment de presentació de detinguts als Mossos d'Esquadra preveu que es

traslladi el detingut amb la lectura de drets enllestida i havent-lo portat al centre mèdic per fer-li el reconeixement preceptiu.

Tampoc no hi ha un registre informàtic de les detencions que es fan diàriament, sinó que les dades relatives a la detenció es fan a través de l'Oficina d'Atenció al Ciutadà.

Polícia Local de Mollet del Vallès (30/10/2013)

Comissaria	Polícia Municipal de Mollet del Vallès
Data	30 d'octubre de 2013
Municipi	Mollet del Vallès

Informen que al llarg del 2014 es preveu que la Policia Local es traslladi a un altre edifici. Aquest edifici disposarà de cel·les, però encara no saben exactament com seran.

Àrea de custòdia de detinguts

- L'àrea de custòdia és a la planta subterrània de l'edifici. El detingut ingressa des del pàrquing, on no hi ha càmera de videovigilància. L'única que hi ha és a l'exterior i és perimetral. En el moment de la visita ho hi ha cap persona detinguda. L'espai presenta nombroses deficiències com a dipòsit de detinguts.

- La zona no està identificada amb cap rètol informatiu ni tampoc disposa de càmeres de videovigilància. L'armer està situat a l'interior.

- El dipòsit és un espai molt ampli, antic i desgastat que consta d'un passadís on hi ha uns lavabos per a homes i dones, un magatzem, una sala amb dues cadires i les dues cel·les.

- Les cel·les són espais molt reduïts, d'un metre quadrat aproximadament, amb una bancada d'obra estreta, de trenta centímetres d'amplada, porta de barrots, sense ventilació, molt claustrofòbics. En una hi ha, fins i tot, teranyines. No hi ha lavabo, sinó que els detinguts han de fer servir els lavabos esmentats més amunt escortats per un agent.

- S'observa que a l'antesala una de les portes té un forat que sembla produït per un cop de peu. En aquest espai també es detecta que hi ha algun insecte.

- Hi ha flassades a disposició del detingut apilades en dues caps de cartró.

- Informen que l'estada del detingut en aquestes dependències és el mínim de temps imprescindible mentre es fan la minuta i les primeres diligències policials.

Observacions generals

- La Policia Local tan sols avisa l'advocat en els casos en què com a unitat instructora ha de prendre declaració al detingut, cosa que és molt excepcional.

- És previst lliurar al detingut algun àpat. En aquest sentit, hi ha una màquina expenedora i, si és buida, hi ha diners en una caixa forta per comprar algun entrepà a fora.

- Els menors no arriben a estar detinguts a les cel·les, sinó que se'ls fa estar fora mentre esperen les indicacions de la Fiscalia.

- No tenen un llibre manual de registre d'entrada i de sortida de detinguts. Tot està informatitzat. En el programa de gestió intern consta l'hora d'entrada i de sortida del detingut, i també els aspectes relatius a la detenció. L'hora d'entrega del detingut als Mossos d'Esquadra, en canvi, es fa constar en la minuta policial.

- Mostren un model d'atestat amb detingut. El programa dona l'hora de cadascuna de les diligències que es fan. La de tramesa correspon a l'hora en què tanquen la minuta policial i traslladen el detingut als Mossos d'Esquadra.

- Tenen cascs com a elements de contenció.

- Fan trasllats en els casos de delictes contra la seguretat del trànsit amb detingut.

- Tan sols porten el detingut al metge en el cas que aquest ho sol·liciti expressament o bé quan presenta algun tipus de lesió.

Conclusions/recomanacions

- L'àrea de custòdia de la comissaria no compleix les condicions mínimes necessàries per albergar-hi detinguts. En aquestes circumstàncies, el més recomanable és traslladar els

detinguts directament als Mossos d'Esquadra a l'espera que s'inaugurin les noves dependències i se'n comprovi l'estat i la configuració.

Policia Local de Tortosa (21/11/2013)

Comissaria	Policia Local de Tortosa
Data	21 de novembre de 2013
Municipi	Tortosa

El dipòsit de detinguts està integrat en el mateix edifici de l'Ajuntament, a la primera planta.

Àrea de custòdia de detinguts

- La persona detinguda hi ingressa des del pàrquing, on no hi ha càmeres de videovigilància. Tampoc no hi ha càmera al passadís que duu a les cel·les.
- L'àrea de custòdia consisteix en un petit espai amb dues cel·les. L'espai té càmera de videovigilància igual que cadascuna de les dues cel·les.
- A l'antesala hi ha una taula i una cadira. És el lloc on es fan els escorcolls. Assenyalen que aquests són superficials i que, en cap cas, són integrals. Sobre la taula hi ha el llibre de detinguts.
- Les dues cel·les són d'ús individual, amb bancada d'obra per seure i el vàter a dins, i no tenen finestres. La porta és de barrots de ferro. La llum de tot l'espai és artificial i no hi ha ventilació.
- No hi ha matalassos, però sí màrfegues d'ús individual desades en bosses de plàstic.
- No hi ha problema de males olors, però les parets s'han de pintar.
- La custòdia per a homes i dones és compartida. En cas de menors, en la majoria de casos s'intenta que no arribin a ingressar-hi mai. Els fan esperar en una altra sala de les dependències policials, sota la custòdia de l'agent, i esperen indicacions de la Fiscalia. Quan la detenció queda sense efecte també lliuren una còpia de l'atestat als Mossos d'Esquadra. Si la Fiscalia ho demana, traslladen el menor als Mossos

d'Esquadra, que són els responsables de traslladar-lo a la Fiscalia de Tarragona.

- La comunicació de la detenció al col·legi d'advocats sempre la fan els Mossos d'Esquadra.

Observacions generals

- Informen que la custòdia del detingut és el mínim temps imprescindible mentre es fa la minuta o la diligència policial, 1-3 hores.
- La policia local no passa els detinguts a disposició judicial, sinó que el conveni de col·laboració amb els Mossos preveu traslladar el detingut a dependències seves.
- Es consulta el llibre de registre de detinguts, conjunt per a adults i menors. S'observa que l'hora d'entrada i de sortida d'un dels detinguts registrats coincideix. Havent preguntat sobre aquest punt, s'arriba a la conclusió que es tracta d'un error. Sens perjudici d'això, se'ls fa notar la importància que la informació que contingui sigui del tot rigorosa i exacta, a fi d'evitar possibles responsabilitats que se'n puguin derivar.
- En cas de necessitat, es preveu facilitar un àpat al detingut, que procedeix del càtering de l'hospital públic que hi ha a Tortosa.
- Com a element de contenció només disposen d'un casc.
- Si el detingut demana ser assistit per un metge el porten. Si no, el porten d'ofici quan el detingut presenta algun tipus de lesió.
- Afirmen que tenen aproximadament 100 detinguts l'any. En el moment de la visita no hi ha cap persona detinguda.

Conclusions/recomanacions

- Cal col·locar una càmera de seguretat al pàrquing, en el punt d'entrada dels detinguts, i una altra al passadís que porta a l'espai de detenció, juntament amb els cartells informatius de la instal·lació de càmeres de videovigilància.
- Cal identificar el dipòsit de detinguts o l'àrea de custòdia amb un cartell.

- Per motius de seguretat, es considera més adequat que l'armer estigui situat just abans de l'accés a la zona de custòdia, al pàrquing.
- És recomanable que hi hagi un llibre de registre de detinguts específic per a menors.
- Cal pintar les parets de l'àrea de custòdia.

Policia Local de Móra d'Ebre (21/11/2013)

Comissaria	Policia Local de Móra d'Ebre
Data	21 de novembre de 2013
Municipi	Móra d'Ebre

Es visita, però no hi ha lloc de custòdia i la Policia Local tampoc no fa detencions.

b. Centres penitenciaris

Centre Penitenciari de Dones (06/02/2013)

Centre	Centre Penitenciari de Dones
Data	6 de febrer de 2013
Municipi	Barcelona

Aquesta és la segona visita que es fa al centre. La primera va tenir lloc el 12 de gener de 2011.

Se'n visiten totes les instal·lacions i les dependències. Amb caràcter previ a l'inici de la visita, es manté una conversa amb la directora, que informa del següent:

- Hi ha un increment notable de les dones que ingressen amb un deteriorament físic i psíquic important.
- Les dones que ingressen procedents de comissaries ho fan en males condicions, en particular, des d'un punt de vista d'higiene (no s'han pogut rentar ni dutxar) i d'alimentació (només han menjat entrepans).
- El nivell d'ocupació de la població reclusa és similar a la resta d'anys. Només destaca una punta a principis d'any, però no és destacable perquè observen que és un fenomen que sempre passa en aquesta època de l'any.

- Una novetat és que els fills de les internes menors de tres anys van a una escola bressol pública que ha obert recentment i que està ubicada just davant del centre. Tenen un acord perquè els reservin places suficients.

- Hi ha molt bona col·laboració amb la Fiscalia de Menors, que visita periòdicament el centre.

- Una altra novetat és que és les cel·les del Departament Especial (DE) es fan servir per complir les penes de localització permanent en règim de cap de setmana. Quan s'acorda un compliment continuat de la pena, les penades fan vida en règim ordinaris amb la resta d'interne.

Visita a les instal·lacions

Es visiten les dependències següents: unitat de mares, unitat de preventives, unitat d'infermeria, unitat polivalent, Departament Especial, Departament de Sancionades, tallers productius i d'activitats, bugaderia, aules educatives, menjadors, comunicacions, instal·lacions esportives i de lleure.

Entre els aspectes identificats que cal posar en relleu:

- En el moment de la visita hi ha una interna que compleix una sanció executiva al DE i que és entrevistada per l'Equip.

- Les cel·les del DE només es fan servir per als aïllaments provisionals i per complir-hi sancions. Quan una interna és regressada a primer grau se la trasllada a Brians 1. Un cop s'estabilitza la seva conducta, torna de nou al centre.

- El DE presenta un estat general d'ús poc freqüent. A diferència de la visita anterior, no hi ha males olors, tenint en compte que el Departament és al semisoterrani.

- El topall màxim de les internes preventives és de 90. En el moment de la visita n'hi ha 92, però és previst que dues d'elles surtin en llibertat el mateix dia.

- A la unitat de preventives el principal problema continua sent el nivell d'ocupació de les cel·les (fins a 7 llits).

- Alguns funcionaris no van identificats.

Conclusions

- El centre, de petites dimensions, continua tenint el mateix problema de massificació i de sobreocupació que en anys anteriors, sobretot la unitat de preventives.
- Una de les novetats respecte al primer any que es va visitar és l'ús que es fa de les cel·les del DE, la qual cosa explica que enguany no s'hagin detectat males olors en aquest espai.
- Cal insistir en la necessitat que tots els funcionaris vagin identificats, més enllà del tracte proper i cordial que hi pugui haver entre les internes i el personal que hi treballa.
- La interna entrevistada no presenta cap queixa.

Centre Penitenciari de Lledoners (25/03/2013)

Centre	Centre Penitenciari de Lledoners
Data	25 de març de 2013

Es visita el mòdul de règim tancat i de sancionats, amb 24 i 12 cel·les, respectivament. El dia de la visita hi ha 25 places ocupades.

S'observa que els funcionaris del Departament de Règim Tancat (DERT) i els diferents comandaments que acompanyen l'Equip durant la visita van identificats.

Departament de Règim Tancat

- El mòdul està situat a una banda de l'eix o carrer central que travessa tot el centre penitenciari.
- El mòdul acull interns classificats en les modalitats de vida previstes en els articles 93, 94, 243 i 75 del Reglament penitenciari.
- Consta d'una única planta i s'organitza en forma d'u amb la distribució següent: cinc blocs, tres amb 8 cel·les i dos amb 6. La primera cel·la de cada bloc està habilitada per a la contenció individual. Tots els blocs presenten les mateixes característiques, llevat del destinat a ubicar-hi els interns de primer grau (art.94) que estan en fase 2.

En aquest darrer, el pati i el menjador o sala polivalent estan connectats.

- A diferència d'altres mòduls o departaments de règim tancat, no hi ha cel·les habilitades per fer aïllaments provisionals, sinó que aquests es fan en cadascun dels mòduls de règim ordinari respectius.
- Les cel·les de contenció disposen d'un llit enclavat al terra al mig de la cel·la, d'un vàter i d'avisador. També tenen càmera de videovigilància. Els matalassos són ignífugs i, en general, l'estat de manteniment és adequat, si bé s'observa que els vàters no són gaire nets.
- La immobilització mecànica es duu a terme amb les corretges de tipus psiquiàtric i d'acord amb la circular de la Direcció General de Serveis Penitenciaris, reguladora d'aquest procediment.
- Totes les cel·les de primer grau o de sancionats també tenen les mateixes característiques: llit enclavat a terra, mobiliari d'obra, vàter, rentamans i dutxa separat per un mur de mig metre. Els objectes autoritzats dependran de la modalitat de vida en què es trobi l'intern.
- A l'interior de la porta de cadascuna de les cel·les hi ha penjada la normativa del DERT perquè els interns en tinguin coneixement. A l'exterior, hi ha un full de control dels interns que hi passen. Informen que l'ingrés d'un intern en una de les cel·les es fa amb la signatura prèvia que queda assabentat de l'estat de manteniment en què es troba. Això es fa per prevenir possibles queixes que es puguin presentar sobre aquesta qüestió.
- Totes les cel·les disposen de porta de seguretat (cranc) automatitzada. Als passadissos i a les sales polivalents també hi ha càmeres de videovigilància.
- S'entrevisten dos interns, un classificat en l'article 93 (RP) i l'altre en l'article 94 (RP), fase I, triats aleatòriament de la llista d'interns que el dia de la visita són al DERT.

Conclusions

- Es valora positivament que les cel·les del DERT tinguin penjada la normativa de funcionament del departament en cadascuna de les portes i que tots els funcionaris vagin identificats.
- Un dels entrevistats denuncia que ha estat objecte de presumptes maltractaments l'any 2010 i l'altre es queixa per la manca d'atenció mèdica. Val a dir que els interns entrevistats s'havien adreçat prèviament al Síndic, des d'on s'està tramitant la seva queixa.

Centre Penitenciari d'Homes de Barcelona (13/06/2013)

Centre	Centre Penitenciari d'Homes de Barcelona
Data	13 de juny de 2013

El Centre Penitenciari d'Homes de Barcelona es va visitar el 15 de desembre de 2011. En aquesta ocasió la visita es fa en torn de nit i s'inicia a les 22.00 hores.

En el marc del seguiment de la primera visita realitzada, es visita la sisena galeria i el Departament d'Infermeria i Psiquiatria.

Una de les dades més rellevants és que continua patint els problemes de massificació ja denunciats per aquesta institució i altres organismes internacionals, malgrat que ha baixat el nombre d'interns. Així, amb una capacitat de 1.100 places, ha passat de 1.782 a 1.517, en data 12 de juny 2013.

Per galeries, informen que la primera continua sent la més massificada, amb 6 interns per cel·la en alguns casos. La segona galeria també té una taxa d'ocupació elevada, amb 5 interns per cel·la. El dia de la visita l'ocupació en les dues és de 584 interns.

En el moment de la visita, a banda del cap de serveis i dels funcionaris de les zones d'accés, hi ha un funcionari de torn per a cadascuna de les sis galeries (6 en total). En canvi, al torn de matí n'hi ha entre 7-8 per galeria.

Sisena galeria

- A la sisena hi ha els interns classificats en primer grau de tractament, els sancionats, els aïllaments provisionals (A/P) i la modalitat prevista en l'article 75 RP. El dia de la visita no hi ha ningú en aïllament ni en la modalitat prevista en l'article 75 RP. Tots són sancionats i primers graus (planta baixa i separats) i classificats en l'article 94 RP (primer i segon pis).
- Es tornen a inspeccionar les tres cel·les destinades a fer-hi les immobilitzacions. No presenten cap element diferent respecte de l'ocasió anterior. En aquest sentit, el llit porta incorporades les subjeccions de mans, peus i cintura. Hi ha càmera de seguretat degudament identificada amb el cartell preceptiu.
- S'inspecciona una de les cel·les per fer-hi els aïllaments provisionals, que a diferència de les altres no té càmera de seguretat i presenta les característiques pròpies d'una cel·la de primer grau.
- També s'inspecciona la sala d'escorcolls. Sense càmera de seguretat i amb les bates penjades fora, el més destacable és que l'olor és molt forta fruit de la manca de ventilació, malgrat haver-hi finestra.
- Finalment, els patis del Departament per a cadascun dels règims de vida tenen en comú que no hi ha cap lloc on els interns puguin resguardar-se en casos de pluja. En un dels patis hi ha brutícia.
- Es consulta el llibre de registre d'interns de la galeria, el d'immobilitzacions i el d'incidències. Són llibres manuals d'ús intern dels funcionaris. A banda, aquesta informació està registrada informàticament (expedients disciplinaris, comunicat de fets al director, règim de vida dels interns, mesures coercitives, etc), si bé no és possible extreure llistes totals d'interns per temes.
- Es demana consultar els darrers comunicats d'utilització de mitjans coercitius al jutge de vigilància penitenciària. Inicialment, informen que aquesta documentació està en poder del cap de serveis, a continuació el director manifesta que ignora on són i, finalment, recorda que

són en una unitat de l'Oficina de Tractament. S'ofereix per enviar-ne una còpia l'endemà.

Departament d'Infermeria i Psiquiatria

- El Departament d'Infermeria i Psiquiatria és a la mateixa galeria, amb una capacitat de 80 places. El dia de la visita hi ha ingressats 65 interns, entre malalts orgànics i psiquiàtrics. Es visiten ambdues dependències. La majoria dels malalts dormen, motiu pel qual l'Equip de Treball intenta destorbar el mínim possible. L'únic destacable altre cop és la manca de ventilació i una certa brutícia al terra en un dels menjadors i espais comuns del Departament de Psiquiatria.

- Informen que físicament al centre sempre hi ha un facultatiu de guàrdia i un ATS (d'una plantilla de 10 metges), més el coordinador mèdic.

- Es demana consultar l'historial clínic d'algun intern. Assenyalen que, si bé la majoria d'informació mèdica està informatitzada, encara hi ha informes mèdics en paper que consten en l'expedient perquè no s'han pogut escanejar.

- Es demana per la praxi relativa a les radiografies. La doctora de guàrdia diu que n'hi ha de dos tipus: de caràcter mèdic, que signen ells; i de caràcter regimental, que no són degudes a raons mèdiques sinó a sospites que l'intern pugui dur al cos productes prohibits. En aquest cas, els metges supervisen i interpreten la radiografia, però no l'ordenen, i es demana el consentiment informat de l'intern. En l'historial mèdic dels interns hi consta el nombre de radiografies –d'un tipus o l'altre– que els han fet.

Conclusions/recomanacions

- Malgrat que a la nit els interns estan tancats i l'ambient es mostra tranquil i segur, no es pot passar per alt que es poden produir altercats o incidents varis. Per aquest motiu, es considera que el nombre de funcionaris de guàrdia en torn de nit és del tot insuficient en proporció al nombre d'interns.

- Cal insistir una vegada més en la necessitat d'instal·lar càmeres de seguretat a les cel·les d'aïllament provisional i a la d'escorcolls.

- Es valora positivament que cada dia hi hagi un facultatiu i un ATS de guàrdia.

- La taxa de població reclusa s'ha vist reduïda considerablement els darrers dos anys, però encara ara és inacceptable que continuïn havent-hi cel·les amb cinc o sis llits, atesa la falta d'intimitat, d'higiene, de salubritat i de seguretat que això representa.

- Cal adoptar mesures per garantir una bona ventilació i higiene en els espais comuns del Departament de Psiquiatria.

Centre Penitenciari de Joves (14/11/2013)

Centre	Centre Penitenciari de Joves
Data	14 de novembre de 2013

El centre va ser visitat per l'ACPT el 15 de febrer de 2011 i, per tant, es pretén fer una visita de seguiment centrada en el DERT.

El centre té una capacitat de 450 places, però, segons dades extretes el passat 6 de novembre, actualment té una ocupació de 354 interns. En el moment de la visita, al DERT hi ha 14 interns, dels quals 8 són a primer grau i la resta, sancionats.

Departament de Règim Tancat

- En el moment de la visita hi ha un intern a qui han immobilitzat de mans i peus, en posició bocaterrosa. Es demana poder entrevistar-lo en privat i a porta tancada. A continuació, dos membres de l'Equip s'entrevisten amb el director i el funcionari que ha reduït l'intern.

- A la vegada, la resta de membres visiten les cel·les dels blocs 2 i 3. Cada bloc disposa de 8 cel·les, 7 ordinàries i 1 cel·la habilitada com a cel·la d'aïllament provisional, excepte en el bloc 1, que hi ha dues cel·les per aïllaments provisionals. Per tant, en total hi ha 4 cel·les habilitades per a aïllaments provisionals. Totes les cel·les disposen d'una finestra amb barrots que dona a un pati. Les finestres de les cel·les d'aïllament són les úniques que tenen doble reixa.

- Totes les cel·les disposen de la normativa del centre. Hi ha un llit, una pica de mans, un vàter i una dutxa.

- Els blocs estan separats per patis, als quals poden accedir els interns com a màxim tres hores. Els interns del DERT es divideixen en tres categories: 1) PIO, els que es troben en període inicial d'observació; 2) E1; 3) E2. Del PIO i E1, només poden accedir tres interns conjuntament al pati. Dels interns E2, en poden sortir fins a cinc. Hi ha la possibilitat de renunciar al pati. En aquest cas, es fa signar a l'intern una renúncia escrita.
- A diferència de la darrera visita al centre, s'observa que les càmeres de videovigilància de les cel·les d'aïllament estan cobertes correctament amb una funda, la qual es retira únicament i exclusivament quan l'intern està en aïllament.
- El DERT disposa de 30 càmeres de seguretat repartides per tot el recinte.
- Les cel·les presenten un bon estat de neteja, tot i que s'observa un deteriorament inusual de les instal·lacions, tenint en compte que es tracta d'un centre relativament nou. Es detecta un estat deteriorat dels coixins de les cel·les.

Conclusions

- Es valora positivament el canvi del drap que tapava una de les càmeres de les cel·les d'aïllament per unes fundes.
- Es continua detectant que als patis no hi ha una zona on poder-se resguardar si plou.
- S'observa un major deteriorament de les instal·lacions, tenint en compte que es tracta d'un centre relativament nou. La manca de disponibilitat pressupostària sembla que justifiqui que no es destinin diners per millorar l'estat de les instal·lacions.
- Es valora positivament que la normativa del DERT estigui penjada a la porta de cadascuna de les cel·les i que els funcionaris vagin identificats.
- No es pot fer una valoració sobre com s'ha fet la reducció i la posterior immobilització de l'intern. Tanmateix, mentre l'intern està immobilitzat no s'observa que presenti cap senyal ni marca compatible amb algun tipus de lesió, més enllà del tall al canell que presenta i que manifesta que s'ha fet ell mateix. La direcció del centre ha mostrat en tot

moment la voluntat de col·laborar i, en aquest sentit, es pot concloure que hi ha hagut transparència en les actuacions dutes a terme.

- Durant les entrevistes mantingudes amb els interns visitats no es van recollir, amb caràcter general, testimonis de maltractaments, llevat del cas concret d'un intern que va relatar que havia rebut un cop mentre baixava al DERT i que creia que no valia la pena queixar-se perquè estava convençut que les denúncies no arribaven enlloc. Les respostes van ser desiguals respecte a la resta d'aspectes de funcionament i organització del centre, motiu pel qual no es pot concloure que hi hagi hagut cap actuació administrativa irregular. Tot i així, un intern va explicar que havia estat immobilitzat tota la nit i un altre va manifestar que coneixia el cas d'un jove que hi havia estat 24 hores.

Aspectes més rellevants observats en els interns

Durant les entrevistes amb els nou interns només s'han recollit dos testimonis concrets de presumptes maltractaments per part dels funcionaris penitenciaris. Una de les denúncies feia referència a fets que havien passat el 2010 i l'altra era d'un intern que va relatar que havia rebut un cop mentre baixava al DERT i que creia que no valia la pena queixar-se perquè estava convençut que les denúncies no arribaven enlloc.

Un dels interns entrevistat manifestava que no tenia cap queixa dels funcionaris, tot i que deixa clar que n'hi havia de bons i de dolents, i que alguns no anaven identificats.

La resta d'interns entrevistats valoren que el tracte, en general, és correcte i manifesten que no tenen coneixement d'actuacions desproporcionades dels funcionaris envers la resta de companys.

Dos interns sí que van manifestar alguna queixa amb relació a la manca d'atenció mèdica al centre. Val a dir que aquests dos interns prèviament s'havien adreçat al Síndic per exposar la seva queixa i s'estava tramitant com a tal.

Un dels interns manifestava que havia estat immobilitzat tota la nit i un altre va manifestar que coneixia el cas d'un jove que també hi havia estat 24 hores.

c. Centres d'internament de menors

Al llarg del 2013 l'Equip de Treball de l'ACPT ha visitat sis centres de tipologia diversa: centres residencials d'educació intensiva – CREI– (2), centres de justícia juvenil (2) i centres terapèutics (2). Un CREI i els dos centres terapèutics són de titularitat i gestió privada, però la Direcció General de l'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA) hi deriva nois i noies en règim de plaça concertada. En total, s'han entrevistat 33 menors i 3 educadors, a banda de les explicacions facilitades per les direccions dels diferents centres.

1. Centres residencials d'educació intensiva (CREI)

CREI El Pedrenyal (26/02/2013)

Centre	CREI El Pedrenyal
Data	26 de febrer de 2013
Municipi	Santa Maria de Palautordera

Informació general

El CREI El Pedrenyal és un recurs residencial que està ubicat a Santa Maria de Palautordera. Atén joves de dotze a divuit anys que requereixen una atenció educativa més intensiva.

És un centre col·laborador de la DGAIA des del setembre de 2002, data en què la Fundació Plataforma Educativa n'inicia la gestió. Des d'inicis de l'any 2008 la gestió la porta directament la Fundació RESILIS.

El centre té una capacitat de 20 places per a nois. En el moment de la visita hi ha una situació de plena ocupació del centre. Segons la direcció, un 80% dels joves que ingressen tenen algun tipus de trastorn mental. Ingressen procedents de centres residencials d'acció educativa, unitats psiquiàtriques o de llars particulars. Entre el personal, hi ha un psiquiatra de Sant Joan de Déu que passa visita cada quinze dies en torn de tarda.

Instal·lacions

El centre està integrat per dos cossos: un de principal, format per planta baixa i un pis, i un edifici annex d'una sola planta. L'espai principal està distribuït en diferents zones o espais:

▪ Espai educadors:

- Els joves hi tenen prohibida l'entrada. Hi ha una farmàcia amb medicaments i el registre de la medicació que pren cadascun dels joves. Un dels educadors del centre és qui en té el control.

També hi ha una espècie de paqueteria on es desen els objectes i les pertinences personals que tenen prohibit tenir els joves durant la seva estada al centre. Cada cop que surten i reingressen se'ls lliura i se'ls requisa, respectivament, i en aquest sentit se'ls fa signar.

▪ Espai joves:

- *Planta baixa*: menjador, cuina, dues sales d'esbarjo, una sala d'ordinadors i dues habitacions de contenció. Informen que aquestes habitacions no les fan servir perquè intenten donar resposta a les situacions de crisi o de perill a través del diàleg i, en tot cas, separant el jove del grup durant un temps fins que aconseguen que es tranquil·litzi. Tenen intenció d'utilitzar-les com a espais on fer tutories.

- *Primera planta* (destinada a la residència dels joves): despatx d'educadors (des d'on està centralitzat el sistema de llums), habitacions (1, 2 i 3 llits) i lavabos.

Les habitacions estan personalitzades i disposen d'armaris perquè els joves hi puguin deixar les seves pertinences. Disposen de llum natural i de calefacció, tot i que en el moment de la visita els radiadors no estan engegats. Les finestres de les habitacions tenen reixes.

A l'edifici annex hi ha les aules formatives del centre i la bugaderia.

El centre també disposa de piscina exterior, un petit zoo i un hort. Informen que el zoo i l'hort són fruit del treball dels joves. En el moment de la visita, s'observa com un grup de joves d'edats compreses entre setze i

divuit anys hi treballen fent diferents tasques. També compten amb l'ajuda de pàgesos de l'entorn del centre.

La vigilància és a càrrec d'una empresa externa de seguretat privada.

Conclusions

La visita s'ha centrat en les entrevistes a interns (8 nois, que representen el 40% de les persones ingressades) i un educador, a banda de les explicacions del subdirector, que ha acompanyat l'Equip de Treball durant la visita. El relat d'uns i els altres és força coherent i permet afirmar que, malgrat el rigor del règim disciplinari, no s'observen indicis de maltractament o tracte degradant al centre. A més, els nois agraeixen la claredat de les normes i valoren positivament el tracte amb els educadors i la direcció. No hi ha consideracions negatives sobre els serveis de vigilància privada del centre.

Els problemes que s'hi detecten tenen a veure amb la inadequació de la tipologia del centre per atendre alguns nois que requeririen un altre recurs, ja que haurien de tenir un tractament psiquiàtric intensiu per problemes de conducta derivats de situacions greus de salut mental.

CREI Els Castanyers (24/10/2013)

Centre	CREI Els Castanyers
Data	24 d'octubre de 2013

Introducció

El director del centre acompanya l'Equip de Treball durant tota la visita. El 30 de setembre de 2011 l'ACPT ja va visitar el centre i va constatar que les instal·lacions eren correctes, atès que les habitacions i els espais comunitaris eren amplis i acollidors i estan ventilats i ben il·luminats.

El centre, de titularitat pública, atén joves de dotze a divuit anys. Té 42 places, sempre ocupades, si bé en el moment de la visita hi ha menys joves perquè hi ha hagut diverses fugides. Malgrat que es pregunta reiteradament al director del centre quants joves hi

ha escapolits, no en dóna cap resposta exacta.

Els joves continuen estant distribuïts per edats, tal com es feia l'any 2011. Hi ha quatre grups: 1) Petits: 9 places (12-14 anys); 2) Mitjans: 11 places (14-16 anys); 3) Grans: 14 places (16-18 anys) i 4) Casa d'en Pere: nois entre 15 i 18 anys en un procés més avançat en què es potencia l'autonomia personal.

El centre disposa de 36 educadors en plantilla.

Visita a les instal·lacions del centre

- L'Equip de Treball visita, en primer lloc, la planta baixa en què hi ha les sales de visita, el menjador de grans, la sala d'oci amb quatre televisors, els tallers de costura, el despatx de les dues psicòlogues del centre amb una sala de reunions, la sala de visites amb el delegat de justícia juvenil, la bugaderia i la cuina.

- En el moment de la visita hi ha el servei de neteja treballant, motiu pel qual s'observa un molt bon estat de neteja.

- A continuació, es visita la primera planta, destinada al grup de grans. Aquest pis disposa de dotze habitacions individuals i una habitació doble, la qual s'utilitza normalment per als nous ingressos. En el moment de la visita, a l'habitació doble hi ha dos llits, però un no té matalàs. El director del centre manifesta que només hi ha un noi a l'habitació. Se li pregunta quant de temps s'estan a l'habitació i assenyala que el mínim indispensable o fins que quedi lliure una altra habitació individual. No obstant això, exposa que el jove d'aquesta habitació es va escapolir dissabte 19 d'octubre.

- Al centre de la primera planta hi ha un despatx destinat als educadors on es fan les tutories i on es guarda la medicació i els mòbils dels joves durant les nits. Si algun noi es nega a prendre la medicació no l'hi obliguen i reconduïxen la situació amb la medicació dels professionals del centre o la psiquiatra, externa al centre, que hi assisteix els divendres.

- El director del centre informa que un 60% dels joves i menors del centre reben atenció

al Centre de Salut Mental Infantil i Juvenil (CSMIJ) i el 50% està medicat. Explica que cada vegada hi ha més població amb afectació mental i, segons ell, s'estan incrementant els casos de guarda protectora. Indica que en un any i mig n'han tingut quatre.

- En els supòsits d'escapoliments, el primer que es fa és posar-ho en coneixement de la Fiscalia, després es comunica als Mossos d'Esquadra, a la DGAIA, etc.
- Les visites sempre es fan a la planta baixa i estan acordades. Segons l'evolució dels casos, se'ls pot arribar a deixar fer la visita a l'aire lliure i, fins i tot, permetre'ls anar al poble a dinar amb la família.
- Informen que hi ha molts permisos de cap de setmana.
- Finalment, es visiten les dues habitacions de contenció, l'únic mobiliari de les quals és un llit amb matalàs enclavat al mig del terra. Es tanquen amb un pany d'alta seguretat i, segons explica el director, estan destinades a fer-se servir únicament per a la contenció de joves en casos de situacions d'alteració i només durant el temps estrictament imprescindible. No disposen de càmeres de videovigilància ni de mitjans de contenció com ara corretges o cascs. Segons el director, no són partidaris dels mètodes de contenció, motiu pel qual no disposen d'aquests mitjans.
- Tenen un llibre específic per registrar els joves que ingressen en alguna de les dues habitacions de contenció. En aquest registre s'hauria d'anotar, d'acord amb el seu contingut, l'hora d'entrada i de sortida, el dia, l'hora d'atenció de l'educador, els objectes retirats i els incidents que s'han produït. Tanmateix, es detecta que a la majoria dels registres manca anotar l'hora d'entrada o la de sortida, la qual cosa impedeix conèixer, a la pràctica, el nombre real d'hores que els joves s'hi queden.

Entrevistes

Es decideix entrevistar aleatòriament sis menors del centre. L'Equip de Treball es divideix en tres grups per fer les entrevistes.

Conclusions

- Les instal·lacions del centre són correctes. Destaca la grandària, la lluminositat i la ventilació dels espais i les habitacions, i s'observa un molt bon estat de neteja.
- L'aïllament d'un jove en una de les habitacions de contenció ha de ser durant el mínim temps imprescindible i per uns motius molt taxats mentre es recondueix la situació que n'ha motivat l'ingrés. En cap cas s'hauria d'utilitzar com una sanció perquè es lesionen drets fonamentals dels joves. En aquest sentit, els joves entrevistats opinen que el temps que els hi fan estar és excessiu i desproporcionat.
- També és contrari a la normativa aplicable que els interns puguin arribar a romandre tot el dia tancats a la seva habitació i durant un temps perllongat, que, segons un dels joves entrevistats, pot arribar a una setmana. Durant aquest temps es priva el jove de fer les activitats fixades en el seu programa de treball.
- El llibre de registre de l'ús que es fa de les habitacions de contenció s'hauria d'emplenar de manera molt curosa i rigorosa, indicant-ne la durada, perquè en aquests moments es constata la inexistència d'un procediment o un mecanisme de control adequat, malgrat que hi consti el segell del Departament de Benestar i Família. Aquesta manera de procedir impedeix que el llibre de registre compleixi la seva funció, que és donar compte de l'aplicació de mesures de contenció i permetre'n la supervisió i el control, i afavoreix que se'n pugui fer un ús inadequat.

Recomanacions

- Es recomana ser més diligent a l'hora d'emplenar el llibre de registre que es fa servir de les habitacions de contenció, indicant-hi tant l'hora d'entrada com de sortida.
- Cal revisar el sistema de sancions, de manera que se'n garanteixi la previsibilitat, la proporcionalitat i la funció pedagògica i rehabilitadora, en el marc del respecte dels drets fonamentals dels menors d'edat.
- Cal garantir el bon tracte i el respecte de l'equip d'educadors envers els adolescents interns que poden tenir trastorns de con-

ducta derivats de la seva patologia o extrema vulnerabilitat.

Cal insistir en l'obligació de distingir de manera absoluta, d'una banda, la contenció i els espais habilitats per a aquesta finalitat, com a últim recurs i el mínim imprescindible; i de l'altra, l'aplicació de sancions.

2. Centres de justícia juvenil

Centre Educatiu L'Alzina (30/04/2013)

Centre	Centre educatiu L'Alzina
Data	30 d'abril de 2013

Informació general

És la segona visita que es fa al centre d'ençà del mes de maig de 2011. Es tracta d'un centre de règim tancat i semiobert per a nois que han de complir mesures d'internament.

La principal novetat respecte a l'anterior visita és que s'ha ampliat la capacitat del centre arran de l'Acord de Govern del 28 d'agost de 2012, pel qual s'aproven mesures de racionalització relacionades amb la reorganització dels centres educatius de la Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil del Departament de Justícia, que preveu una reorganització consistent en la reducció de places dels centres educatius Montilivi i Els Til·lers, i l'increment de les places dotades de tres centres educatius. En el cas de L'Alzina, el centre ha passat de tenir una capacitat inicial de 60 places a 87.

L'increment de població també ha comportat que hagi disminuït la mitjana d'edat del jove internat. Així, en la primera visita l'any 2011 l'edat mitjana era de 18 anys i 6 mesos i actualment és de 17 anys.

Aquesta situació comporta que adolescents de 16 i 17 anys puguin conviure amb majors d'edat (fins als 21 anys). Malgrat que informen que els menors d'edat estan en un mòdul on dinen i dormen i que les seves activitats depenen de les seves necessitats educatives, aquesta situació contradiu el prin-

cipi de separació dels infants presos dels adults que es deriva de la Convenció sobre els drets de l'infant.

L'ocupació del centre en el moment de la visita és de 83 interns, dels quals 33 són espanyols i 50 estrangers. Per orígens, 24 són sud-americans i 21 àrabs.

L'augment de menors i joves ha anat acompanyat de l'augment corresponent d'educadors. En canvi, el nombre de vigilants de seguretat s'ha vist reduït en un professional durant el torn de cap de setmana.

A més, des de fa un any el centre no disposa de mediador cultural, que era el que treballava el vincle amb l'exterior i amb la família dels interns, particularment en el cas dels magribins.

Instal·lacions

La unitat Anòia continua sent la de més contenció i on hi ha ingressats els joves més difícils i complicats, segons el centre. També és l'única en què hi ha dos vigilants de seguretat amb caràcter permanent. Contigua a la unitat hi ha l'anomenada zona d'intervenció puntual (ZIP), on els interns compleixen les sancions d'aïllament en cel·la o de separació cautelar de la resta de grup. En el moment de la visita hi ha un jove a qui s'està aplicant mesures de subjecció mecànica i n'hi ha nou complint-hi sanció. Dos membres de l'equip són testimonis directes de la contenció ja practicada sobre un noi marroquí. Quan s'accedeix a l'habitació, el noi està tombat de panxa terra en un llit amb matalàs, lligat pels canells i turmells, i crida. Informen que s'ha posat molt nerviós, ha escopit una educadora i començava a colpejar-se a si mateix. En el moment en què s'accedeix a l'habitació hi ha el metge, el guarda de seguretat i una educadora. El director explica al noi qui és l'Equip de Treball i si hi vol parlar, ell s'hi nega perquè diu que no el pot ajudar. Membres de l'Equip demanen quedar-se a soles amb ell, però ell no hi vol parlar.

S'informa l'Equip de Treball que els interns poden recórrer contra les sancions, verbalment o per escrit. En aquests casos es preveu la suspensió cautelar de la sanció a l'espera de

rebre la resolució judicial. També poden demanar videoconferència amb el jutge.

S'assenyala que s'ha donat compliment a la recomanació formulada per l'ACPT sobre la incorporació de videovigilància al centre, amb sistemes de gravació i emmagatzematge de les imatges.

Entrevistes

L'Equip de Treball fa tres entrevistes a interns del mòdul ZIP.

Conclusions/recomanacions

- Cal que hi hagi una separació absoluta entre majors i menors d'edat, d'acord amb l'article 37.c de la Convenció sobre els drets de l'infant, que assenyala que "un infant privat de llibertat ha d'estar separat dels adults, tret que es consideri convenient per a l'interès primordial de l'infant". També cal garantir una línia educativa diferent entre uns i els altres.
- Cal garantir el dret dels infants a mantenir el contacte amb la família, tret de circumstàncies excepcionals (art. 37.c de la Convenció sobre els drets de l'infant)
- Cal tornar a contractar un mediador cultural que faci d'enllaç entre els joves magribins (que representen un terç dels interns) i els educadors i les famílies, atès l'impacte negatiu que n'ha tingut la supressió en el tractament i la relació amb els nois.
- Cal subratllar la importància de vetllar perquè l'exercici de la vigilància i la seguretat del centre no s'extralimiti en les seves funcions.

Sobre aquesta qüestió s'ha emès la resolució 3790/2013 del Síndic.

Centre Educatiu Can Llupià (12/09/2013)

Centre	Centre educatiu Can Llupià
Data	12 de setembre de 2013

Informació general

L'ACPT va visitar el centre el 5 de setembre de 2012, quan encara no s'havien dut a

terme els tancaments dels centres educatius Els Til·lers i Montilivi, motiu pel qual es pretén comprovar la nova reestructuració del centre i quines conseqüències ha comportat.

Actualment, el centre té una capacitat de 120 places, el doble que l'any passat, amb un màxim de 90 nois i un màxim de 30 noies. En el moment de la visita hi ha 86 joves, dels quals només 6 són noies. A banda dels 86 joves del centre Can Llupià, disposen d'un pis al carrer Girona de Barcelona on hi ha 3 nois i 1 noia.

El centre té quatre unitats funcionals organitzades per edats. A la primera planta hi ha les unitats següents: Xaloc (unitat independent de noies) i Garbí (adolescents de 14 a 16 anys) i a la segona planta hi ha dos unitats, Llevant i Mestral (joves de 16 a 20 anys).

Instal·lacions

- L'Equip de Treball visita la unitat de noies (Xaloc), la unitat dels més petits (Garbí) i una de les unitats dels més grans de setze anys (Llevant). Totes les unitats presenten la mateixa estructura, amb menjador-sala d'estar i habitacions de dues o quatre persones. L'única diferència és que les habitacions de la segona planta disposen de lavabo, mentre que a les unitats Xaloc i Garbí els lavabos són d'ús comú i estan ubicats per separat.
- A Xaloc només hi ha 6 internes, mentre que a Garbí hi ha 29 nois. En el moment de la visita a la unitat Llevant, hi ha 10 joves a la sala d'estar, acompanyats per dos monitors i un membre de seguretat. D'altres són a les habitacions.
- Les antigues habitacions individuals han passat a ser dobles i les habitacions dobles han passat a ser per a quatre persones, tot i que a la unitat de noies, a causa del baix nombre d'ingressos, les lliteres encara no tenen matalassos.

- A diferència de l'any passat, s'observa que les habitacions estan més personalitzades. Hi ha un suro on els joves pengen dibuixos o fotografies. En termes generals, les habitacions estan netes i endreçades. No obstant això, es confirma que no s'hi han habilitat

més prestatgeries ni armaris malgrat l'augment de joves a les habitacions. Tampoc no s'han posat taquilles als passadissos.

- Es visita la unitat d'ingressos, ubicada a la planta baixa. Està composta per tres habitacions d'ingressos i dues sales de contenció, també emprades per a mesures sancionadores de separació de grup. Les sales de contenció continuen sense disposar de càmeres de videovigilància.
- Hi ha una habitació d'escorcolls, que utilitzen els Mossos d'Esquadra quan s'han d'emportar algun jove. A la habitació hi ha un inodor, un lavabo i dues bates penjades. Una blanca, amb la indicació "noies", i una altra blava, amb la indicació "nois".
- També es visita la cuina. Presenta un molt bon estat d'higiene. En el moment de la visita, s'està preparant el sopar dels joves. El sopar consisteix en verdures saltejades, pollastre a l'allet i, com a plat alternatiu, hi ha crestes.

Entrevistes

Es decideix entrevistar quatre menors del centre i dos educadors. L'Equip de Treball es divideix en tres grups per fer les entrevistes. La selecció dels menors és aleatòria a partir d'una llista facilitada per la subdirectora. Pel que fa als educadors, se'n va escollir un que vingués d'un altre centre i un altre que fes temps que treballava a Can Llupià.

Conclusions

- El centre està al límit de la seva capacitat pel que fa a nois ingressats. Això ha provocat un augment dels petits problemes de convivència a les habitacions, malgrat que a hores d'ara no es poden considerar greus. També hi ha problemes logístics i de tracte personalitzat envers els interns. Tot i això, no es detecta que hagin augmentat els problemes disciplinaris, cosa que es valora positivament.
- En general, no es detecten maltractaments o tractes degradants al centre. A més, els joves mostren satisfacció amb el tracte rebut per part dels educadors. Tot i això, es relaten alguns incidents aïllats

d'abús d'autoritat, particularment per part dels guardes de seguretat, que tenen lloc en espais opacs. En aquest sentit, és imperatiu instal·lar càmeres de videovigilància en tot l'espai d'acollida i de contenció.

- L'increment d'interns sembla que ha comportat una intervenció educativa menys individualitzada, i pot haver-hi hagut un canvi en el model d'intervenció.
- Sembla inapropiat que una mateixa sala faci funcions de lavabo i d'escorcolls, cosa que fa inviable instal·lar-hi una càmera de videovigilància. Els escorcolls que fan els Mossos d'Esquadra abans d'endur-se un intern s'haurien de dur a terme en una sala específica i dotada de càmera.
- Es valora positivament que es permeti als joves personalitzar les seves habitacions.
- Es torna a constatar la mancança que implica per a la comunicació amb els interns la manca de la figura del mediador cultural.

3. Centres terapèutics

Centre terapèutic Font Fregona - Masia Maspons (04/06/2013)

Centre	Centre Terapèutic Font Fregona – Masia Maspons
Data	4 de juny de 2013

Informació general

Masia Font Fregona i Masia Maspons formen una comunitat terapèutica dedicada a la modificació de la conducta i al tractament de trastorns mentals o patologies derivades del consum de drogues.

Està situat a Torrelles de Foix (Vilafranca del Penedès) i és un dels pocs centres que hi ha a Catalunya per atendre joves i adults amb aquestes problemàtiques. De titularitat privada, té places concertades amb la Diputació de Barcelona, la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA), Justícia Juvenil i altres entitats, com ara el Consell de Mallorca.

No hi ha un perfil concret de la persona que hi ingressa, sinó que hi conviuen joves

menors de divuit anys i adults amb trastorns diferents, derivats per l'Administració pública o pels mateixos particulars. Els majors i menors d'edat estan barrejats. Actualment, la majoria dels interns són menors d'edat. Així, el dia de la visita, la mitjana d'edat de les persones que hi ha ingressades és de 16 anys, aproximadament. En total hi ha 47 interns a Font Fregona i 24 a Maspons.

Les persones que hi ingressen ho fan en règim d'interns, atès que no poden sortir-ne lliurement. El termini d'estada és de 24 mesos per als joves menors de divuit anys i de 18 mesos per a la resta.

En arribar al centre, l'Equip de Treball presencia com un grup d'interns acaba de finalitzar una activitat. La majoria són adolescents, alguns dels quals tenen l'aspecte d'anar sedats, mentre que d'altres caminen agafats de bracets per dos companys.

Instal·lacions

- La visita se circumscriu a Masia Font Fregona. Informen que no hi ha diferències entre els dos centres. En aquest sentit, l'equip d'educadors és indistint per als dos espais. Tanmateix, no queda clar el criteri que es fa servir a l'hora de derivar el pacient a un lloc o l'altre.
- Es visita la casa principal, on hi ha les habitacions, el menjador, una sala de reunió, la cuina i les oficines d'administració.
- El menjador és l'espai on es fan les reunions de grup, en el marc de la filosofia de treball de la comunitat.
- Es fa servir dos tipus de vaixel·la per als àpats. La normal o de porcellana i la de plàstic. Informen que la de plàstic es fa servir com a mesura de prevenció o de "correcció".
- A la sala de lleure hi ha col·locades cadires, algunes de les quals donen l'esquena a la televisió i és on seuen els joves objecte de "correcció". També hi ha una de les dues cadires que es fa servir per a les immobilitzacions mecàniques. De fabricació manual, feta de fusta i ferro, és robusta i rudimentària, més pròpia de règims autoritaris.

Porta incorporades les cintes de subjecció de mans, peus i cintura. Informen que per sobre hi col·loquen una mena de matalàs per evitar que el jove prengui mal. També fan servir un casc integral i expliquen que és per quan escupen o també perquè no es lesionin.

- La direcció del centre assenyala que el dia de la visita ha estat tranquil, cosa que es contradiu amb la informació proporcionada per un dels joves entrevistats, que informa de la pràctica d'una contenció aquell mateix matí, poc abans de l'arribada de l'Equip de Treball.

- Informen que l'ús d'aquesta cadira és puntual i que, en tot cas, primer fan servir la contenció emocional. En segon lloc, es preveu subjectar la persona perquè es calmi i, si no s'aconsegueix, se la immobilitza. Assenyalen que la immobilització, la fa un educador, auxiliat per interns, i que dura el temps mínim imprescindible. El protocol preveu comunicar la contenció a la Generalitat i a la Fiscalia de Menors. També informen que està prohibit aplicar aquest mètode com a correcció educativa i que després d'una contenció es fa un examen mèdic.

- Les habitacions són comunitàries, amb espais oberts, de sis llits en endavant, sistema de lliteres i un lloc on guardar els estris personals. Els sostres són molt baixos i la sensació és d'un espai molt reduït. Les noies i els nois estan en habitacions diferents, però a la mateixa planta i sense una separació física. L'únic adult que hi ha al centre a la nit dorm a la planta superior, en un distribuïdor on hi ha l'única càmera de videovigilància de tot el centre (sense cap cartell que n'indiqui l'existència).

- A l'espai que hi ha al mig de les habitacions hi ha la taula de l'educador de nit, amb un llit plegable per si hi ha de dormir algun intern que, per prescripció mèdica, hagi d'estar vigilat.

- Les dutxes i els lavabos també són espais oberts.

Entrevistes

Se seleccionen a l'atzar quatre menors d'edat, tots ells derivats al centre per la DGAIA. Dos d'ells estan en la fase final del tractament, mentre que els altres dos fa

poques setmanes que han ingressat al centre.

Conclusions/recomanacions

- Tot el grup es regeix per una mateixa disciplina i teràpia (la conductual), sense que hi hagi cap programa d'atenció personalitzada en funció del perfil del pacient ingressat i la tipologia que presenta.
- El règim d'intervenció és d'una disciplina molt severa en què s'obliga els interns a anar guanyant-se progressos en el benestar (calçar, menjar) i es preveu recórrer al càstig (encara que en diguin "correccions") amb assiduitat.
- És clarament inacceptable que els interns participin activament en la supervisió i contenció dels propis companys.
- La cadira que s'utilitza per fer les immobilitzacions no està homologada ni pot ser utilitzada per reconduir la conducta de joves que en algun moment es poden desestabilitzar. A més, no hi ha cap rigor en l'aplicació de la mesura i de l'ús que se'n fa, tenint en compte que altres joves ingressats també hi participen i que el metge no hi és sempre. També cal plantejar-se la finalitat de l'ús que es fa del casc integral.
- També resulta inadmissible que s'apliquin "correccions" relacionades amb l'exercici dels drets bàsics, com ara menjar, anar a escola o veure la família, així com la desproporció d'aquestes mesures correctives. Aquests són drets de la Convenció de les Nacions Unides sobre els drets de l'infant, l'exercici dels quals no pot estar condicionat al bon comportament de l'infant.
- No hi ha una separació estricta entre majors i menors d'edat ni entre els nois i les noies. Malgrat que estan en habitacions diferents, no tenen cap separació física, sinó que viuen en espais oberts.
- Els joves no tenen cap educador de referència, sinó que els únics referents són la psicòloga o el psiquiatra, que passen consulta un cop al mes.

- El codi de vestir dels interns (xandall i, en alguns casos, sabatilles o vambes sense cordons) i els mètodes que utilitzen per castigar-los poden constituir un atemptat contra la dignitat dels joves ingressats. Així mateix, el règim disciplinari és informal i no hi ha cap mena de possibilitat de recurs intern ni de supervisió externa al centre.

Aquest centre ha estat objecte de diverses actuacions del Síndic, anteriors i posteriors a la visita de l'ACPT. Les recomanacions efectuades, tant pel que fa als tractes indeguts com a la intervenció educativa, s'inclouen en la resolució 4457/2013.

Centre residencial d'atenció a les drogodependències Vallcarca (10/10/2013)

Centre	Centre residencial d'atenció a les drogodependències Vallcarca
Data	10 d'octubre de 2013

Introducció

Es tracta d'un centre residencial sociosanitari vinculat a la Fundació Privada Portal, del qual Amalgama-7 exerceix la direcció i la gestió tècnica i professional. Aquest recurs permet les funcions simultànies de centre residencial i de centre de dia i s'hi desenvolupen activitats psicoterapèutiques, socioterapèutiques i educatives.

L'Equip de Treball és rebut per la directora del centre i pel director dels tres centres que gestiona la fundació Amalgama, que casualment és a Vallcarca perquè els dijous hi ha reunió de coordinació. Els dos directius acompanyen l'Equip durant tota la visita.

El centre està situat en un edifici de tres plantes i amb 1.000 m² d'espai útil, aproximadament, amb pati exterior propi. El centre té una capacitat de 19 places, tot i que actualment acull 16 joves i menors d'edat, entre 14 i 19 anys. D'aquests, 15 són tutelats per la DGAIA i un hi és en règim privat. Hi ha dues persones majors de 18 anys i la resta són menors d'edat.

El centre disposa de 7 monitors/educadors, que fan els torns següents: 3 en horari de matí, 3 en horari de tarda i 1 monitor en

horari nocturn. A més, disposen d'una psiquiatra i un psicòleg.

A la primera planta del centre hi ha la sala-menjador, la cuina i la sala de medicació. A la segona planta hi ha una aula d'estudi, l'habitació de nens i un lavabo, i a la planta baixa hi ha un despatx per als professionals, dos lavabos i dues habitacions per a noies.

Procediments

- La directora del centre informa que els joves i els menors d'edat poden arribar a estar-hi ingressats fins a tres anys, com, per exemple, una de les joves de divuit anys que està a l'espera de trobar plaça en un pis adequat a la seva situació. Manifesten el seu neguit pel que fa a la manca de places en altres centres on poder derivar els joves un cop han finalitzat el seu procés d'intervenció. En aquest sentit, indiquen que en certes ocasions, quan s'ha finalitzat la teràpia o intervenció amb el jove o menor, aquests continuen al centre per manca de places. Aquesta manca d'actuació per part de l'Administració en molts casos pot comportar un retrocés en la intervenció del jove, que no veu cap recompensa (la sortida del centre) pel fet d'haver experimentat una evolució positiva.
- En general, els nois que ingressen al centre terapèutic provenen del centre Valldaura (Berga) d'Amalgama i ja arriben amb el nombre de visites i permisos de sortides estipulats. En funció de l'evolució de cada un dels joves i menors, se'ls dona més visites. En principi, totes les sortides del centre les fan acompanyats d'un monitor/educador, però reconeixen que en alguns casos en què veuen una molt bona evolució del jove o menor, se'ls permet poder anar a algun centre cívic a fer alguna activitat i tornar al centre sense acompanyament.
- Informen que cada mes s'envia el protocol P06 a la DGAIA, en què consta de forma molt esquemàtica l'activitat acadèmica del jove o menor d'edat, els controls mèdics realitzats, com han anat les visites, etc., però exposen que no reben un retorn de l'Administració. Fins i tot, addueixen que en alguns casos la DGAIA els ha arribat a dir que no reben els esmentats informes perquè es queden a l'Equip Funcional d'Infància (EFI).

- Reben la visita del fiscal i d'algun responsable de la DGAIA, acompanyat per una doctora, dos cops l'any. En aquestes visites no s'acostuma a entrevistar els joves ingressats.

- Pel que fa a l'ús de contencions, la directora explica que s'intenten evitar al màxim perquè va contra la filosofia del centre, on es treballa molt amb el diàleg. Fa referència a les peixeres, consistents en teràpies de grup que es fan diàriament, abans de sopar, en què els joves i menors expliquen les seves inquietuds, anècdotes (positives i negatives) del dia. No obstant això, en el supòsit d'una baralla entre dos joves i/o menors, el primer que fa l'educador és separar els nois i ubicar-los en espais o habitacions diferents. En tot cas, no disposen de cap espai ni material específic per portar a terme aquestes contencions.

- Manifesten que en els casos en què consideren que no poden atendre o resoldre la problemàtica d'algun dels joves o menors es deriven a centres tancats de contenció, però això es fa en rares ocasions. De fet, l'any passat tan sols es van derivar dos interns i en règim privat.

- Tots els joves i menors d'edat tenen un tutor assignat, però aquest tutor és només un referent. A la pràctica, tots els educadors parlen i es relacionen amb tots els nois. El tutor és l'encarregat d'elaborar l'informe mensual P06.

- De la neteja i el manteniment del centre, se n'encarreguen els mateixos joves i menors, amb la supervisió d'un educador. En general, l'estat de neteja del centre podria millorar.

Instal·lacions

- L'Equip de Treball visita en primer lloc la planta superior, on hi ha l'aula d'estudi. En el moment de la visita, hi ha sis joves i una educadora i estan preparant un mural per a una exposició. L'aula és de dimensions petites, tot i que es prou gran per a l'alumnat que hi ha.

- Annexa a l'aula d'estudi, hi ha l'única habitació de nens del centre, amb una capacitat de sis persones. Es compon de tres lliteres col·locades una al costat de l'altra, en perpendicular, per aprofitar millor l'espai. S'observa que a

l'habitació no hi ha armaris ni cap pertinença dels joves i menors. La directora del centre informa que això és així perquè volen evitar problemes entre els joves. Es detecta una certa manca de neteja i una olor intensa. A continuació de l'habitació, hi ha un lavabo.

- A la primera planta hi ha la sala-menjador, que té tres taules i unes cadires de plàstic apilades. En aquesta mateixa sala hi ha uns armaris individuals per a cada un dels joves i menors d'edat, en els quals es desen les seves pertinences. Els armaris estan tancats amb clau, de la qual només disposen els monitors/educadors. També s'observa que a la sala hi ha un aparell de música i un de televisió, però també tancats amb clau.

- Al costat de la sala-menjador hi ha la cuina, que s'utilitza poc perquè els àpats els subministra un servei de càtering. La cuina només la fan servir per escalfar menjars o bé per fer algun taller de cuina. L'estat de neteja tampoc no és òptim. Annexa a la cuina hi ha una habitació destinada als productes i les eines de neteja.

- A l'entrada al centre, a mà dreta, hi ha una sala destinada a la medicació, que es desa en un armari tancat amb clau. A part d'això, s'aprofita l'espai amb un altre armari que s'utilitza per dipositar les pertinences que els joves i menors consideren més valuoses (telèfons mòbils, iPods, etc.). A aquest espai, només hi tenen accés els professionals del centre, i els joves i menors han d'entrar-hi d'un en un perquè se'ls lliuri la seva medicació o les seves pertinences. Si en alguna ocasió algú es nega a prendre la medicació, se li fa signar un escrit de compareixença en què s'exposa que el jove o menor s'ha negat a prendre la medicació:

normalment al final sempre se l'acaben presentant i ho fan constar a l'escrit.

- L'accessibilitat del centre és complicada, però disposa d'un ascensor. No obstant això, manifesten que tan sols l'utilitza el servei de càtering.

Entrevistes

Es decideix entrevistar sis menors del centre. L'Equip de Treball es divideix en tres grups per fer les entrevistes.

Conclusions

- Les instal·lacions del centre són reduïdes per a una ocupació màxima de 19 persones. De tota manera, no sembla que els joves i menors trobin a faltar una excessiva manca d'espai. D'altra banda, el centre no presenta un estat de neteja òptim, tot i que cal tenir en compte que la neteja i el manteniment les fan els mateixos joves i menors d'edat.

- De les informacions obtingudes, sembla que s'ha aplicat com a sanció la prohibició de tenir contacte amb la família temporalment. Si això fos així, vulneraria la Llei 14/2010, sobre els drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència, article 142: "Contingut i funció de les mesures educatives: No es poden aplicar mesures correctores que impliquin directament o indirectament [...] privació del dret de visita de la família".

- L'Administració hauria de ser més diligent a trobar un nou centre per als joves i menors d'edat que finalitzen la seva teràpia d'intervenció, a fi d'evitar efectes negatius i recaigudes.

III. ESTAT DE COMPLIMENT DE LES RECOMANACIONS FORMULADES L'ANY ANTERIOR

III. ESTAT DE COMPLIMENT DE LES RECOMANACIONS FORMULADES L'ANY ANTERIOR

I. PER A CENTRES PENITENCIARIS

Recomanacions generals

■ Davant de queixes sobre presumptes maltractaments cal que s'arbitrin tots els mecanismes necessaris per dur a terme una investigació amb caràcter immediat i imparcial que tingui en compte tant els fets descrits per l'intern com pel professional corresponent.

Resposta de l'Administració¹:

La Direcció General de Serveis Penitenciaris considera que té activats tots els mecanismes necessaris per dur a terme investigacions amb caràcter immediat i imparcial, i que es tenen en compte tant els fets descrits per l'intern com pel professional o professionals corresponents.

■ Imprimir el número d'identitat professional del funcionari de vigilància penitenciària en totes les peces que integren l'uniforme o bé habilitar una targeta d'identitat per portar penjada al coll.

Resposta de l'Administració:

Els serveis penitenciaris compleixen amb escreix aquesta normativa i, si en algun cas hi ha hagut disfuncions, han estat puntuals i s'ha actuat en conseqüència, advertint o sancionant qui l'ha incomplert.

■ Instal·lar sistemes de videovigilància a totes les cel·les de contenció i/o aïllament, a les sales on es fan els escorcolls amb nu integral, als espais d'interacció intern/treballador i, en la mesura que sigui possible, a les escales que comuniquen els diferents accessos plantes.

Resposta de l'Administració¹:

Totes les cel·les de contenció i/o aïllament disposen de càmeres de videovigilància. Pot passar que, per motius aliens a la voluntat del centre, una càmera no funcioni en un moment determinat, però es tracta de casos molt excepcionals i puntuals. En tot cas, la Direcció General pren nota de les consideracions i serà encara més respectuosa en aquesta matèria.

Sobre la instal·lació de càmeres a la resta d'espais recomanats, la Direcció General considera prou vigilat l'interior dels centres. Per qüestions de protecció de la intimitat i de la imatge de les persones, i per motius econòmics, és impossible i ineficaç vigilar la vida a l'interior dels centres al 100%.

■ Instal·lar rètols o cartells informatius de l'existència de sistemes de videovigilància a tots els espais dels centres penitenciaris on n'hi hagi.

Resposta de l'Administració:

Per raons de seguretat no es considera convenient l'avís públic de tots i cadascun dels indrets on hi ha una càmera instal·lada. A més, no hi ha cap càmera amagada i totes són a la vista dels usuaris. Als accessos als centres penitenciaris ja s'informa clarament que es tracta d'instal·lacions que disposen d'aquests sistemes de videovigilància.

■ Cal insistir en la comunicació immediata al jutge de vigilància penitenciària de l'adopció de qualsevol mesura coercitiva, malgrat que la legislació penitenciària no prevegi un mínim o màxim d'hores. Per assegurar que aquesta comunicació es duu a terme seria recomanable fer-la a través de correu electrònic.

Resposta de l'Administració:

Els serveis penitenciaris de Catalunya compleixen rigorosament el que estableix l'article 72.3 del Reglament penitenciari sobre la comunicació de l'ús dels mitjans coercitius de manera immediata al jutge de vigilància penitenciària.

¹ Departament de Justícia (Direcció General de Serveis Penitenciaris)

■ Cal que es revisi la formació que reben els funcionaris de vigilància penitenciària per al desenvolupament de les seves funcions, per millorar-la i adequar-la als paràmetres de noves alternatives de resolució pacífica de conflictes.

Resposta de l'Administració:

La formació del personal penitenciari és objecte d'implementació, d'estudi, d'avaluació, de revisió i de millora des de fa pràcticament una dècada. El 2010 es va elaborar el darrer protocol de competències professionals del tècnic especialista de serveis penitenciaris.

■ Cal que es faciliti a l'intern un mínim d'estrís d'higiene i de neteja personal durant el temps que roman en element provisional.

Resposta de l'Administració:

Es procura facilitar a l'intern un mínim d'estrís d'aquesta naturalesa i, en cas que no en disposi, pot demanar que li'n proporcionin.

■ Cal que s'articuli la presència d'un advocat davant del primer visionament de qualsevol vídeo susceptible de ser utilitzat com a prova en un procediment sancionador penitenciari, de lliure designació o bé per mitjà del Servei d'Orientació Jurídica Penitenciària o, alternativament, del torn d'ofici d'assistència al detingut.

Resposta de l'Administració:

L'intern té al seu abast el dret a demanar la presència d'un advocat i la comissió disciplinària corresponent en valorarà la conveniència o no, encara que és una pràctica molt minoritària que un intern ho demani. Si és així, i s'estima convenient, el centre articulària els mecanismes necessaris perquè s'asseguri la presència d'un lletrat.

■ Cal que tota imatge susceptible de ser utilitzada com a prova en un expedient sancionador penitenciari sigui dipositada fins que se'n faci el primer visionament al jutjat de guàrdia corresponent.

Resposta de l'Administració:

S'aplica el que emana de la Circular 2/2010, que estableix que les imatges es conservaran durant un període màxim d'un mes, tret d'aquelles que hagin captat conductes constitutives de delictes, faltes o infraccions administratives, cas en què els fitxers es conservaran el temps necessari per ser posats a disposició de l'autoritat judicial, administrativa o del Ministeri Fiscal, si és el cas.

■ Cal que s'arbitrin eines o mecanismes que permetin intervenir i reduir els conflictes interpersonals i el clima d'hostilitat i de tensió que es pugui generar als departaments o unitats dels centres penitenciaris que alberguen els interns considerats més inadaptats o perillosos.

Resposta de l'Administració:

Hi ha un protocol específic de competències professionals orientat a la prevenció d'incidències per evitar i/o resoldre conflictes de manera pacífica. Aquest protocol també conté orientacions d'actuació per a professionals destinats a unitats singulars i/o de major conflictivitat, com ara els departaments especials de règim tancat o de sancionats.

■ Cal que s'incrementi la freqüència del nombre de visites que fan els jutges de vigilància penitenciària a cadascun dels centres penitenciaris.

Resposta de l'Administració:

La Direcció General de Serveis Penitenciaris s'absté, tot respectant la independència del poder judicial, de valorar la freqüència del nombre de visites que fan els jutges de vigilància penitenciària.

Recomanacions específiques

- Manca d'espais i de places penitenciàries i l'obsolescència d'alguns centres penitenciaris com ara els de Figueres, Girona i Tarragona.

Resposta de l'Administració:

La Direcció General es troba en ple procés de revisió dels plans d'equipaments projectats per al període 2004-2010 i, en l'actualitat, la idea principal és adequar el pla d'infraestructures a l'actual i la previsible evolució de la població reclusa. El nou pla té en compte l'obertura, al més aviat possible, i en funció de les disponibilitats pressupostàries, dels nous centres penitenciaris, com el de Puig de les Basses, amb una capacitat de 1.000 interns en règim ordinari, i en una segona fase, el de Mas d'Enric, de característiques similars a l'anterior.

- Sobre la conveniència de traduir el full informatiu de règim de vida al centre de Quatre Camins (i en altres centres penitenciaris) a diferents llengües.

Resposta de l'Administració:

La Direcció General pren nota dels suggeriments de traduir el full informatiu de règim de vida als centres penitenciaris a diferents llengües i l'estudiarà, atesa la diversitat d'idiomes que, en l'actualitat, es congreguen als centres penitenciaris (en especial, el castellà, el català, el francès i l'àrab).

- Sobre les consideracions específiques relatives a denúncies de presumptes maltractaments al Centre Penitenciari Brians 2.

Resposta de l'Administració:

En síntesi, la Direcció General respecta les valoracions específiques relatives a denúncies de presumptes maltractaments al Centre Penitenciari Brians 2, encara que no les pot assumir.

II. PER A CENTRES EDUCATIUS DE JUSTÍCIA JUVENIL

Recomanacions generals

- Que se suspengui la decisió de tancar el centre Els Til·lers i de reduir les places al centre Montilivi, mentre no es pugui fer efectiva la creació de nous centres o la realització les millores considerades necessàries en l'estructura d'aquests; i que es reconsideri la decisió d'ampliar la capacitat dels centres educatius de menors del Departament de Justícia Can Lluçà, El Segre i L'Alzina, de manera que aquests puguin mantenir la seva capacitat actual. Aquestes recomanacions estan recollides en l'*Informe sobre els drets de l'infant 2012*.

Resposta de l'Administració:

L'Acord de Govern del 28 d'agost de 2012, pel qual s'aproven mesures de racionalització relacionades amb la reorganització dels centres educatius de la Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil del Departament de Justícia, no preveu el tancament de cap centre, sinó una reorganització consistent en la disminució de places dels centres educatius de Montilivi i Els Til·lers. L'Acord també preveu l'increment de les places dotades de tres centres educatius: Can Lluçà, L'Alzina i El Segre.

Recomanacions específiques

- La instal·lació de càmeres de seguretat a les habitacions destinades als aïllaments provisionals i on s'apliquen els mitjans coercitius del centre educatiu Els Til·lers.

Resposta de l'Administració:

Atès l'Acord de Govern de 2012, al centre només ha quedat operativa la unitat terapèutica, que ja té càmeres de seguretat.

- La instal·lació de càmeres de seguretat a les habitacions destinades als aïllaments provisionals i on s'apliquen els mitjans coercitius del centre educatiu Montilivi.

Resposta de l'Administració:

Atès l'Acord de Govern, el centre s'ha organitzat en una unitat oberta de 12 places per a menors i joves amb mesures d'internament en règim obert i un règim semiovert de bona evolució i, per tant, no s'utilitzaran les habitacions d'aïllament ni de contenció, de manera que no caldrà dotar-les de càmeres de seguretat.

- La instal·lació de càmeres de seguretat a les habitacions destinades als aïllaments provisionals i on s'apliquen els mitjans coercitius del centre educatiu Can Llupià.

Resposta de l'Administració:

S'accepta la recomanació sobre la instal·lació de càmeres a les habitacions destinades a fer-hi els aïllaments, però aquesta resta condicionada a la disponibilitat pressupostària.

- La dotació de mediadors culturals a Can Llupià.

Resposta de l'Administració:

Aquest servei s'ha estat prestant en aquest i en altres centres de justícia juvenil fins al mes de maig de 2012, mitjançant una entitat externa que rebia una subvenció econòmica. Actualment, i fins que s'aprovin els pressupostos, no hi ha la disponibilitat pressupostària per convocar una nova ordre de subvenció que doni cobertura aquest servei.

III. PER A ESTABLIMENTS SOTA LA TUTELA DEL DEPARTAMENT DE BENESTAR SOCIAL I FAMÍLIA

Per al centre d'acolliment Mas Pins

- L'estat de manteniment dels lavabos i les dutxes de la primera planta (primera fase) del centre d'acolliment Mas Pins no es considera adequat perquè hi ha brutícia i males olors. L'estat de brutícia també es fa palès a l'habitació que es fa servir per al compliment de la sanció o l'aïllament provisional. Per això, cal que els serveis de neteja millorin les condicions de netedat i d'higiene als espais que s'han valorat com a inadequats.

Resposta de l'Administració: Pendent.

Per al centre residencial per a discapacitats intel·lectuals Riudeperes

- El torn de nit és un moment d'una vulnerabilitat especial per als usuaris del centre. Atesos els quadres de salut dels usuaris, és previsible que les nits siguin d'una intensitat de feina especial, sobretot tenint en compte que la majoria d'habitacions són triples. La dotació de personal en aquest torn resulta, per tant, molt insuficient.

Resposta de l'Administració: El torn de nit en aquest tipus de centres es fa d'acord amb la ràtio de personal que s'estableix a la normativa vigent en matèria de serveis socials i a l'Ordre BSF/127/2012, de 9 de maig. El centre compleix la ràtio establerta.

- La dedicació dels professionals a una mateixa tasca durant un any, prorrogable a dos, sembla desmesurada. Es tracta d'una feina d'una enorme intensitat i molt estressant: per a l'equilibri personal del professional i, indirectament, per a la salut i per al tractament dels usuaris, caldria rotar amb força més freqüència.

Resposta de l'Administració: . Ens informen que hi ha un sistema opcional de rotació semestral de la destinació del personal que treballa en l'atenció directa. Conclouen que el que cal és fer la sol·licitud explícita per exercir aquesta rotació.

IV. PER A COMISSARIES DE LA POLICIA DE LA GENERALITAT – MOSSOS D'ESQUADRA

Recomanacions generals

- La comunicació de la detenció al Col·legi d'Advocats per part de qualsevol cos de policia ha de ser immediata des del primer moment de la detenció i s'ha de fer personalment efectiva.
- El període de detenció d'una persona ha de ser el mínim imprescindible i, un cop finalitzat l'atestat, s'han de fer els possibles per traslladar-lo immediatament davant l'autoritat judicial corresponent.
- En els casos de detencions per ordre judicial, malgrat que el detingut no hagi de declarar, se l'hauria d'informar igualment del seu dret a l'assistència lletrada, i també fer la preceptiva comunicació al Col·legi d'Advocats.
- Es requereix la coordinació necessària entre els òrgans judicials i policials per estudiar la possibilitat d'establir un sistema de doble conducció diària que permeti que els detinguts que ingressen durant el matí pugin passar a disposició judicial a la tarda quan les diligències d'investigació hagin finalitzat.
- Cal una coordinació clara i efectiva entre els diferents cossos policials d'un municipi en el procés de custòdia d'un detingut.
- Les flassades han de ser d'un sol ús i han d'estar aïllades en bosses de plàstic.
- Cal estudiar si es pot fer extensible a les comissaries de la Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra el sistema de dispensació d'àpats a través del càtering dels hospitals que tenen previst algunes policies locals de Catalunya.
- Cal habilitar un espai adequat d'atenció dels infants i adolescents a les comissaries dels Mossos d'Esquadra en què no n'hi hagi. Aquesta recomanació també s'ha recollit en l'*Informe sobre els drets dels infants 2012*.

Resposta de l'Administració: Pendent.

Recomanacions específiques

Per a la Comissaria de la Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra a Badalona

- L'olor a la zona de custòdia de detinguts per a homes és fortament desagradable. També hi ha brutícia i taques al terra de la zona de custòdia de dones i menors. Es recomana que es millorin i es reforcin les condicions d'higiene i de netedat.

Per a la Comissaria de la Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra a Vic:

- Les cel·les per a dones no estan separades de les dels homes. Es recomana que s'habiliti algun espai per albergar-hi les dones detingudes diferent del que s'utilitza actualment.

Per a la Comissaria de la Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra a l'Hospitalet de Llobregat:

- Pel que fa a la cel·la número 9, destinada a ubicar-hi els detinguts portadors d'alguna substància estupefaent al seu cos, cal conciliar el control de la cerca de possibles substàncies amb el dret a la privacitat.

Per a la Comissaria de la Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra a Terrassa

- No hi ha cap disposició normativa que prevegi l'hora i el moment en què es poden fer els trasllats de detinguts, però sí que sembla que hi ha una espècie d'instrucció interna consensuada entre policia i jutges, segons la qual només es fa un trasllat diari. Per tant, fora d'aquest horari (9-9.30h), els detinguts que no s'han posat en llibertat o han passat a disposició judicial pernocten a la comissaria fins l'endemà, quan sovint les diligències d'instrucció finalitzen el mateix dia de la detenció. En el cas de detencions realitzades a la nit, s'observa, a través del llibre de registre, que aquests no passen a disposició judicial l'endemà, sinó que es veuen obligats a pernoctar-hi fins a dos dies.
- No es considera adequada, ni per als detinguts ni per als agents, la presència de les fortes olors que hi ha a la zona de custòdia de la comissaria, per una qüestió de salubritat. Cal que s'adopti alguna mesura

correctora a la zona esmentada que permeti garantir unes condicions d'higiene adequades i eliminar-hi les males olors.

Per a la Comissaria de la Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra a Cerdanyola del Vallès

- No es considera adequat l'estat de manteniment de les parets de les cel·les. Cal que es desinfectin i se'ls apliqui una nova capa de pintura o enrajolat.

Per a la Comissaria de la Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra a Sabadell

- Atès que no hi ha un espai específic de detenció per a dones, cal adoptar les mesures necessàries per garantir la separació estricta dels homes i les dones.

Per a la Comissaria de la Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra a Sant Boi de Llobregat

- Atès que no hi ha un espai específic de detenció per a dones, cal adoptar les mesures necessàries per garantir la separació estricta dels homes i les dones.

Per a la Comissaria de la Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra a Vilanova i la Geltrú

- Malgrat que no se'ls hagi de prendre declaració, els detinguts haurien de ser informats del seu dret d'assistència jurídica i, si ho desitgen, ser atesos per un lletrat.
- Les detencions no s'han d'allargar més enllà del que és imprescindible. Un cop finalitzats els atestats, s'hauria de fer el possible per traslladar immediatament els detinguts davant de l'autoritat judicial.
- Cal que s'adopti alguna mesura correctora a la zona de custòdia d'homes de la comissaria a Vilanova i la Geltrú que elimini el problema d'olor insalubre que hi ha.

Per a la Comissaria de la Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra a Figueres

- Cal fer èmfasi en la necessitat de desinfectar i netejar les cel·les a fons.

Per a la Comissaria de Districte de la Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra a Sant Vicenç dels Horts

- La comissaria té un problema de males olors per un sistema de ventilació insuficient. Les parets de les cel·les d'adults també presenten un estat de brutícia considerable. Per això, cal adoptar alguna mesura correctora que minori o elimini les males olors i pintar les parets de les cel·les d'adults.

Per a l'Àrea Bàsica Policial de Sant Feliu de Llobregat

- A la comissaria no hi ha cartells informatius a les sales o àrees en què es divideix la zona de custòdia. A la zona de cel·les tampoc no hi ha els rètols que informin sobre l'existència de càmeres de videovigilància. Per això, cal instal·lar aquests cartells i rètols.

V. PER A COMISSARIES DE POLICIA LOCAL O GUÀRDIA URBANA

Recomanacions generals

Per a totes les policies locals

- La comunicació de la detenció al Col·legi d'Advocats per part de qualsevol cos de policia ha de ser immediata des del primer moment de la detenció i s'ha de fer personalment efectiva.
- El període de detenció d'una persona ha de ser el mínim imprescindible i, un cop finalitzat l'atestat, s'han de fer els possibles per traslladar-la immediatament davant l'autoritat judicial corresponent.
- En els casos de detencions per ordre judicial, malgrat que el detingut no hagi de declarar, se l'hauria d'informar igualment del seu dret a l'assistència lletrada, i també fer la preceptiva comunicació al Col·legi d'Advocats.
- Es requereix la coordinació necessària entre els òrgans judicials i policials per estudiar la possibilitat d'establir un sistema de doble conducció diària que permeti que els detinguts que ingressen durant el matí pugin pas-

sar a disposició judicial a la tarda quan les diligències d'investigació hagin finalitzat.

- Cal una coordinació clara i efectiva entre els diferents cossos policials d'un municipi en el procés de custòdia d'un detingut.
- Les flassades han de ser d'un sol ús i han d'estar aïllades en bosses de plàstic.

Resposta de l'Ajuntament de Sant Feliu:

Es tindran en compte les recomanacions per a la prevenció de la tortura, i se'n farà difusió i un seguiment acurat.

Resposta de l'Ajuntament de Sabadell:

- La comunicació de la detenció immediata des del primer moment de la detenció està sistematitzada i protocol·litzada, i es fa d'acord amb el que preveu l'article 520 L'Erim (un cop s'ha escoltat en declaració un detingut, aquest té dret a entrevistar-se amb el seu advocat).

- Un cop finalitzat l'aterrat, en alguns casos s'endarrereix la recepció del detingut per part dels Mossos d'Esquadra perquè no accepten el lliurament fins que hi donen la conformitat (accions gestionades dins l'àmbit de coordinació efectiva sobre la custòdia de detinguts).

- Les flassades de la Policia Municipal de Sabadell ja són d'un sol ús i estan aïllades en bosses de plàstic.

La resta d'ajuntaments no s'han pronunciat sobre les recomanacions generals.

Per a la **Policia Local de l'Hospitalet de Llobregat**

- Instal·lar cartells informatius sobre l'existència de càmeres de videovigilància a la zona de custòdia.

Resposta de l'Ajuntament:

L'Àrea de Seguretat, Convivència i Civisme ha donat les ordres oportunes i ha fet les gestions per a la col·locació dels cartells informatius.

Per a la **Policia Local de Sant Feliu de Llobregat**

- Adoptar mesures per millorar les condicions i l'estat de manteniment general de l'àrea de custòdia de detinguts.

Resposta de l'Ajuntament:

- No s'utilitza l'àrea de custòdia com a dipòsit de detinguts, atès que es traslladen directament al Cos de Mossos d'Esquadra, tan sols s'utilitza per a estades de temps molt breus, mentre es redacta la diligència. Per aquest motiu, no es disposa de sales específiques de ressenya o locutoris per a entrevistes.

- Les gàbies per a animals perduts que hi havia a l'interior de l'àrea de custòdia s'han col·locat en una zona habilitada de l'aparcament de la prefectura.

- Totes les cel·les estan pintades, fins i tot, la zona de rodes de reconeixement.

Per a la **Policia Local de Sant Boi de Llobregat**

- Assegurar-se que l'àrea de custòdia de detinguts no és operativa perquè no compleix les condicions mínimes per albergar-hi detinguts amb totes les garanties.
- Dotar-se d'un registre informàtic propi de les detencions que es fan i les incidències que es puguin produir durant el procés de custòdia d'un detingut.

Resposta de l'Ajuntament:

- Les dues habitacions de l'àrea de custòdia han estat habilitades com a magatzems: s'han cobert els dos inodors per impossibilitar-ne l'ús, s'han instal·lat armaris i prestatgeries per fer funcionals els espais, i s'ha senyalitzat l'entrada de cada habitació amb rètols que identifiquen els espais com a habitacions de magatzems.

- S'ha canviat la cadira trencada per una de nova.

- Amb relació a la mitjana de detencions que es porten a terme (que desconeixien en el moment de la visita), informen que l'any 2012 la Policia Local de Sant Boi de Llobregat

va practicar 133 detencions.

- Segons determina el Protocol de coordinació i col·laboració amb els Mossos d'Esquadra, les persones detingudes són traslladades a l'hospital en primera instància i posteriorment a dependències dels Mossos d'Esquadra.

- Les actuacions policials sempre queden enregistrades en l'aplicació informàtica de la Policia Local i s'amplien quan hi ha una infracció penal en el sistema d'informació policial (SIP) de la Direcció General de Seguretat Ciutadana.

Per a la Policia Local de Sabadell

■ Atès que no hi ha un espai específic de detenció per a dones, cal adoptar les mesures necessàries que garanteixin la separació estricta dels homes i les dones.

■ També és recomanable la instal·lació d'una càmera de seguretat a la sala destinada a fer-hi els escorcolls.

Resposta de l'Ajuntament:

- La separació estricta d'homes i dones dins del centre de detenció ja està establerta i protocolitzada per la Policia Municipal de Sabadell i es porta a terme segons la normativa interna recollida en el Reglament de l'àrea de custòdia i detenció.

- Sobre la instal·lació de càmeres a la sala d'escorcolls, s'analitzarà en funció de la situació pressupostària.

Per a la Policia Local de Badalona

■ Fer servir la seu de la policial judicial.

■ Necessitat de dotar la comissaria d'un únic llibre registre en què constin les dades relatives a la custòdia del detingut des del moment que ingressa a l'àrea de custòdia fins que passa a disposició judicial o se'l trasllada a dependències dels Mossos d'Esquadra, i també que s'informatitzin les dades relatives a la seva custòdia.

■ Habilitar una sala pròxima o immediata a les cel·les on dur a terme els escorcolls.

■ Instal·lar l'armer en un punt d'accés previ a l'entrada de la zona de seguretat.

■ Habilitar espais diferents i separats adequats per a la custòdia de dones i menors.

■ Que les cel·les disposin d'un vàter separat de la dutxa que preservi la intimitat dels detinguts.

Resposta de l'Ajuntament:

- S'ha dotat d'un llibre de registre d'adults i un altre de menors en què consten dades relatives a la data d'entrada i de sortida del detingut.

- Es col·loca un cartell que informa de la zona videovigilada.

- Es tramita l'adquisició d'un armer per ubicar-lo abans de l'entrada de custòdia.

- Per a la custòdia de dones, com que es tracten de cel·les individuals, es col·loca una mampara davant la porta d'accés i es posa un agent femení a la zona de custòdia.

- Resta pendent, per motius estructurals, establir una sala d'escorcolls a la zona de custòdia i que les cel·les disposin d'un vàter separat de la dutxa.

Per a la Policia Municipal de Vilanova i la Geltrú

■ Inutilitzar la zona de custòdia de les dependències de Policia Local de Vilanova i la Geltrú perquè no disposa ni dels mitjans ni dels espais adequats necessaris per funcionar com a tal.

Resposta de l'Ajuntament:

- Clausura temporal del calabós de la caserna de la Policia Municipal de Vilanova i la Geltrú fins que no es resolguin les deficiències detectades.

- Trasllats dels detinguts per la Policia Local a les dependències del Cos de Mossos d'Esquadra, a partir del dia 7 de juny de 2013.

Per a la Policia Municipal de Terrassa

- En els casos en què la instrucció del cas és competència dels Mossos d'Esquadra, es torna a donar la circumstància que l'assistència lletrada al detingut no es garanteix fins que el detingut és traslladat als Mossos d'Esquadra i les hores de detenció en un cos policial se sumen a les de l'altre.

Resposta de l'Ajuntament:

- Es considera que no es produeix cap dilació en la detenció, llevat de la presentació judicial, que és única. En tot el procés des de la detenció, i en termes mitjans, es triga nou hores fins a l'entrega a la comissaria dels Mossos d'Esquadra.

- A la ciutat hi ha acordat, per junta de jutges, i només en termes d'organització per l'únic jutjat de guàrdia, que canvia setmanalment, que els detinguts entrin en un sol torn al matí de cada dia de la guàrdia (inclosos dissabtes i diumenges).

- S'estudiarà en les meses de coordinació operativa i amb el Col·legi d'Advocats de Terrassa la manera de millorar la coordinació i programar amb més precisió l'avis a l'advocat.

Resposta de l'Ajuntament:

- S'han realitzat obres de millora i la cel·la habilitada per a la custòdia provisional de detinguts és operativa. S'ha incorporat un banc amb estructura de bloc de formigó i peça ceràmica, un sanitari tipus placa turca, port d'escombres d'acer, llums antivandalisme i càmera de vigilància, amb gravació d'imatges i monitor de visualització i control.

- El cap de la Comissaria del Districte de Montcada, ha informat que el protocol per al trasllat de persones detingudes als Mossos continuarà sent el mateix i, en cap cas, el lliurament de persones es farà de forma directa, tret dels casos establerts en el protocol.

- Mentre no es disposin d'unes noves dependències més idònies per al col·lectiu de la Policia Local, les persones que hi arribin arran de les detencions que es practiquin hauran de ser custodiades a les dependències que s'han habilitat en aquests moments i d'acord amb el protocol de detenció que s'ha elaborat sobre aquest tema.

Per a la Policia Local de Montcada i Reixac

- Atès que les dependències de la Policia Local de Montcada i Reixac habilitades per ubicar-hi detinguts no compleixen les mínimes condicions, tant des del punt de vista d'instal·lacions com d'eines de treball, per funcionar com a comissaria de policia per a la custòdia de detinguts en funcions de policia judicial, el més recomanable seria traslladar directament els detinguts a les dependències dels Mossos d'Esquadra de Cerdanyola o bé a la comissaria de districte que els Mossos d'Esquadra tenen a Montcada i Reixac, els quals s'encarregarien de traslladar-los a l'ABP.

Per a la Policia Local de Figueres

- Es veu oportuna la dotació d'una àrea de custòdia de detinguts a la Comissaria de la Policia Local de Figueres.

Resposta de l'Administració: Pendent.

Per a la Policia Local de Vic

- La comissaria de la Guàrdia Urbana de Vic presenta mancances estructurals i de mitjans greus, i també dèficits en el procediment de custòdia del detingut que fan recomanable que els detinguts siguin traslladats directament a la Comissaria dels Mossos d'Esquadra de Vic, tenint en compte la proximitat manifesta de les dependències policials de Mossos d'Esquadra que faciliten el trasllat de detinguts, o bé que els passin directament a disposició judicial per delictes sobre els quals tenen competència.

Resposta de l'Administració: Pendent.

IV. CONCLUSIONS I RECOMANACIONS DE CARÀCTER GENERAL

IV. CONCLUSIONS I RECOMANACIONS

a. Comissaries de la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra

Conclusions

▪ Quan la detenció per agents de la policia no es fa a instàncies de les investigacions portades a terme per ells mateixos, que és el que normalment passa, sinó que l'ordre de detenció emana de l'autoritat judicial, es continua observant que no s'informa el detingut del dret que li correspon a l'assistència lletrada.

▪ Es continua constatant que la sol·licitud d'assistència lletrada al Col·legi d'Advocats es produeix en el moment en què s'ha de procedir a la presa de declaració del detingut i, per tant, un cop els agents policials han finalitzat la instrucció de les diligències policials.

▪ D'alguna de les entrevistes mantingudes amb persones detingudes, se'n desprèn que s'han posat traves a la designació per part del detingut del lletrat que ha elegit.

▪ S'ha observat que en el llibre de registre de detinguts d'alguna comissaria no constava l'hora de sortida d'algun detingut i la justificació que s'ha donat és que es tractava d'un cas de la Unitat d'Investigació i que el més probable és que fos un oblit.

▪ De l'examen del llibre de registre i custòdia de detinguts s'ha comprovat que la majoria dels detinguts passen a disposició judicial en un termini màxim de 24 hores, si bé hi ha hagut algun cas en què s'ha superat aquest termini, tot i que en cap cas s'ha arribat al màxim de 72 hores.

▪ Es continua detectant la pràctica de passar els detinguts a disposició judicial a primera hora del matí següent al dia de finalització de les actuacions policials. Les detencions realitzades fora de l'horari previst per fer els trasllats (9-10.00 h) comporten que el detingut hagi de passar una nit extra a comissaria privat de llibertat abans de passar a disposició judicial. Amb caràcter general, tan sols es preveu passar el detingut a disposició judicial a la tarda quan hi ha un requeriment exprés del mateix òrgan judicial.

Aquesta pràctica organitzativa sembla que s'ha assumit amb normalitat en contra de la reiterada doctrina del Tribunal Constitucional, que estableix que la vulneració de l'article 17.2 de la Constitució es pot produir no solament per haver superat el termini màxim absolut de 72 hores computades des de l'inici de la detenció, sinó també quan, no havent transcorregut aquest termini, es traspasa el límit temporal relatiu de la detenció, tenint en compte que ja no és necessària perquè s'han finalitzat totes les investigacions destinades a esclarir els fets i, en canvi, no es deixa en llibertat el detingut o bé no se'l posa a disposició judicial.

▪ No es deixa constància de la pràctica d'escorcolls integrals en la fitxa del detingut ni les causes concretes que en motiven la pràctica, més enllà d'anotar-ho en l'atestat policial, perquè es considera que aquesta manera de procedir és suficient i l'autoritat judicial no hi ha manifestat res en contra.

▪ Els Mossos d'Esquadra continuen sense facilitar flassades d'un sol ús al detingut. S'observa que no està protocol·litzat el sistema de recanvi i depèn del servei d'administració de cada comissaria decidir sobre la periodicitat amb què es renten o es canvien. A més, s'ha observat que les flassades es deixen de qualsevol manera en algun dels espais de la comissaria, que habitualment acostuma a ser la dutxa.

▪ És recurrent el problema de males olors que presenta la zona de cel·les de la majoria de les comissaries visitades que tenen l'àrea de custòdia a la planta subterrània de les dependències policials. Per contra, es constata que les cel·les per a menors i/o dones no acostumen a tenir aquest problema, ni tampoc les comissaries visitades de la Regió Policial de Terres de l'Ebre, que destaquen per la netedat i l'absència de males olors.

▪ En algunes comissaries també s'ha observat, a banda de les males olors, senyals de brutícia i de manca de netedat a les parets de les cel·les i a les plaques turques o inodors.

▪ A les sales d'escorcoll d'algunes comissaries hi ha el cartell informatiu de l'existència de càmera d'enregistrament d'imatges, però no de so.

- No totes les comissaries disposen d'alguns estris de neteja o productes d'higiene bàsica per lliurar al detingut en cas de necessitat.

Recomanacions

- Cal recordar que la comunicació de la detenció al Col·legi d'Advocats ha de ser immediata des del primer moment en què es produeix la detenció i fer-la personalment efectiva.
- Cal recordar que, en casos de detencions en compliment d'alguna ordre judicial, s'ha d'informar igualment el detingut del dret que té a ser assistit per un lletrat i fer la preceptiva comunicació al Col·legi d'Advocats.
- Cal garantir que no es posa cap trava a la designació per part del detingut del lletrat que hagi elegit.
- Cal emplenar diligentment tots els camps del llibre de registre i custòdia de detinguts, en particular pel que fa a l'hora d'entrada i de sortida del detingut de l'àrea de custòdia.
- El període de detenció d'una persona ha de ser el mínim imprescindible i, un cop finalitzat l'atestat, s'han de fer els possibles per traslladar-la immediatament davant l'autoritat judicial corresponent.

Per garantir el dret del detingut que no es perllongui la seva privació de llibertat més temps de l'estrictament necessari, cal una coordinació entre els òrgans judicials i policials, a fi d'estudiar i articular els mecanismes per establir un sistema de doble conducció diària que permeti que els detinguts puguin passar a disposició judicial també a la tarda quan les diligències d'investigació hagin finalitzat.

- Cal deixar constància en el llibre de registre i custòdia de detinguts del tipus d'escorcoll que s'hagi fet al detingut i, en cas d'escorcolls integrals, fer constar les causes concretes que n'han motivat la realització.
- Cal protocol·litzar el sistema de recanvi de les flassades per a totes les comissaries i articular algun mecanisme per substituir les actuals per unes d'un sol ús.

- Cal adoptar les mesures necessàries per garantir unes condicions òptimes d'higiene i de netedat en cadascuna de les comissaries i, especialment, a les que tenen un volum considerable de detinguts l'any.

- Cal establir algun mecanisme per intentar minorar el problema de males olors que hi ha a la majoria de comissaries que tenen l'àrea de custòdia a la planta subterrània de les dependències policials.

b. Comissaries de policia local o guàrdia urbana

Conclusions

- Es continua sense acreditar el compliment dels articles 520.4 i 765 de la LECrim, que ordenen la immediata comunicació de la detenció al Col·legi d'Advocats. En aquest sentit, en les detencions en què la policia local o la guàrdia urbana no té competències exclusives, el procés de custòdia del detingut es veu ininterromput des del moment en què no es comunica immediatament al Col·legi d'Advocats el fet de la detenció. Es produeix la paradoxa que el detingut és informat del dret que té a designar advocat, però se l'avisava que aquest dret es farà efectiu tan bon punt sigui traslladat a les dependències policials dels Mossos d'Esquadra.
- Entre les funcions que la policia local pot fer com a policia judicial, s'han constatat diverses casuístiques. En particular, pel que fa a la custòdia i el trasllat del detingut a disposició judicial, s'observa el següent:
  - Polícies locals que, mentre fan la detenció, la identificació, la ressenya del detingut i l'atestat policial, fan romandre el detingut a l'àrea de custòdia i, un cop han conclòs la minuta policial, traslladen el detingut a dependències policials dels Mossos d'Esquadra perquè es facin càrrec de la custòdia i el posterior trasllat a disposició judicial.
  - Polícies locals que traslladen directament el detingut a dependències policials dels Mossos d'Esquadra i, un cop allà, redacten l'atestat policial.
  - Polícies locals que es fan càrrec de la ins-trucció de totes les detencions que fan i, en

aquest sentit, traslladen directament els detinguts que custodien sota responsabilitat seva a dependències judicials.

- Polícies locals que custodien detinguts per delictes en què ells assumeixen la investigació fins que queden en llibertat o els passen a disposició judicial i, pel que fa la resta de detinguts, els traslladen a dependències dels Mossos d'Esquadra.

- La majoria de les polícies locals no tenen un llibre específic de registre i custòdia de detinguts, sinó que les dades i les vicissituds relatives a la detenció es fan constar en la minuta policial que redacten i que s'incorpora en les diligències policials o bé en la base de dades de l'Oficina d'Atenció al Ciutadà. Pel que fa a les polícies que sí que en tenen, s'ha observat algun cas en què el llibre no estava degudament emplenat o bé que no es disposava d'un llibre específic per a menors.

- Els protocols d'actuació i de coordinació entre les polícies locals i els Mossos d'Esquadra són diferents i varien en funció del municipi. Hi ha municipis en què el conveni de col·laboració subscrit preveu el trasllat directe de les detencions que fa la policia local a dependències policials dels Mossos d'Esquadra i d'altres que no.

- La majoria de les àrees de custòdia visitades no disposen de cap cartell que les identifiqui com a tals. En cas que l'àrea disposi de càmeres de videovigilància, s'observa que tampoc no hi ha els cartells informatius corresponents.

- Les normes relatives al procés de custòdia del detingut són diferents entre les polícies locals visitades. N'hi ha algunes que ho tenen recollit per escrit en forma d'instrucció o de circular i d'altres que no. Tampoc no hi ha un criteri uniforme respecte a qüestions com ara l'alimentació que es facilita al detingut, els mitjans de contenció, l'ús de les flassades, etc.

- La majoria de les àrees de custòdia visitades no compleixen les mínimes condicions i presenten deficiències, des del punt de vista d'instal·lacions, de separació de detinguts i d'eines de treball, per funcionar com a comissaries de policia per a la custòdia de detinguts en funcions de policia judicial, amb totes les garanties.

- El sistema de videovigilància observat en la majoria de polícies locals continua sent deficient. Hi ha molts espais que queden fora de l'àmbit d'enregistrament de les càmeres o bé directament on no n'hi ha, com ara pàrquings de les comissaries per on entra el detingut amb el cotxe.

- En algunes de les dependències visitades també s'ha constatat que els armers estan situats dins de la mateixa àrea de custòdia i no just a la zona d'entrada, amb els riscos que això representa per a la seguretat dels detinguts i dels mateixos agents de policia.

- El temps de 72 hores comença a computar des del moment de la detenció policial. Sense arribar a excedir-lo, en el cas de detencions realitzades per la policia local que després es traslladen als Mossos d'Esquadra, es produeix la paradoxa que el temps total que ha romàs el detingut privat de llibertat és més alt que si en el procés de detenció intervé un únic cos policial.

Recomanacions

- Cal que s'acrediti el compliment dels articles 520.4 i 795 de la LECrim, que ordenen la immediata comunicació de la detenció al Col·legi d'Advocats, de manera que es garanteixi l'assistència lletrada del detingut des del primer moment en què es produeix la detenció i durant tot el temps en què transcorre la situació de privació de llibertat.

- Cal que es revisin els protocols d'actuació i de coordinació entre les polícies locals dels ajuntaments respectius i els Mossos d'Esquadra per garantir una regulació igualitària i homogènia en matèria de seguretat pública i, en concret, sobre custòdia i trasllat de detinguts.

- Cal que les polícies locals defineixin les normes d'actuació que afecten els trasllats i la custòdia de persones detingudes en casos en què la responsabilitat de la instrucció és exclusivament seva.

- Cal que les polícies locals es dotin d'un llibre específic de registre de totes les detencions que facin.

- Cal identificar els llocs de custòdia amb els cartells informatius corresponents i instal·lar les càmeres de videovigilància en els espais

que no n'hi hagi (pàrquing, cel·les, vestíbul, passadís, etc).

- Cal recordar que els armers han d'estar situats fora de l'àrea de custòdia i, en cap cas, els agents poden entrar-hi amb les armes.

c. Centres penitenciaris

Conclusions

- S'observa, amb caràcter general, que es continua incomplint el manament legal del principi d'un intern per cel·la. La sobreocupació de les cel·les és especialment greu i preocupant en el cas dels centres penitenciaris de Dones i d'Homes de Barcelona.
- Tot i la tendència a la baixa de la població reclusa, les taxes d'ocupació dels centres penitenciaris són molt elevades, en particular dels centres actuals més obsolets, Dones i Homes de Barcelona. Alhora, en el cas de Dones, com que es tracta de l'únic centre preventiu per a dones, es produeix la paradoxa que els nivells d'ocupació de la població reclusa no varien.
- Es constata, amb caràcter general, que els funcionaris compleixen la normativa d'anar identificats, llevat del cas d'algun funcionari al Centre Penitenciar de Dones de Barcelona.
- S'observa que les cel·les de contenció i d'aïllament provisional visitades disposen de càmeres de videovigilància i les cel·les d'aïllament provisional també, llevat de les del Centre Penitenciar d'Homes de Barcelona, en què no n'hi ha.

Recomanacions

- Cal recordar que tots els funcionaris de vigilància penitenciària han d'anar identificats.
- Cal adoptar les mesures necessàries per assegurar el compliment del principi cel·lular.
- Cal instal·lar un sistema de videovigilància a totes les cel·les de contenció i/o aïllament provisional.

d. Centres d'internament de menors

Conclusions

- Amb caràcter general, les instal·lacions de què disposen l'administració i els centres concertats per als menors privats de llibertat són adequades en espais, mitjans i higiene, però en alguns casos es troben al límit de la seva capacitat i les ràtios entre interns i educadors de vegades són insuficients.
- En alguns casos, les sancions o correccions que s'imposen als menors no són prou previsibles, clares i ponderades i, en determinades ocasions, s'apliquen algunes tipologies de sancions prohibides per la llei.
- En alguns casos resulta preocupant l'ús que es fa de les contencions físiques, tant pel que fa a la finalitat com a la durada.
- Als centres on hi ha població d'origen migrant es detecta la manca d'un mediador cultural.
- Els centres privats amb places concertades per la DGAIA plantegen mancances de supervisió i seguiment.
- De vegades, l'ingrés dels infants i adolescents als centres terapèutics té una durada superior a la seva necessitat terapèutica.

Recomanacions

- Cal garantir que no se superen les ràtios entre interns i educadors i, en la mesura que sigui possible, que es millorin.
- El règim sancionador ha de ser conegut i no es poden aplicar sancions de manera arbitrària o desproporcionada.
- No s'han d'aplicar les sancions que tinguin a veure amb el dret a l'alimentació (racions més o menys grans en funció del comportament), el dret a l'educació (restriccions en el seguiment dels programes d'activitats educatives del centre) i amb el dret a tenir contacte amb la família (limitacions de trucades o visites familiars).

L'aïllament d'un infant o jove en una habitació de contenció ha de ser realment

només durant el mínim temps imprescindible i per uns motius molt taxats, circumscrits a reconduir una alteració greu de l'infant o jove. En cap cas s'ha d'utilitzar la contenció o l'aïllament com una sanció, atès que això lesiona els drets fonamentals dels infants i els joves.

- En aquest sentit, és imperatiu instal·lar càmeres de videovigilància en tots els espais contenció que encara no en tenen.
- Als centres on hi ha població d'origen immigrat, particularment magribí, però també d'Amèrica del Sud, és vital tornar a disposar dels serveis de la figura del mediador cultural.

SÍNDIC

EL DEFENSOR
DE LES
PERSONES

Síndic de Greuges de Catalunya
Passeig Lluís Companys, 7
08003 Barcelona
Tel 933 018 075 Fax 933 013 187
sindic@sindic.cat
www.sindic.cat

